

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 14 strani.

Gimnaziji, realke, meščanske šole.

Mnogo se govori in piše te dni o vseučiliških vsled znanih razmer v državnem zboru. Mi pa bomo opozorili glede šolstva in njegovih za nas praktičnih razmer na nekatere stvari, ki se vse premalo vpoštevajo v veliko narodno škodo.

V srednje šole, katerim se prištevajo gimnaziji, realke in meščanske šole, stopajo dijaki iz ljudskih šol ter se potem poučujejo in pripravljajo za razne poklice in tudi za visoke šole. Pa tudi že iz gimnazijskih šol lahko prestopajo k raznim stanovom. Tako iz četrte šole v razne cerkvene redove ali pa na vadnico in učiteljske, kjer postanejo učitelji ljudskih šol. Iz šeste šole je dovoljen prestop v veterinaro ali živinozdravniško šolo in v farmacevtsko ali lekarniško stroko. Iz osme šole lahko gredo k državnemu knjigovodstvu ali pa na pošto. Dijaku se po dovršeni maturi odpro vrata na vseučilišče in bogoslovje, oziroma tudi na tehniko.

Zanimivo bode za marsikoga, da izve število učiteljskih moči. Leta 1897 je bilo v Avstriji na visokih šolah 1630 učiteljev, na srednjih šolah 5000, na vadnicah 1670, na ljudskih šolah 66.000 in na obrtno-strokovnih šolah 6370. V šolskem letu 1905/06 je bilo na 233 državnih gimnazijah 84.450 dijakov, jako ogromno število! in na 26 višjih obrtnih šolah 2600 dijakov. Kar zadeva kranjske gimnazije, je bilo leta 1856. 384, leta 1862 pa celo 673 dijakov. Zdaj je pač pet državnih gimnazij (poleg ene zasebne v škofijskih zavodih), na katerih študira blizu 1700 dijakov, toraj trikrat toliko, kakor jih je bilo leta 1862., to je pač ogromno število! Vsem tem ne bo mogoče študij dovršiti in boljše službe dobiti. Leta 1855 se je oglasilo 175 dijakov za prvo šolo; izmed teh jih je pri vsprejemnem izpitu propadlo 40; in izmed onih 135 jih je naravnost, to je recta via 38, to je 28 % prišlo v osmo šolo. V sedanjih dobi pride jih le 11 % naravnost v osmo šolo. Te številke glasno govorijo in veliko povedo. Oni leta 1855 propadli dijaki so potem šli k kmetijstvu, kupčijstvu, rokodelstvu in obrtništvu. Se ve, da jih je tudi izmed onih dijakov, ki so študirali gimnazij, v poznejših razredih, precejšnje število izstopilo radi slabega uspeha in so tvorili takozvani učeni proletarij, postali so čisto vsakdanji pisarji, diurnisti. Trkali so dostikrat kot službe iščoč osebnosti. A dandanes je vsprejemni izpit silno lahak, le malo dijakov je zavrnjenih, gimnazije so prenapolnjene, zato jih pa toliko odleti v

poznejših šolah. Nekateri že izstopijo v drugi ali tretji šoli; ti še večinoma postanejo kmetovalci, rokodelci i. dr. Peto šolo že malokateri dijak dovrši; a če dijak iz 4., 5. ali 6. šole izcane, tak ne poprime več za ročno delo, jesti že hoče boljši kruh, in iz teh se rekrutira sedanje zelo številno učeno postopastvo in to je veliko zlo sedanje družbe. In če je kje kak boljša služba razpisana, n. pr. kancelistova i. dr. precej je 20 in še več kompetentov. Po našem mnenju naj bi se vsprejemni izpiti poostriili, če tudi pade Peter ali Pavel, sin bogatašev ali siromakov, sin imenitnih ali priprostitih starišev, in potem se bode zmanjšal učeni proletarij, zmanjšale pa se bodo tudi skrbni in stroški starišem in drugi stanovi, n. pr. kmetijski, rokodelski, obrtniški bodo imeli dovolj naraščaja. Študije na gimnaziju so težke in stroški čedalje večji. Leta 1899. je na ljubljanskem gimnaziju delalo 71 dijakov maturo ali zrelostni izpit, in dasi veronauk ni več predmet maturi, padlo je 20 dijakov. Kako težka je bila pač matura pred 30 ali 40 leti, ko so dijaki morali delati maturo iz vseh predmetov, iz filozofije in naravoslovja pa ne. In vendar je takrat v primeri precej večje število dijakov naredilo maturo. Vse tišči v latinske šole, ni pa vsak dijak za te šole.

Naj slede tu krščanskim starišem nekatera pojasnila glede potrebne sposobnosti dijakov.

Prvič mora biti dijak latinskih šol nadarjen, kajti študije so težke in veliko zahtevajo profesorji od dijakov. O tej reči bodi merodajna izjava učitelja v ljudski šoli glede nadarjenosti dijakove.

Drugič mora biti dijak priden in imeti veselje do učenja; nadarjenost sama ne zadostuje. In čemu dijaka siliti v latinske šole, ako se noče učiti, naj ga dajo njegovi stariši učiti se kakoga rokodelstva, obrti, trgovine ali kmetijstva in naj dela z rokami in si tako služi svoj kruh.

Tretjič naj bo dijak lepega vedenja. Spriden dijak ni za šole, on bi le druge pohujševal in iz šole bode izključen, kakor se čisto dogaja.

Četrtrič je treba za šolanje tudi zadostnih gmotnih sredstev; kajti dandanes je visoka stanarina, itak šolnina, draga je obleka, bukve sila drage. Res je sicer, da dobrotniki veliko store v prosep dijakov, n. pr. dijaške kuhinje. Take dijaške kuhinje so v Kranju, v Ljubljani in v Novem mestu. V Kočevju celo snujejo dijaško zavetišče. Tudi gimnazijska udstva v Kranju, Ljubljani in v Novem mestu naklanjajo dijakom obilne podpore iz podpornega zaklada in od prispevkov dijaških dobrotnikov. Mora se reči, da se zdaj silno veliko stori v podporo dijakom, veliko več, kakor pred deset leti. Vendar se starišem ni edino na te podpore zanašati. Ko so se starši odločili sina dati v šole, naj tudi gledajo na to, da mu pre-

skrbe dobro in primerno stanovanje. Stanovanje bodi zdravo za telo, pa tudi ne sme biti nevarno za dušo. V tem oziru je bilo v prvi polovici 19. stoletja v Ljubljani prav dobro preskrbljeno. Mestni magistrat se je za to zelo briga in je pošiljal komisijo ogledovat dijaška stanovanja, ali zadostujejo in odgovarjajo v vsakem oziru. Na čelu te komisije je bil gosp. Köstl, magistratni svetnik in oče šentjakobskega župnika g. Gust. Köstl. Pozneje se je to popolnoma opustilo. Zelo je želeli, da bi se po mestih, kjer so srednje šole, take komisije zopet oživile, ki bi pregledovale dijaška stanovanja. — Našle bi marsikatero neprimerno, škodljivo zdravju dijakov, pa tudi kvarljivega v moralnem oziru bi bilo dovolj odkriti.

Kakor že gori omenjeno, so srednje šole, zlasti pa še gimnazije v Avstriji, posebno na Češkem in na Kranjskem, prenapolnjene in pri večini dijakov ne dosegaajo svojega namena. Temu nedostatku pa bi se v okoliščini prišlo z ustanovitvijo meščanskih šol za dečke. Najprvo je teh treba, pozneje pa pridejo na vrsto meščanske šole za deklice ali pa osemrazredne ljudske šole za deklice.

Meščanske šole za dečke naj bi se ustanovile v Ljubljani en par in na deželi pa vsaj v vsakem glavarstvu ena. Dosedaj imamo eno nemško meščansko šolo v Krškem, slovensko meščansko šolo za deklice v Ljubljani pri uršulinkah, slovensko meščansko šolo za dečke v Postojni in enaka se snuje v Ribnici. Glede teh šol nas sosednji deželi Stajerski in Koroški daleko prekašate in zatorej tudi gimnaziji v teh deželah niso prenapolnjeni. Meščanske šole so jako koristne za obrtnike, trgovce, mestjane in sinove boljnih posestnikov na deželi, ker se dijaki na teh šolah učijo jako praktičnih predmetov, pa jih tudi manj nadarjeni dijaki lahko dovršujejo. Ako bi se tedaj na Kranjskem ustanovile meščanske šole, bi se gimnaziji razbremenili. Zdaj pa le vse tišči v gimnazije, in ker dijaki po večini niso posebno nadarjeni, pa dijaki iz raznih razredov odstopijo in njihovi stariši ne vedo kam ž njimi. Vrh tega bi vojaški stan z ustanovitvijo deških meščanskih šol dobil dosti naraščaja za podčastnike, ki jih dosedaj nedostaja v naši vojni.

Na Nemškem in na Angleškem se večina razumnosti oprijemlje proizvajalnih ali produktivnih poklicev in trgovine, manjšina pa se obrača do uradniških poklicev. Ako se bode to tudi pri nas zgodilo, potem se bodo gospodarske razmere naše države, ki niso nič kaj ugodne, zboljšale in naš trgovski in obrtniški stan bode lahko konkuriral z onim v inozemstvu. Pa tudi stremljenju po omiki bode odkazana prav pot.

svoje originalnosti vzbuja posebno pozornost, so stajala za knjige, ki si jih hočemo natančneje ogledati.

Sredi po tem glavnem prostoru sta v dolžini 430 metrov postavljeni tako na desno kakor na levo od glavnega sredinskega pulta dve 342 metrov visoki stojali, ki sta drug z drugim zvezani, tako da sredi njih lahko greš kakor po malem predoru, ki ga razsvetljujejo električne svetilke. Ker sta stojali v sredini prostorovi, je vsak od njih od vseh štirih strani dostopen, tako da vidiš od vsake knjige, ki je tu položena, hrbet in jo z največjo lahkoto najdeš in vzameš stran, ako treba. Stojala so razdeljena v mnogo predalov, njihovo lično izdelbo v zmerni secesiji, ki jo kaže sploh vsa oprava, pa zelo povzdigujejo medene ročke, ki se ob primerni višini vlečejo okoli stojal in v katere se primeta držaja lestev, premikajočih se ob ročki po celi dolžini stojala. Tako je ugodeno praktičnosti, obenem pa zahtevam estetike. Spomni se takoj na izložbene naprave, ki so ravnotako praktično urejene. Eno načelo se je pri tem v natančno premišljenem načrtu dosledno izvedlo pri vseh napravah v bukvarni: porabiti ves prostor in smotno združiti lepoto v izdelbi s čim večjo priročnostjo in pripravnostjo. In res, poslovdia »Katoliške Bukvarne«, gosp. Mesar, je, predno je zasnoval načrt za te prostore, prepotoval večja svetovna mesta in knjigotržna središča, da po teh izkušnjah napravi kaj izvirnega, kar bo prikupno, obenem pa svojemu namenu čimnajbolj prilagoden. Le pogledmo! V štirih stojalih, ki grdo počez bukvarne, je nameščenih 34.000 knjig! In vendar se ti nič ne zdi prenapolnjeno, je

Ali je mogoča ustanovitev deželnega zavoda za zavarovanje zasebnih uradnikov za Kranjsko?

Kakor znano, priredili so vsi oni krogi in skupine na Kranjskem, v kojih interesu je zavarovanje zasebnih uradnikov, dne 24. februarja t. l. shod, na katerem se je sklenila resolucija, s katero se pozivlje vlada naj ustanovi v Ljubljani posebno deželno podružnico zavoda za zavarovanje zasebnih uradnikov. Obenem se je na tem shodu stavila prošnja na deželni odbor kranjski, na trgovsko in obrtno zbornico in na občinski svet deželnega glavnega mesta Ljubljane, naj podpirajo v resoluciji izražene težnje prizadetih pri merodajnih faktorjih. Trgovska in obrtna zbornica ter ljubljanski občinski svet sta se tej prošnji tudi odzvala s tozadevnimi, v javni seji sklenjenimi sklepi.

Od verodostojne strani pa se nam sedaj poroča, da namerava vlada urediti in razdeliti okrožja deželnih mest zavoda za zavarovanje zasebnih uradnikov — na način, kakor se je to izvršilo pred časom pri delavskih zavarovalnicah proti neizplačam. To stori vlada lahko na podlagi § 53. dotičnega zakona, glasom katerega je minister za notranje zadeve pooblaščen, sporazumno in po zaslišanju dotičnih deželnih odborov, ustanoviti eno tako mesto (centralo) za dve ali pa tudi več dežel skupaj.

Kakor je znano, obstoji v smislu razglašane ministrstva notranjih zadev z dne 22. januarja 1889, drž. zak. št. 11 za mesto Trst in okolico, Gorico in Gradiško, Istro, Kranjsko in Dalmacijo ena sama zavarovalnica proti neizplačam s sedežem v Trstu. Če se torej uresniči namera, ki jo ima vlada z ozirom na razdelitev okrožij za deželna mesta zavarovalnic zasebnih uradnikov, tvorilo bi potem v predstoječem označeno ozemlje tudi samo eno mesto te zavarovalnice s sedežem v Trstu.

Razmere kranjskih zavarovancev in njihovih delodajalcev pri zavarovalnici proti neizplačam v Trstu, ki bi se v tem slučaju, da se prideli Kranjska tja, brez dvoma ponavljale napram kranjskim nastavljenjem, ki bi se morali v smislu zakona zavarovati, te razmere, o katerih se je že mnogokrat govorilo in ki so jih celo oblastva sama spoznala kot neizplačne, nam nalagajo dolžnost z ene strani, da se z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago, postavimo na stališče proti nameravanemu preziranju naše opravičene želje s strani vlade, da se namreč ustanovi lastna deželna penzijska zavarovalnica za Kranjsko s sedežem v

LISTEK.

„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Trg pred škofijo je zadnje mesece letošnjega poletja dobil nenavadno lepi okras, kakor gotovo noben drugi v Ljubljani. Če greš mimo stolne cerkve proti Vodnikovemu trgu in se ozreš na stolno župnišče, zazreš pred seboj draslo izložbo, ki zavzema celo 20 metrov dolgo fronto poslopja. Nad 10 sprednjimi izložbenimi okni se blesti v ravnotaki dolžini za temnozelenem steklenem ozadju v zlatih reliefnih črkah napis: »Katoliška Bukvarna«, desno in levo od njega pa v dveh predelih na eni strani napis »Pro Deo et Patria«, ki obdaja grb »Katoliške bukvarne«, na drugi pa okoli knjigotrškega grba ustanovno leto bukvarne 1879. Ko stopiš bližje, obstojiš pred visokimi izložbenimi okni, ki stoje tik drugo za drugim in so ločeni le po okvirju iz svetlega slavonskega hrasta, iz katerega je sploh vsa notranja in zunanja oprava bukvarne. Že način, kako je izložbena naprava izdelana, po svoji originalnosti, v kateri se praktična smotnost druži s finim okusom, vzbuja pozornost gledavca. Izložbenih oken je štiriinajst, deset ob fronti proti trgu pred škofijo, dve ob strani proti Vodnikovemu trgu, dve proti ozki ulici, ki vodi mimo prezbiterija stolne cerkve k semenišču. Izmed teh je sprednjih štiri globokih čez en meter, stranska štiri ravnotako, ostalih šest sprednjih je pa plitvih. Notranjščina izložb in stojal kaže ka-

kor sploh vsa oprava bukvarne svetlo hrastovino, obrobilajoč temnozeleno ozadje, oziroma podlago iz suknja. V en meter globokih izložbenih oknih tvori dno poševni podstav za knjige, okoli katerega so ob straneh stojala. Nad njimi se za drugim notranjim oknom nekoliko vidi v notranje prostore bukvarne, tako da izložbe ne napravijo vtisa neokusne prenapolnenosti, dasi je vsled globokosti oken in izredno praktične uredbe stojal in podstave razloženih v njih nebroj knjig. Dve izložbi sta za umetnine, podobe modernih mojstrov v okvirih, dve za muzikalije, ena za molitvenike, tri za slovenske, tri za nemške knjige, dve za učila, zemljevide, atlante itd., ena za antikvarične knjige. Stopimo zdaj v bukvarno!

Prvi nadvse prijetni vtis, ko prestopiš prag bukvarne, je svetloba, zračnost in prostornost, kar se navadno o drugih bukvarnah redkokada more trditi. Da se je vzlic ogromnemu številu knjig, ki je nagromadenih po stojalih, varovala neka udobna prostornost, da ti nikjer ničesar ni napoti, temu je vzrok več činiteljev. Glavni bukvarniški prostor, v katerega stopimo, je 20 metrov dolg in šest širok. Vratom nasproti je glavni pult z veliko naravno polirano namizno ploščo iz svetlega javorja; na njem vplačilna bogato okrašena blagajna, od tega pulta do vrat pa sta postavljena pravokotno k njemu na desno in levo pulta za blagajničarki. Za glavnim pultom v ozadju je četverokotni zelo široki in globoki oddelek kakor niša, ob katerem so na desni in levi omarna stojala, in sicer za muzikalije na eni in za tiskovine na drugi strani, v sredi pa ura. Kar pa v tem prostoru vsled

vse prostorno in udobno, da se po glavnem prostoru lahko giblješ svobodno kakor po salonu. Ob stenah so na vse štiri strani od vrha skoro do stropa tik zidu postavljena omarna stojala, tičoča se drug drugega, brezpresledka na hrbtni steni, ob straneh in fronti pa v presledkih, nadaljujoč se takorekoč v globokih izložbenih oknih. Po teh omarah je nameščenih 33.100 zvezkov, v eni sami izmed teh je 13.000 zvezkov slovenske »Talijske«.

Od glavnega prostora se pride na desno od prodajnega pulta v ozadju v posebno sobo, ki tvori tretjino glavne in kjer je nameščen antikvarijat, posebno bogat na redkih slovenskih knjigah. Tudi tu so ob vseh štirih stenah nepretrgano nameščene omare do vrha, v katerih je do 8000 antikvaričnih knjig. Ta prostor služi obenem tudi za ekspedit. Če že omenjenemu številu knjig prištetemo še antikvarične, potem pa še 400 zvezkov molitvenih knjig in misalov v posebnih omarah, ki imajo steklena vrata, ter muzikalije in tiskovine, nameščene v predalih ob stenah niše v ozadju glavnega prostora, dobimo število 96.000 knjig in tiskovin, kar se tudi vjema s seznamom. Ne čudimo se, da je vsled te praktične uredbe »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani ena izmed prvih v Avstriji, Nemčiji in Italiji, kar se pa Avstrije posebič tiče, ni niti na Dunaju tako lepe in moderno opremljene. To je tem večje vrednosti, ker je notranja in zunanja mizarska oprava docela domače delo gospoda Antona Rojine, kakor so tudi ostala dela od slovenskih domačih tvrdk izgotovljena.

Na levo od osrednjega pulta se pride v podolgasto sobo, odtod pa v elegantno oprem-

Ljubljani. Z druge strani pa je to tudi potrebno, da se kranjski člani zavarovalnega zavoda tudi jezikovno ločijo od Italijanov, kateri bi nas prav gotovo majorizirali v slučaju, da bomo prideleni tržaški zavarovalnici. Mirovati ne smemo, dokler ne dosežemo in dokler se nam ne zagotovi ta v Ljubljani.

Razmere in načela, ki bila baje mero-dajna pri razdelitvi posameznih okrožij za za-varovalnico proti neizgodi, — narodnostne (!) razmere, gospodarska in kulturna skupnost tu pač ne pridejo v poštev, ker so prav popolnoma neopravičljiva, ker v resnici vladajo ravno v okrožju tržaške zavarovalnice proti neizgodi in z ozirom na navedene 3 točke večje razlike, kot bodisi kje drugje. Saj vendar ni mogoče vspricho od vlade nameravane ustanovitve okrožja s petimi narodnostmi (Slovenci, Nemci, Italijani, Hrvati in Srbi), ki bi vajo v tem okrožju, govoriti niti o narodnostni niti gospodarski skupnosti. Saj tržaški, istrski in dalmatinski obvezanci za zavarovanje, ki pripadajo v pretežni večini pomorsko-komer-cijalni, eksportni trgovini na debelo, z nastavl-jenci iz Kranjske tudi gospodarski nimajo ničesar skupnega, ker pripadajo slednji povečini industriji, bančnemu poslu, zadrudni organiza-ciji ter mali trgovini.

Vsi vzroki za nameravano skupno — pre-je omenjeno deželno okrožje so s tem popolno-ma ovrženi. Ostane toraj le še vprašanje glede upravnih stroškov, če se ustanovi deželna za-varovalnica za Kranjsko, vprašanje, če bi ime-la ta toliko zavarovancev, da bi se z njihovimi prispevki za upravo pokrivali stroški za vzdr-ževanje te deželne zavarovalnice, toraj s pri-spevki, ki so že zapopadeni v določenih pre-mijah, ne da bi se preko teh v zakonu določe-nih premij pobirale še posebne naklade.

To vprašanje se lahko brez vsakega na-daljšega premišljevanja potrdi. Dokaz, da je to res tako, je mogoč na podlagi poizvedb, ki jih je uvedla vlada leta 1896, glede službenih razmer zasebnih uradnikov, dalje na podlagi poročil socialno-političnega odseka o nazadnje sprejetem načrtu pokojninskega zakona.

Navedenega leta našlo se je na Kran-jskem 888 zavarovanju podvrženih nastavl-jencev — brez pravih trgovskih pomočnikov (komijev), ki pa so po uveljavljenem zakonu sedaj tudi podvrženi zavarovanju. Navedena številka pa v resnici ne soglaša s takratnim številom zakonu podvrženih nastavljenecv, kar oficielno poročilo samo priznava s tem, da označuje poizvedbe o štetju na Kranjskem kot »pomanjkljive«. — Da pa se izognemo očit-anju, češ, da smo preoptimistični s svojo ka-kulacijo, obdržimo to — četudi prenizko šte-vilko — kot temelj za nadaljna razmotrivanja. Za koliko pa se zviša ta številka zavarovanju podvrženih po preteku več nego 12 let, to je od srede 1896. do začetka 1909., — dotlej, ko stopi zakon v veljavo? Če vpoštevamo, da se je med tem časom nanovo ustanovilo mnogo raznih industrijskih podjetij in mnogo že ob-stoječih znatno razširilo in povečalo; da se je uživotvorila cela vrsta novih bančnih in de-narnih zavodov inveznih ter zadrud. pisarne; da so se znatno pomnožile odvet. pisarne; da se je konečno pomnožilo znatno tudi zava-rovanju podvrženo osebje pri trgovini z bla-gom: imela bode Kranjska, če se prištejejo — kakor poprej omenjeno — tudi trgovski po-močniki, — dne 1. januarja 1909 najmanj 2200 do 2500 zavarovanju podvrženih oseb. Mi pa vzamemo za svoja izvajanja le število 2200. Na teh 2200 zavarovanju podvrženih nastavljenecv pa lahko na Kranjskem raču-namo s popolno gotovostjo.

Vzemimo torej povprečni plačilni razred teh 2200 za zavarovanje obveznih nastavljen-cv III. plačilni razred (z letnimi dohodki nad 1200 do 1800 kron) z letno premijo 144 kron, dobimo dohodek na premijah 316.800 kron na leto.

Pri zavarovalnično-tehničnem računanju

premijs upoštevalo se je za upravne stroške glasom poročila socialno-političnega odseka od 0.56 do 8.81 % pri moških in od 19.90 do 30.18 % pri ženskih zavarovancih (pri sled-njih zviša se kvota upravnih stroškov v toliki meri vsled tega, ker ne pride pri njih v poštev kvota za rento vdov). Da bodemo pa tem si-gurnej, vzemimo kot povprečno kvoto uprav-nih stroškov 5 %, ki izkazuje z ozirom na pre-mijski inkaso letnih 316.800 K kot podlago znesek 15.840 K kot letni prispevek za uprav-ne stroške. V pokritje uradnih plač prispe-va država (§ 37. zakona) letno 100.000 kron. Odračunimo od te svote 20.000 K za centralo na Dunaju, ostalih 80.000 K pa — vzemimo, da se ustanovi 10 deželnih zavarovalnic (za-varovalnih zavodov proti neizgodi je 7), — bi se razdelilo po enakih delih teh 10 zava-rovalnic: — prišlo bi toraj na vsako 8000 kron državnega prispevka. — **Deželna zavaroval-nica za Kranjsko imela bi torej na razpolago v pokritje letnih upravnih stroškov znesek 23.840 kron; — ta svota pa popolnoma zado-stuje za pokritje vzdrževalnih stroškov last-nega deželnega zavoda.**

Temu mora vsak potrditi in če še tako neugodno presoja sestavo in račun tozadevnih stroškov.

Izključena je toraj tudi nevarnost, da bi se ne mogla vzdrževati lastna zavarovalnica za Kranjsko, češ, da bi se ne mogli pokrivati vzdrževalni stroški z vplačili premijanih lastnih članov.

S tem pa je ovržen tudi vsak povod, ki se sploh more navajati kot vzrok proti usta-novitvi lastne zavarovalnice. Bilo bi torej le pravično od vlade, če izpolni zahtevo, ki se je izrekla v početkom navedeni resoluciji od in-terestentov — delodajalcev in zavarovanju podvrženih — ter ustanovi deželno zava-rovalnico za Kranjsko s sedežem v Ljubljani. — To je za vladno tem ložje, ker bi se s tem ne kratile nikake tuje pravice.

Stvar kranjskih poslancev — brez ozira na stranke — kakor tudi stvar vseh drugih faktorjev, ki pridejo v poštev, pa mora biti, da zastavijo ves svoj vpliv, da najde ta želja glede zavarovanja privatnih uradnikov, ki se tiče najširših krogov prebivalstva in intere-sentov, pri vladi odprta ušesa ter se tudi iz-polni.

Vsled tega upamo z gotovostjo, da se jim to posreči v blagor dežele Kranjske v obče in vseh prizadetih posebej. S. Šk.

Državni zbor.

Dunaj, 6. dec. 1907.

Sladkorni davek.

Vsled bruselske pogodbe leta 1902 je tudi Avstrija odpravila direktno in indirektno pre-mije za izvoz sladkorja in si vsako leto pri-hranila precej milijonov. Že tedaj je bivši fi-nančni minister Böhm obljubil v zbornici, da država primerno zniža nečuvno visok slad-korni davek. Toda vsak finančni minister se izgovarja vsak čas, da državne finance ne do-voljujejo znižanja davka, češ, da treba skrbeti za bodočnost. Jako priročen je bil tudi izgo-vor, da je smislu avstro-ogrsko nagodbe po-treben dogovor z drugo. Sedaj vlada nima ho-benega izgovora več. Državne blagajne niso prazne, kakor kaže predzadnji proračunski za-ključek, premije sladkornim baronom v iznosu 13 milijonov so odpravljene in avstrijska vlada ne potrebuje dogovora z Ogrsko. Glavna stvar pa je, da sladkor v nobeni državi ni tako obdačen, kakor ravno v Avstriji.

Nova pogodba z Ogrji pa določa v členu 13., da imata v bodoče, torej od novega leta počenši, obe državi proste roke glede na vžit-ninske davke. Vsaka država jih more znižati brez dogovora z drugo. Sedaj vlada nima ho-benega izgovora več. Državne blagajne niso prazne, kakor kaže predzadnji proračunski za-ključek, premije sladkornim baronom v iznosu 13 milijonov so odpravljene in avstrijska vlada ne potrebuje dogovora z Ogrsko. Glavna stvar pa je, da sladkor v nobeni državi ni tako obdačen, kakor ravno v Avstriji.

Pa finančno ministrstvo bi se morda še ne sprijaznilo z znižanjem sladkornega davka, ko bi nova pogodba vladi ne delala preglavice. Z znižanjem tega davka hoče in more vlada po-sladiti avstro-ogrsko pogodbo, ki je za mnoge poslance vendar le precej grenak prašek. Vla-da torej z enim udarcem ubije dve muhi. Prvič izvrši sklep zbornice, ki je leta 1903. zahte-vala, da se zniža sladkorni davek. Drugič na-maže kolesa parlamentarnega stroja, da hit-reje in sigurnej zdrči pogodba v pristanišče državnega zakonika. Vlada je v ponedeljek že naznanila načrt zakona, s katerim se zniža sladkorni davek. V § 3. pa previdno ustvarja vlada »incentim« med tem zakonom in pogod-bo. Ako torej parlament odkloni pogodbo, od-reče se tudi znižanju sladkornega davka. To je sicer moralen pritisk, toda fiskus nikjer ne pozna morale.

Nadaljni časniški glasovi o dr. Krekovem govoru proti Masaryku.

Vodilno glasilo avstrijske socialne demokracije »Arbeiter Zeitung« piše o dr. Kreko-vev govoru med drugim: Nesposobnost kr-ščanskih socialcev označuje, da je govoril edino resni protigovor ne kdo izmed njih, marveč slovenski poslanec Krek, ki je gotovo med klerikalci v tej zbornici najbolj bistra glava in je vedno interesantno ga poslušati. Z njim se je pečal tudi predvsem v svojem končnem govoru Masaryk, in tudi ta govor izpopolnjuje sliko tega finega moža in pravega preiskovalca in vtisa polno sliko te vele-vplivne razprave.

»Neues Wiener Tagblatt« piše o dr. Krekovem govoru: »Kot glavni protigovornik je nastopil dr. Krek. Tudi oni, ki se ne strinjajo z njim, radi priznavajo, da se bori poslanec dr. Krek v dobri obliki z orožjem visoke izobrazbe, udeleževali smo se učene dispu-tacije.

Glasilo ministrstva za zunanje stvari »Fremdenblatt« piše o dr. Krekovem govoru: Posebno pozornost je vzbudil drugi glavni govornik, slovenski poslanec dr. Krek. List objavlja velik del dr. Krekovega govora.

»Vaterland« z dne 5. decembra objavlja članek pod napisom »Masarykova gluma«, v katerem pravi, da je Masaryk zavl smisel dr. Krekove opombe, ki je rekel, da naj obra-čajo z ozirom na francoske dogodke verni katoličani večjo pozornost na ločitev cerkve od države in da računa na sodelovanje vernih katoličanov ter da hoče prijeti dr. Kreka za besedo. Nadalje piše »Vaterland«, da sta po-slanca dr. Mayr in dr. Krek Masarykov sofi-stično filozofični način tako raztrgala, da se razven »N. Fr. Presse« ne bo nihče več pečal z njim. V svoji petkovi jutranji izdaji pa kon-ča »Vaterland« svoj uvodnik, v katerem se peča z bojem katoliškega ljudstva za svojo enakopravnost v znanosti z dr. Krekovim vzklikom: »Tudi za katoličana je veselo, da danes živi« in pristavlja: Res je tako.

Po tem pojasnili je pač jasno vsakemu, da je povsem odvisen nujni predlog, ki v bistvu isto zahteva, kar vlada ponuja. Toda g. Choc in prijatelji, ki so mu podpisali nujni predlog, ima vedno svoje pravo, in basta. Da-nes je zbornica po dolgih ovinkih skozi vihar-ne razprave o draginji živil in sramotnem po-razu avstrijskih »kulturobombežev« dospela do dnevnega reda. S Chocovim nujnim pred-logom je namreč v razpravi tudi vladna slad-korna predloga, ki je v najtesnejši zvezi s pogodbo.

Razlika med zahtevo in ponudbo pa je, da vlada predlaga, naj se davek od sladkorja zni-ža za 12 kron pro 100 kg in sicer v treh obro-kih, od 1. septembra 1908 počenši za 6 kron, od 1. septembra 1914 dalje za 3 K in od 1. septembra 1917 dalje še za 3 krone. Ako se davek zniža za 6 kron, iznaša izguba za dr-žavne finance okroglo 21 milijonov. Ta pri-manjkljaj pa se zravna in pokrije z večjim konsumom cenejšega sladkorja. Poslanec

Choc za zastopa, naj se sladkorni davek takoj zniža za 18 kron, torej od 38 na 20 kron. To je vse lepo, toda misliti je treba tudi na posledice. Ako bi vlada vstregla Chocovi zahtevi, izgubi takoj 63 milijonov. Kje pa naj vlada vzame milijone, s katerimi mora priskočiti na pomoč deželnim financam? To, kar vlada po-nuja deželam, namreč 20 milijonov je udarec v vodo, ker bi n. pr. Češka sama potrebovala to svoto. Zato prevladuje med poslanci mnenje, naj se sladkorni davek zniža za 12 kron in sicer s 1. septembrom 1908 za 8 kron, pozneje še za štiri krone. Ker pa je nemogoče to pre-porno vprašanje rešiti v zbornici, naj bi se vladna predloga in Chocov predlog izročila proračunskemu odseku z naročilom, da že v osmih dneh zbornici predloži svoje nasvete. Kakor pa se govori, finančni minister proti z demisijo, ako se mu izpremeni njegova pred-loga. Dr. Korytovski pa je preresen mož, da bi mislil na demisijo v trenutku, ko pride pogod-ba v razpravo. Branil je s pretnjo le svojo za-htevo, a se bode brez dvoma udal splošni zahtevi.

V današnji razpravi so govorili Choc, Pabst, Lecher, Hočevar, Budig, Steinwender, Ellenbogen in Svečený.

Dr. Hočevar.

Slovenski poslanec dr. Hočevar, je označil stališče »Slovenskega kluba«, rekoč: Z vese-lejem pozdravljamo namero, da se zniža slad-korni davek. Sladkor je dandanes tudi v mno-gih revnih družinah vsakdanje živilo. Naša dolžnost je torej, da omogočimo znižanje slad-kornega davka, ki je hudo breme za revno prebivalstvo. In mi zastopamo večinoma rev-no prebivalstvo na deželi, kateremu hočemo olajšati življenje. Zato pa odločno odklanja-mo očitane, da smo nasprotniki ljudstva, ker nismo glasovali za nujni predlog socialnega demokrata dr. Rennerja glede na draginjo ži-vil. (Pritrjevanje.) Govornik je tedaj kmete imenoval »oderuhe«. Kako pa more biti naš revni kmet oderuh, ako navadno niti toliko ne pride, da bi plačal davke in pošteno preživ-ljal svojo družino! (Pritrjevanje.) Naše ljud-stvo je prisiljeno, da si v tujini išče potrebnega kruha. Zato je naša dolžnost, da podpiramo naš narod v boju za obstanek in glasujemo proti predlogom, ki morejo le škoditi našemu kmečkemu prebivalstvu. Danes pa je prilika, da glasujemo za predlog, ki meri na to, da se zniža previsoki davek od sladkorja. (Pritrje-vanje.)

Zbornica je soglasno pritrdila nujnosti predloga, s katerim se že jutri bavi proračun-ski odsek.

Pogodba v razpravi.

Okoli šeste ure je zbornica začelo raz-pravo o nujnem predlogu poslanca Chiarija in tovarišev, da zbornica odobri avstro-ogrsko pogodbo ter načrt zakona o gradnji železnice od Rudolfovega do Dalmacije. Prvi govori proti pogodbi poslanec Malik, Bodoča seja je v ponedeljek. V torek utegne biti glasovanje o nujnosti, koncem bodočega tedna pa o po-godbi sami.

Deželne finance.

Prosta agrarna zveza državnih poslancev se je danes v zbornici pod predsedstvom posl. Povšeta posvetovala o predlogu dr. Steinwenderja, ki priporoča: Agrarna zveza naj odpošlje k finančnemu ministru svoje pred-sedstvo, ki naj izve, kedaj in v kateri meri hoče dovoliti deželnim financam državno po-moč. Po daljši razpravi je ta predlog obveljal soglasno z dodatkom, da se tej deputaciji pri-druži tudi dr. Steinwender in naj se pozivlje poljedelsko ministrstvo, da brez odloga izvrši izdani odlok glede na povzdigo živinoreje in pridelovanja krme. Poljedelsko ministrstvo naj v ta namen od državnega zbora tudi zahteva potrebne kredite, ker z odlokom samim brez denarnih sredstev je vsa akcija padla v vodo. Obveljal je tudi predlog, da se poseben odbor

ljeni kabinet, pisarno poslovdje. Tu je pisal-na miza, divan in naslonjači. V kotu je podol-gasta niša s pisalnim pultom in glavno bla-gajno.

Oglejmo si sedaj po stojalih in omarah, kako so knjige razdeljene. Slovenske so raz-deljene po načinu, kakor ga kaže »Splošni ka-talog slovenskih knjig«, ki ga je ravnokar (1907) »Katoliška Bukvarna« sama založila in izdala. Zadostuje, če povemo, da se v »Ka-toliški Bukvarni« dobijo vse slovenske knjige, kar jih je sploh na slovenskem književnem trgu. Za slovenske antikvarične knjige so rav-notako tudi že izšli katalogi. Na predalih in omarah so poleg premičnih pultov, kamor se knjige položijo, tudi v malih kovinskih obro-čih pod tozadevnimi knjigami tudi napisi za dotične kategorije, da se knjiga takoj lahko najde. Nemške knjige n. pr. so razdeljene sle-deče: Modroslovne, etične, pedagoške, so-cialnopolitične, zgodovinske, zemljepisne, pra-voznanstvene, trgovskoobrtne, agrarne, filo-loške, besednjaki, slovstvenozgodovinske, umetnostne, naravoslovne, medicinske, bib-lijske, patrološke, apologetične, liturgijske, pa-storalne, katehitiške, pridigarke, govorniške, kristološke, marijanske, asketiške, stanovske, predavateljske, biografske, beletristiške (ro-mani, poezije, dramatika, klasiki), mladinske, leksikališke, športne, zbrana dela in še druge. O bogatstvu, aktualnosti in raznovrstnosti za-loge priča tudi vedno menjajoča se zaloga.

Pa tudi ni čuda. »Katoliška Bukvarna« ima z vsemi svetovnimi trgi zvezo, ima svoje zastopnike na vseh knjigotrških središčih, in sicer na Dunaju, Lipskem, v Parizu, Londo-nu, Rimu in Peterburgu. Zato vsakdo v »Ka-toliški Bukvarni« lahko naroči katerokoli knji-go ali muzikalno ali umetnine in tiskovine ali učila v kateremkoli jeziku in iz katerekoli

stroke, kar jih je sploh na svetovnem trgu ter jih tem potom tudi najhitreje dobi. Na »Katoliško Bukvarno« smo vsi Slovenci la-hko ponosni. V 28 letih se je iz skromnih za-četkov povzpela do sedanje višine v nepre-stanem in nepretrganem razvoju. »Katoliška Bukvarna« je v resnici ena naših najlepših kulturnih stavb. P. B.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

Marskašna sa že zbe-leštral na rotuž, udkar ribaja ub-činske klupi zdejšn ub-činsk svetuvavci, ampak take pa še ne, kokr sa ja pr ta zadn ubčinsk sej. Kene, usak clouk se na-vadn z usm šterem bran dauka; naš ubčinsk nčeti in za

blagor mesta gureč žepan ga pa že leta in leta kar pu sil plačujeja in ke jih je zdej en pametn ubčinsk svetuvavc enkat pudrezu, de nej vn-der enkat tiste kronce, ke ih pu sil vn me-

čeja, raj za kašn druhen namen h dobrem obr-neja, mu rečeja, de tu nem nč am na gre. Če b kej tagca en druhen clouk bleknu, ke ni putentiran za mestnaga učeta! Sevede ubčinsk učeti pa tkula rajtaja: če sa viliuci tku brihten, de nas u ubčinsk zastop volja, za kua b pa mi mogli bt bl brihtn. Prava reč, če Iblan-čani jamraja, de jm gre slab in morja usak kraicer desetkrat ubrnt predn ga vn daja. Tu ubčinsk učeti nč am na gre; tisti kronce, ke jih ubčinsk učeti za dauk preveč vn vr-žeja, tist že na druga viža not prneseja. Bol-čumu Pepete same iblanske smeti tulk not neseja, de b lohka iz tistmo za use Iblančane sam dauk plačvou, kua b se pol za tisteh par kron ungavu in gespude Prusence prou da-jau, da b pol res usi ldi je vedl, de je gespud Prusenc še ta nar bl pametn, kar jih drgne ubčinske klupi. Tu enkat na gre!

Cirklopohar se tud zastojn muja, de b kej iz mestne učetu za mestne deluce vn spre-šu! Med rotuškm svetnikm in mestnem de-lucem morebt vnder en razločk, če uja pa de-lucem plača zbušval, pol se pa res na u vedl, ker je na rotuš svetnik in ker deluc. Sej se že zdej pu drugn na razločja, kokr pu tem, de hodja mestn deluci strgan naukul in de duma ričet natapavaja, rotušk svetniki hodja pa napucan in oframen, duma pa piške uberaja; pol pa več caita maja rotušk svetniki, kokr mestn deluci. Tu je use in tu more tku ustati, če čmo voina na rotuže mt.

Gespud redehter! Nm se tu gvišn na zdi prou, de ubčinsk svetniki na ena plat napu-trebn dauk plačujeja, na druht plat pesteja za boge mestne deluce stradat. Men se ajgentlih trd na zdi tu prou! Clouk more bt pr teh ža-lastneh cajtah šparoven kulkr se da in kamr b tiste kronce, ke b jih lohku, če b blu pa ge-spud Prusencevem, pr dauke pršpralu, ubrnil,

b jih bulš ubrnil. Al nej b za tulk znižal ub-činske duklade, al nej b jih pa sojem delucem h nuc ubrnil. Al ta reč je takala! Pregovar prau: »Kokr s uš pustlou, tku uš pa ležu!« Iblansk viliuci s tud sami pustilaja iz sojem ubčinsk svetuvavcem in de morja zdej tulk več dauka plačvat, se jm čist šika, za kua sa jih pa zvulil, kar na kumanda. Sej Buh je dau usakmu čluvek um in vola, de lohka tku dela, kokr mu pamet prau, če pa leberalnem viliucem pamet prau, de nej take volja za ubčinske fotre, je pa tud prou, de se jm tku gudi in drgačneh svetniku tud na zaslužja. Men se le tist daukuplačvauci smilja, ke maja glava na ta prauym konc in niso tli volt na kumanda. Te se m res smilja, ke morja zdej zavle grehu družeh zraven pu nadouž-nem iz ubčinsk svetnikem putrpet.

Al veja že oni tud, de zdej iblanske žepan šus pulfra usak upoune pesti iz Kunčičuga kanona izstrelit na Grad, de tku Iblančani veja, kdaj sa lačn in pa de iz tem strelam iblanske urmoharje jezi, ke na morja več ldi farbat iz sojem uram, de greja prou.

Jest sm mislu, de u saj tekat u Iblan kej bulš, kedr žepana na u tuki in usi županu viliuci sa se tud iz tem troštal, zatu sa ga pa puslal na Duni; zdej pa vidma usi skupi, kuku sma se urezal. Žepan Hribar je tekat, ke je biu zvolen, naroču sojmo namestnke podžepane, de more ahtat, de u šlu, kedr nega na u tuki, use pu ta starmo glaje. De b se pa loži zanesu na Plajbajsa, mu je dau pa še Bol-čuga Pepeta, tkuzvna žepanuva desna noga, na pumuč.

Tku delaja zdej pu rotuže tud brez žepana in delaja nam, ke na slišma pud Iblana, špas na špas, in kedr delaja Iblančani ta nar bl kisle kshište, se pa lepu u pest smeja

Boltatu Pepe iz Kudelga.

agrarne zveze posvetuje, kako naj država pri- skoči deželam na pomoč, da bodo v istini kmetu olajšana bremena. Predsednik Povše pozivlje zbrane, da se mnogoštevilno vdeležu- jejo sej, v katerih se bode razpravljalo o važ- nih vprašanih. Do Božiča bodo vsak tork in četrtek ob 9. uri dopoldne seje agrarne zveze.

Seja klubovih načelnikov.

Klubovi načelniki so razpravljali danes o postopanju pri razpravi o pogodbi. Predsednik Weisskirchner je predlagal splošno razpravo o kompleksu pogodb in pa tri podrobne raz- prave. Kramar nasvetuje, da naj nastopi 48 govornikov v splošni in podrobni razpravi, ker pride tako do besede vsaka stranka. Dr. Susteršič predlaga, da naj se glasuje o nujnosti predloga v torek ob 11. dopoldne, kar obvelja. Sklene se, da nastopi pri razpravi o pogodbi 52 govornikov.

Tedenski pregled.

Državni zbor. Razmere v državnem zboru niso mnogo boljše, kot so bile v prejšnji zbornici. Tri mesece in pol je že poglajna ljudska zbornica samo z nujnimi predlogi. In sedaj, ko je še skrajna sila, da se spravi na- godba pod streho, je bilo vloženih 37 novih nujnih predlogov, ki imajo obstrukcijski na- men, namreč onemogočiti negotbo. Vložil se je tudi nujni predlog za preosnovo uprave in ta nujni predlog je podpisal tudi poslanec ljubljanskega mesta Hribar. Zato je pisala tudi »Nova Doba«, da obsoja z vso strogostjo to njegovo ravnanje in da zahteva, naj se vzdrži vsega, kar bi moglo škodovati najhitrejšemu uresničenju dalmatinske železnice zveze. »Slovenec« je že dostikrat ožigosel neum- ljivo postopanje ljubljanskega župana v par- lamentu. — »Sl. Narod« pa kratkoma ob- ravna in imenuje to »Slovenčev« »sleparstvo«, toda brez pristavka, da sta vse, kar je Hribar storil, ostro kritizirala celo »Fremdenblatt« in »Neue Freie Presse«. — Poslanec Ivčević je hotel odstopiti kot predsednik »Jugoslovanske zveze« in izstopiti tudi iz kluba. — Zbornica je razpravljala o nujnem predlogu posl. Masaryka glede univerz in glede katoliškega shoda. Masaryk je odpadnik in je zahteval, naj dá vlada zagotovilo, da se vseučilišča ne »po- klerikalijo«. Dokazal je žalostno dejstvo, ka- ko brezversko se uči na naših visokih šolah in koliko je vredna ta ohola znanost, ki se smatra že kot zmagovalko nad krščanstvom. — Naučni minister Marchet je izjavil, da so načela, ki jih izražajo državne temeljne po- stave, tudi njegova načela in da jih on in vlada ne nameravati izpremeniti. — Masa- ryku je odgovarjal grof Sternberg; kazal je na sadove današnjih vseučilišč, ki vzgajajo na- redno pretirano in veri sovražno mladino. Ma- saryku grof Sternberg odreka sposobnost, da reformira katoliško cerkev, zato ker je od- padnik, begunec. Rekel je: »Masaryk je sploh velik v tem, da ničesar ne zna.« Proti za- stopniku novega poganstva v Avstriji je na- stopil kot glavni govornik dr. Krek, ki je v imenu krščanskih elementov v zbornici po- kazal, da krščanske stranke hočejo pravo svo- bodo in pravo znanost. Govor njegov je na- redil velik vtis v zbornici, kar je priznal Ma- saryk sam. — Masaryk hoče s svojim pred- logom dognati, ali je večina v zbornici libe- ralna, ali ne. — Toda zmotil se je, ker je večina zbornice, tudi krščanski socialci, — gla- sovala za nujnost iz razloga, da se neznošnim razmeram na vseučiliščih napravi konec. — Prvi govornik v meritorni razpravi je bil dr. Lueger, ki je krepko prijel židovsko klico, ki gospodari na vseučiliščih. Vzdrževal je vse, kar je govoril, da so namreč naše uni- verze gnezda prekucije in brezdomovinstva. Zahteval je v imenu kršč. socialcev enako- pravnost vseh katoličanov; dalje, da mora prenehati vladanje klike in visokih šolah in da morajo imeti katoliški dijaki isto veljavo, kot drugi.

Načelniki strank, ki so protestirali zoper pruski načrt o nasilnem ponemčevanju Polja- kov na Pruskem, so sklenili, da v interesu stvari ne bodo predlagali debate o govoru ministrskega predsednika, ki je zatirjal, da se ne kaže vtikati v zadeve tuje države.

Občinski svet ljubljanski je odklonil pred- log g. Prosenca, naj župan stori vse potrebno, da mesto ne bo plačevalo več nepotrebnega davka od zemljišč, ki so namenjena za šeta- lišča, ker ga tudi praška in dunajska občina ne plačujeta. Istotako je občinski svet odklo- nil nujni predlog istega poročevalca, ki na- roča županu in poslancu Hribarju, naj se ne udeležuje nobene obstrukcije proti negotbi z ozirom na belokranjsko železnico.

Posvetovanje o vzrokih draginje živili je bilo 4. decembra v poljedelskem ministrstvu na Dunaju. V posvete so se zbrali zastopniki konsumentov in zastopniki kmetijskih produ- centov. Slovenski poslanec Povše je med dru- gim kot glavno pomoč v tej zadevi pripo- ročal, da naj vlada z vso vnojo podpira raz- voj kmetijske organizacije in gospodarskih za- drug, da bodo konsumentje dobili potrebna živila po možnosti najkrajšim potom od pro- ducetov, ne pa po raznih posredovalcih in prekupcih. Drugo sredstvo je napredok ži- vinoreje, zato naj ministrstvo pospešuje name- ravano akcijo za izboljšanje živinoreje. Kme- tijski minister pa mora pregovarjati železni-škega in finančnega ministra, da uredita po železnicah olajšave za prevoz kmetijskih pri- delkov, ki jih je treba urno prevažati.

Izseljevanje iz Amerike. Posledica ame- riške denarne krize je, da se delavstvo tru- moma vrača v domovino. Vse ladje so pre- napolnjene. Čuje se, da so že sklenjene od- redbе na pristojnih mestih, da se bodo delo-

dajavci in posredovalnice za delo opozorile na vračajoče se izseljence, da se jim bo šlo na roke pri iskanju dela in zaslužka, kajti šte- vilno v Avstrijo vračajočih se izseljencev je veliko.

Govor dr. Kreka proti Masaryku. Vsa av- strijska javnost stoji pod vtisom dr. Kreko- vega govora v državni zbornici. Listi brez razločka objavljajo celotni njegov govor, dasi drugače prezirajo govore slovenskih poslan- cev. »Reichspost« piše med drugim: Moj- strski po vsebini in po slogu je bil govor kato- liškega Slovenca dr. Kreka. Njegovo izredno učenost, duhovitost, neovrgljivo polemiko in znamenito znanstveno obliko je splošno vse občudovalo. Enako piše »Vaterland«, praški list »Union« in drugi.

Raznoterosti. V Lvovu je bil dne 1. de- cembra velik protestni shod zoper nemške na- kane, s katerimi hoče kancelar Bülów iztrebiti Poljake iz Prusije. Protesta se je udeležilo 10.000 ljudi. Namigavalo se je, da hoče polj- sko ljudstvo začeti veliki gospodarski boj po- tom bojkotiranja vsega pruskega blaga. Med neprestanimi puf-klici na kneza Bülowa in Aerenthala je množica demonstrirala po uli- cah ter hotela napasti hotel, kjer je stanoval nemški konzul, a je odjenjalo, ko je lastnik hotela izjavil, da je konzulu odpovedano sta- novanje. — Električna centrala v Mostah pri Zirovnici na Gorenjskem se bo kmalu zidala. Vodna moč potoka Završnice se bo uporabila in se bo električni tok napeljal do Bleda in Jesenic ter ob državni cesti do Ljubljane. — Velik požar je dne 1. decembra uničil v Go- renji vasi pri Logatcu 16 poslopij. Zažgali so otroci. — Znana Marija Rozman, ki je zastru- pila svojega nezakonskega fantiča, je bila te dni obsojena na smrt. — Meseca novembra je bilo v Ljubljani največ tujcev v hotelu »Union«. — **Vzrok bančnih polomov** v Ame- riki so baje milijonarji v trutih, ki klubujejo predsedniku Roosevelt; pokazati hočejo svojo moč in odtegnili so javnemu prometu kupce denarja. Tekom treh tednov je banke- rotiralo okoli 600 bank; po vsej Ameriki je že nad 80.000 delavcev brez posla. Iz Ame- rike v domovino se je povrnilo že 200.000 Ita- lijanov. — V Ameriki je v premoženiku pri Fayette bilo podsutih okrog 40 delavcev, ker so se vneli plini in so se odtrgale velike mase premoga. — Cesar je dovolil, da se izdajo povodom 60-letnega vladanja jubilejne pisem- ske znamke. — Vojna z Japonsko je Rusiji odnesla 6072 milijonov kron. — Štajerski de- želni zbor je sklenil zapreti 4. letnik maribor- skega učiteljskega in odtegniti vse štipendije stavkajočim dijakom. — Povišanih je 15 slo- venskih profesorjev na raznih srednjih šolah v 7. činovni razred. — Miklavžev večer je pri- vabil v »Unionovo« dvorano toliko občinstva, da se je kar trlo. Spored se je izvršil zlasti v zadovoljnost malega drobiža. — Za načelnika južnega kolodvora v Ljubljani je imenovan Nemec Witzmann. Kaj poreko slovenski ura- dnik? — V Dunajskem Novem Mestu je imel govoriti na shodu kršč. soc. poslanec Kun- schak. Soc. demokrati so ga dejanski napadli in ranili na glavi. Taka je olka svobodomi- selnih rdečih bratov!

Tržne vesti.

7. decembra 1907.

Velika draginja vlada danes ne le na žit- nem trgu, ampak v obče vse je postalo jako drago. Delavstvo je začelo demonstrirati, ker mu primanjkuje kruha. Celo poslanci so na- stopili proti draginji, samo na pravi vzrok draginje pa niso prišli ali pa niso hoteli priti. Glavni vzrok draginje je baje kmet, ker odira s pretiranimi cenami. Ako pa pogledamo ne- koliko v kmetstvo življenje, bomo prišli do prepričanja, da je kmet še večji revež kakor pa delavec. Organizirano delavstvo dosega vedno boljše plače, si zboljšuje svoj položaj in življenje. Kaj pa kmetovalec? Celo leto se poti in dela, da mu pokajo suhe kosti, pride žetev, mlavec, pa pridela toliko, da še nima sam kaj jesti. Leto in zimo se redi z vodo, politimi žganci in z zeljem ali pa so- lato, meso pride na mizo le ob velikih prazni- kih. In po zimi nima ne kruha ne denarja. Pokličite na pričo kmečko ljudstvo cele Av- stro-Ogrske in slišali bodete še kaj bolj ža- lostnega, da vas bo streslo in vas bo vedno minilo veselje iskati oderuha v kmetu. Kje najdemo največ debeluhov, rejenih trebu- hov? Kmečki so presneto suhi, jako malo je reje- nih. Poglejmo si še, kako kmet prodaja svoje žito. Ako ima sploh kaj prodati, pelje v me- sto na prodajo, ali z blagom še ni prišel na trg, že med potjo pred mestom je prišel v roke židu, ki prav ugodno kupi za — sebe. In to ni samo pri nas, tako je povsod. Ve- čina »Produktenhandlung« je v rokah židov, in ti se preskrbe z blagom v pravem času. Poglejmo na Ogrsko. Tam so razmere sicer nekoliko drugačne, tam sicer že ima kmet večjo moč, ker je največ zemlje v rokah ve- leposestva. Ali tam je pa zato tudi druga roka toliko močnejša. Prva roka malokdaj po- nuja, skoraj izključno imamo opraviti z dru- go roko in to je zopet žid. Borzijanci so zopet židje, poljedelci na borzi so bele vrane.

Letos nismo imeli tako slabe letine, še manj pa se lahko govori o ponesrečeni letini v obče. Ako se je manj pridelalo letos, je pa bila žetev preteklega leta toliko, da pokrije letošnji deficit. Svetovna žetev je bila tako- reko obila. Amerika izvažava ravno sedaj ve- likanske množine pšenice, ker ji manjka de- narja, nova žetev La Plata držav bo bogata in druge pokrajine tudi ugodno poročajo. In vendar cena na svetovnem trgu ne pada, je visoka. Zrnja je še veliko. Tudi naša skla-

dišča so še precej nabita. Ali že v začetku kampanje so začeli tirati cene navzgor, tro- sila so se vsaki dan druga nujna poro- čila, danes to, jutri to, samo da se je dala cena priviti. Svetovni trg je postal zdaj mlačnejši. Budimpešta se je napela. Budim- pešta zahteva vedno višje cene, tako da niti avstrijska tržišča ne sledi.

Za zidom visoke carine se sicer lahko brez skrbi odira in kupčuje, dokler konkurent ne pride čez, ali ta še ne bo tako hitro pre- lezel zidu in vplival na naša tržišča. Ali za tem visokim carinskim zidom ne odira kmet, ne kupčuje kmet, ampak to je že druga roka, glavni dobilek visoke carine ne leze v strgan žep kmeta, ampak v celj žep druge roke. To je slika položaja in kdor je pravičen, pozna trg in njegove obiskovalce, bo rad pritril. Oderuh je tukaj druga roka, ne kmet, cene dela druga roka, troši lažnjiva poročila dru- ga roka. Kadar bomo v zvezi direktno s pro- ducetom, kmetom, takrat bomo lahko oči- tali kmetu, da on odira. Danes je pa kmet revež, ki se mu o odiranju konsumenta niti ne sanja, saj sam strada in gleda, kako bi dobil kruh po ceni. Pa kaj, da zrno, ki ga je moral prodati za nizko ceno, saj davčni ekse- kutor je bil za petami, je danes drago.

Sedaj pa pojdemo na trg, da pogledamo, kako in kaj. Cene dosegajo vedno večjo vi- šino, konsument pa si trebušni jermen vedno bolj vleče skupaj, ker vsled draginje kupi le toliko, da komaj izhaja. Tržišča so tedaj jako mrtva. Kupcev ni in vsled tega tudi ponud- niki ne prihajajo na trg, sicer bi morali v ceni kaj popustiti. Dunajska borza zatagadelj no- tira pšenico in rž za nekaj vinarjev nižje, ako bi se pa kupci le pokazali, bi se cena napela.

Budimpešta pa ignorira ves svet. Ne ozi- ra se na slabo kupčijo, ne na mlačna poročila inozemstva, ampak efektivne cene so nespre- menjene, termini pa se dvigajo, »švindl« flo- rira. Da interesentom omogočimo vsaki dan pogled na budimpeštanski trg, smo si pre- skrbeli vsakdanje brzojavno poročilo s tega tržišča, na kar posebno opozarjamo.

Pšenica. Promet je jako majhen, ovi- rajo ga tudi prometni nedostatki ogrskih že- leznice. Ponudbe so neznatne, kupci pa si sploh ne upajo na trg. V pričetku tedna je bila tendenca jako krepka, ali pozneje je po- stala nekoliko slabša, tako da bi se povišek ponedeljaka lahko odbil.

Rž sicer nima več toliko kupcev, zato pa še vedno jako visoko ceno. Promet je po- stal manjši, ker konsum se je precej založil s tem zrnjem. Sicer pa je rž sledila pšenici.

Turšica se je začela izogibati borze ter je postala kupčija izven borze živahnejša. Cena nespremenjena promet dovoljen.

Moka a. Mlinarjem nikakor ne gre v gla- vo, da kupčija pred bližajočimi se prazniki ni postala živahnejša, ampak še slabša kot prej. Konsum se je kar zgubil s trga in zatagadelj mlinarji debelo gledajo, saj so za pozneje zahtevali višje cene in so nameravali še ne- kaj priviti, saj tudi zrnje je vedno dražje. Konsument bo letos obhajal praznike brez po- tic, ali pa bodo črne, saj so ravno tako dobre, kakor bele. Mlini so začeli tedaj premišljevat položaj in so postali mehkejši, bi v ceni tudi nekaj popustili, tudi rženo moko, ako bi kdo kupil. Tudi zanimanje za rženo moko je po- stalo manjše.

Budimpešta (5. dec. 1907) je notirala povprečno: pšenična moka 0 19 K, 1 18 K 80 h, 2 18 K 60 h, 3 18 K 40 h, 4 18 K 20 h, 5 17 K 90 h, 6 17 K 50 h, 7 16 K 60 h, 7½ 15 K 50 h, otrobi debeli 6 K 20 h, drobni 6 K 20 h (za 50 kg).

Špirit se vedno draži, ali vkljub temu se živahno zahteva. Praga že zahteva 153 K do 153 K 50 h za takoj in tudi za pozneje pri- bližno toliko.

Sladkor. Glas o znižanju davka je pro- vzročilo, da se kupec rezervira. Pač pa je raz- buril duhove med industriji. Odstavek o kazni je naletel na odpor, ker je presplošen, nejasen, kdo bo kaznovan, ali refiner-fabri- kant ali prekupec ali detaljst? Industriji ho- čejo jasnosti. Imajo prav, ker vsak se boji za svojo kožo. Tak paragraf v rokah naših birokratov je lahko usodopoln za kupčijo, ker naši birokrati znajo biti vse prej kot trgovci. Da se prepreči vsako izkoriščanje konsumen- ta, umetno dviganje cen, se mora nastopiti proti kartelom in vsem takim zvezam, ki imajo namen le dvigati cene in konkurenco prepre- čiti. Take umetne zveze se morajo prepove- dati in potem pa ni potrebno paragrafov ome- njene vrste, konkurenca bo že poskrbela za nizke cene.

Hmelj. Kupčija je jako živahna in do- segajo se visoke cene.

Kava se je zadovoljila s padajočo ceno. Cene železa so znatno padle.

Novice z Notranjskega

+ **Občinske volitve v Trnovem na No- tranjskem.** Od strani slovenskih ljudskih stran- karjev se ni še nič poročalo javnosti glede bodočih volitev v Trnovem. Izvani po silno neotesanem napadu »Naroda«, naj se čuje glas tudi od te strani. »Pred durmi« — tako se ponavlja klic po predalnih liberalnega časopisa, — »so občinske volitve v Trnovem.« Vičejo torej kakor svoječasno Rimljani pred Hani- balom in gotovo pretresa tudi enako silen strah in trepet mozeg in srce liberalcem pred bodočimi volitvami. Celo vrsto pritožb so neki uložili proti volivnemu imeniku, ki je sestav- ljen po človeški moči kar se da natančno in vestno. Zaupna komisija je odgovorila, kakor šepečejo medseboj liberalci, pravično na nji- hovo usiljivo drznost. Ker pa menijo, da mora

biti sila pred pravico, zato je uložil »dika stvarstva«, ki »ima najlepše nogovnice na svetu«. Rudolf Valenčič, podomače Fadguc pritožbe zoper rešitev liberalnih ugovorov proti volivnemu imeniku na glavarstvo v Po- stojni. Nič nimamo seveda proti temu postav- nemu postopanju; a nekaj drugega nam pa ne odjemlje pomilovalnega smeha. Kakor se sliši, je uložil Valenčič ugovor pri komisiji za- upnikov, da se morajo črtati iz volivnega ime- nika davkoplačevalci, ki prosjačijo; obenem pa zahteval, da se naj vpišejo zopet v imenik davkoplačevalci-prosjači. Zaupna komisija je baje črtala na ugovor Valenčičev prosjače; obenem pa tudi odklonila od Valenčiča re- klamovane prosjače. A glejte spaka liberalne doslednosti! Novo pritožbo je uložil dični Va- lenčič proti tej rešitvi na glavarstvo, češ, pro- sjači se morajo vpisati v volivni imenik. Li- beralci se pač povsod pokaže, da logike ne pozna, in je len za vsako pravilno mišljenje. Pri tem pa je, kakor se pripoveduje, v svojem ugovoru zafrkal komisijo s »slavno«. Kdo je bolj »slaven« ali Fadguc ali kdo drugi, naj razsodijo čitatelji! Za svojo drugo predrznost v ugovoru, kakor da bi bilo županstvo v vo- livnem imeniku, odkar je na vpogled razgr- njen, kaj dodalo, bode dobil Valenčič pa že od druge polti prav primeren »tuš«. Ostali trije reklamanti, ki so sopolisali ugovor na glavarstvo, ne da bi sami videli od znotraj volivnega imenika, naj pa zahvalijo Fadguc za vse posledice. Ako misli Fadguc, da je vo- livni imenik kako naznanilo kakega dolenje- zemonskega političnega shoda, na katero se lahko pripiše »pod milim nebom« in zopet črta se silno moti, ker v takih stvareh so samo liberalci spretni mojstri. Konečno le ape- liramo še na c. kr. okrajno glavarstvo v Po- stojni, da naj točno ekshibira vsak dopis od strani liberalcev v zadevah trnovskih občin- skih volitev in shrani. Ob zadnjih državno- zbornskih volitvah sta se zatisnili obe očesi; sedaj nas ne bode več volja. Pristaši Slov. Ljudske Stranke pa ne zahtevajo od nikogar nič drugega nego to, kar je izraženo v besedi: pravičnost; sicer se bode pa razlegel naš glas od cesarskega Dunaja po naših poslancih.

— **Iz Cerkniškega okraja.** Veliko nevoljo je vzbudila notica »Slov. Naroda« v zadevi g. Belle z Unca v celi okolici. Vse se zgraža nad listom, ki je hotel uničiti eksistenco možu, po- štenjaku in kar je še najlepše, lastnemu pri- stašu. In kaj pa je vendar z gospodom Belle- tom? Odgovor je lahak! Nič, prav nič! Gos- pod Bele je mož na svojem mestu s čisto aktivno 100.000 kron. To je resnica in nič drugo! To je pokazala cenitev cenilnih mož, ter na podlagi te cenitve bilanca. In kako je prišel g. Belle v zadrego? Bilo je pred 5. leti. Sedel je nekje v družbi svojih navidez prija- teljev, ki so mu na vse pretege svetovali, naj vsled splošnega pomanjkanja opeke nadomesti svojo navadno opekarno s parno. Misel ni bila napačna in g. Belletu zelo všeč. Ker je pa vedel, da za tako velikansko podjetje rabi mnogo denarja, je pripomnil: Gospodje, misel je izborna, samo kje pa naj dobim toliko de- narja? In oglasili so se prijatelji: denarja ne manjka, kar začnite brez skrbi. S tem je gos- pod Belle na vsak način dobil utis, da mu je že zasiguran neomejen kredit. Začel je zidati. Stavba je rastla in danes je z zidanjem pri kraju. Manjka še nekaj strojev in stvar je končana v velikansko korist gospodarja in cele okolice. Toda bilo je drugače! Gospodje so pozabili na svoje obljube in ustavili mu kre- dit, ko je imel in ima še tako aktivno. Misli so si: V zanjo smo Te dobili, zadrgnjen si in dalje ne moreš. Vsaka daljna prošnja bila je zastoj. Povprašal je povsod. Toda komplot proti njemu bil je tak, da ni nikjer mogel več dobiti. »Prijatelji« iz Cerknice, Unca, Rakeka, Logatca in celo Ljubljane so se zarotili, da ga morajo uničiti. Ti ljudje so mu tako umetno pripravljali padec, da se kaj takega nobenemu ministru še ni pripetilo. Vsem so se cedile sline po krasnem Belletovem premoženju in sicer eden je prežal na hišo in domačijo, drugi na izborne gozdove, tretji, četrti in peti pa na krasno tovarno. Baje se je eden teh nazival že lastnika opekarnar na Uncu. In ravno ti ljudje so vživali velikanskih dobrot od g. Belleta. Vedno lepo pogoščeni so bili, ker g. Belle ima sploh blago srce v tem oziru in ravno te ljudi je vedno posebno pogostil, menceč, da ima prave prijatelje pri sebi. Toda človek pre- dober se je motil. Ni še bilo dosti. Prihital je tudi delegat logaške »Posojilnice« ter pustil eksekvirati vse premočnine. To je že vrhunec netaktnosti! Mesto da bi cenili premoženje po strokovnjakih, so pa to dali ceniti človeku, ki bi se na vse drugo prej razumel in cenil je sramotno nizko, radi tega je tak korak še bolj obsojati. Dogovarjali so se, skupno osnovati konzorcij, toda kako? Povrhu te cenitve za- htevali so od g. Belleta še velikanski popust, tako, da bi mu ne ostalo prav nič. S tem je čisto jasno, kaj so z njim nameravali storiti. Namreč uničiti njega in družino. Toda človek obrača, Bog pa obrne. Dobili so se pa ljudje, ki so pa razumeli vse te umetne nakane pre- prečiti. Kriza je rešena. Pristaši S. L. S. pri- jeli so stvar v roke, natančno pregledali in v odboru Hranilnice in posojilnice v Cerknici enoglasno sklenili, da se g. Belleta reši s tem, da ista prevzame vse njune terjatve, ter mu dovoli še kredit, s kojim naj si nabavi potrebni stroj, ki še manjka v tovarni. Ko bo pa ista končana, smemo z mirno vestjo danes reči, da bolj zdravega podjetja kot bo to, si ni mogoče misliti in g. Belletu danes čestitamo, da se mu je posrečilo rešiti se iz precejšnje zagate. Te vrstice so namenjene v obrambo na ne- sramno notico na osebo g. Belleta, ki je bil v resnici krivično napaden.

Jeseniške novice.

i Socialni demokratje na delu. V soboto, dne 30. novembra, in v nedeljo, dne 1. decembra, so socialni demokratje imeli shod po § 2., in sicer v salonu gostilne na pošti. V soboto so sklepali o tem, kakšno stališče naj zavzamejo pri občinskih volitvah. Sklepili so, da nastopijo kot samostojna stranka. V nedeljo pa je Kopač iz Trsta poročal o razmerah v državnem zboru in pripravljali socije na morebitne zopetne državnozbornske volitve. Sklenili so intenzivno začeti s svojo organizacijo na Jesenicah. Napraviti hočejo kataster volivcev, razdeliti med agitatorje določeno število hiš, da bo vsak imel odkazan delokrog, v katerem naj deluje in agitira za socialno demokracijo.

i Hud udarec za tovarno je sklep socialnih demokratov, da bodo v prihodnje tudi pri občinskih volitvah nastopili kot samostojna stranka. Dosedaj so bili socialni demokratje najbolj zvesto udani tovarni, pri vsaki občinski volitvi so volili, kakor jim je rekla tovarna. Radovedni smo, ali bodo socialni demokratje res toliko moški, da se bodo odločno držali svojega sklepa ali pa bodo suženjsko vklonili svoj tilnik pred kapitalistom, ko jim bo diktiral kandidate za občinski odbor. Morda bodo kmalu postavljeni na poskušnjo. Zmerom bolj zamotane so razmere v jeseniški občini.

i Župana še nimamo, obstrukcija se še ni odpovedala. Deželna vlada je hotela Josipa Klinarja, nekdanjega župana, postaviti, da bi vodil županske posle, dokler se ne bi začele zopet redne razmere, a je odklonil to breme, ki res ni v sedanjih razmerah prijetno. Ne more pozabiti, da mu je tovarna dvakrat obljubila, da ga bo volila za župana, a ga je obakrat pustila na cedilu. Mož se ne pusti za norca imeti. Prav ima.

i Tihotapca so zadnje nedeljo diletantie »Katoliškega delavskega društva« izborni igrali. Polno življenja pa je dal celemu večeru društveni orkester. Ni čuda, da občinstvo rado prihaja k društvenim prireditvam, saj za nizko vstopnino dobiva obilno poštene zabave in razvedrila, pa tudi srce ne ostane prazno.

i Predavanje bo zopet v nedeljo, 8. decembra, ob pol 9. uri zvečer. Pripravlja se za adventni čas krasna igra »Sv. Elizabeta«.

i Predavanje v strokovnem društvu. Jutri v nedeljo dne 8. decembra priredi strokovno društvo svoje mesečno zborovanje ob 4. uri popoldne. Govori urednik Frančišek Kremžar iz Gorice. Delavstvo naj se udeleži v obilnem številu shoda.

Idriške novice.

i Čipkarska šola. V zadnjem »Napreju« se Kristan jezi, da ni v komiteju za povzdigo čipkarske šole v Idriji več liberalcev zastopanih. Čudi se, zakaj ni župana in kacega občinskega odbornika v tem odboru. No, nam se to tudi čudno zdi, kajti v vseh drugih lokalnih komitejih je župan in več odbornikov od naučnega ministrstva imenovanih. Zakaj, to tudi lahko povemo. Druge občine z vso vno srbijo za čipkarske šole in jih tudi pri svojih majhnih dohodkih izdatno podpirajo, naša mestna občina pa, ki pri vsaki priliki bahato razsipava denar za vse mogoče in nemogoče stvari, nima niti vinarja za čipkarsko šolo, akoravno jo obiskujejo v veliki večini hčere ubogih rudarjev, torej otroci tistih trpinov, ki jih Kristan kot virilist zastopa.

i Popravljamo pomoto o javnem shodu na večer pred občinsko sejo. Shod je bil »pri črnem orlu«, ne pri A. Kogej, kar pa ne spreminja na stvari sami prav nič. Kristan tudi pravi, da leta 1903. še ni bil v Idriji. Ker na shodu, o katerem je »Slovenec« poročal, Kristan ni bil sam, ampak je bila pivarna natlačena polna, ko se je razpravljalo o zvišanju doka, je vsakdo lahko spoznal, kateri shod je imel dopisnik v mislih. Tudi na stvari ne spreminja niti za las, ali je letnica 1903 ali 1904 ali katerekoli prava. Da so liberalci obljubili delavske hiše, napravili pa niso nobene, to stoji, kakor tudi, da hočejo liberalci le novo čitalnično poslopje, pa prav nič drugega. Kdor tega ne verjame, bo pa videl. Toliko delavcev bo deležnih čitalnice, kolikor jih je deležnih občinskih delavskih hiš.

i Kdo naj pa poučuje na naših šolah? Pred kratkim je napadel »Slovenski Narod« nadsvetnika Billeka, kakor bi bil on kriv, da je nekaj krščanskislovesnega učitelstva v Idriji, ko niti enega Slomškarja ni nastavljal. »Treba je biti naprednim krogom pazljivim, da ne pride idrijska deška ljudska popolnoma v klerikalne roke«, kliče »Narod«. Torej, Slomškarjev ne! Smejali smo se, ko smo prečitali »Narodovo« stokanje. Dober kup bi prišli nekateri h kruhu, ako bi se jih vprašalo samo po tem, je-li so liberalci. Pa svet je še vedno tako pošten, recimo klerikalen, da pogleda na sprječevala, in tu lahko vidi, da niso Slomškarji zadnji, ampak daleč prekašajo liberalce, ki z največjo mujo izvršujejo svoje izpite.

i »Slovenski Narod« je v svoji nesramnosti napadel pretečni teden tudi nadsvetnika Billeka, ker je pri zadnji občinski seji izpregovoril nekaj stvarnih in resnih besed, ki so bile idriščanom prav iz srca vzete. Ni treba g. nadsvetnika braniti, rečemo samo, da je bil zadnji čas, da se je oglasilo rudniško ravnateljstvo, kajti če bodo še dalje imeli glavno besedo možje, kakor je liberalni Tinčič in demokratski Tončič, potem zabredemo v dolgove, da bomo s svojimi dohodki komaj letne obresti plačevali. Obžalujemo samo, da se je to zgodilo šele sedaj in smo morali preje vedno gledati, kako se razun domačinov nobeden izmed idrijskih uradnikov ni hotel potegniti za resno stvar, ki ni le v prid občine in Idrije sploh,

temveč tudi v korist rudnika. Mislimo pa, da bo g. nadsvetnik tudi v prihodnje hodil k sejam, ker to ni le njegova pravica, temveč tudi dolžnost, da bo zavezal jezike takim ljudem, ki se pri nas širokoustijo, dasi ponajveč ne plačajo niti kraicarja davka, temveč delajo politiko na račun mesta in erarja, čigar dohodki so vedno manjši, občinski dolgovi pa vedno večji.

i Sv. Cecilija v »Narodu«. Na dotično notico naj toliko omenimo, da smo se tisti večer v poštini družbi prav lepo zabavali in z veseljem poslušali izjurne cerkvene pevce, na katere smemo biti ponosni. Dan preje so v čitalnici igrali Gorkijev »Na dnu«, in s tem pokazali, da v Idriji ni samo liberalno-demokratsko gospodarstvo, temveč tudi liberalna dramatika — na dnu!

i Kako delajo klerikalci. Pod tem naslovom je priobčil »Slovenski Narod« z dne 2. t. m. kratko notico, ki se tiče moje osebe. Ker sodim, da te novice ni pisal navadni »Nar.« dopisnik, temveč kak morda celo akademično izobražen mož, mu hočem na njegovo netemeljeno natančevanje kratko in stvarno odgovoriti. G. dopisnik, verujte mi, da imam vedno toliko poguma, da se tam, kjer pošteno plačam, upam tudi odkrito govoriti. Ko bi bil ob priliki občnega zbora podpornega društva za realce vedel, kako se ravna z učnimi pripomočki, ki so namenjeni revnim dijakom, bi gotovo to tudi omenil; toda o tem sem izvedel šele iz »Slovenčeve« notice po občnem zboru. Iz tega tudi sledi, da omenjene novice jaz nisem mogel napisati, kakor se mi krivično očita, temveč, da je grajal delovanje odbora podpornega društva kdo drugi, ki mu je delovanje podpornega društva bolj znano kakor meni. Ker se pa o omenjeni notici podtika meni, kar je pa le prazno domnevanje g. »Narodovega« dopisnika, ki pa v »Narodu« ne odgovori prav nič na vsebino »Slovenčeve« notice, kar je vendar glavno, dovoljujem si slavni odbor podpornega društva vliudno vprašati: »Ali je res, da dobe knjige iz podpornega društva tudi dijaki, ki imajo tako imovite stariše, da lahko vzdržujejo svoje sinove v dragem zavodu g. Drag. Lapajnete?« Ako to ni res, naj blagovoli slavni odbor to vest javno ovreči; če pa je resnica, da se tako ravna s knjigami, namenjeni revnim dijakom, pa odbor najbrže ne bo ničesar odgovoril, temveč lepo — molčal. — S spoštovanjem J. Novak.

Novomeški mestni proračun.

Novo mesto, 4. dec.

Novomeški proračun je bil sprejet od občinskega odbora brez vsake kritike. Za leto 1908 so proračunjeni dohodki: Uprava v obče 2530 K. Uprava mestne imovine 43.386 K. Vojaška nastanitve, ceste, ulice in trgi 200 K. Zdravstvene in blagotvorne zadeve 4184 K. Šole 1705 K. Nasprotno je pa potreba pokritja: Uprava v obče 11.952 K. Uprava mestne imovine 7215 K. Ceste, ulice in trgi 6950 K. Zdravstvene in blagotvorne zadeve 5016 K. Šole 5330 K. Vojaška nastanitve 200 K. Amortizacija in obrestovanje posojil 15.342 K. Skupaj 52.005 K, kateri se pokrijejo iz gori označenih dohodkov skupaj 52.005 K.

Zanimivo je mestno premoženje po cenitvi ki se glasi: Poslopja mestne občine 198.000 K. Gozdi 81.500 K. Stavbene parcele, sejmšče in travnik 27.620 K. Skupaj po cenitvi 407.120 K, katero donaja letnih 16.313 K 4 h. Premičnine se cenijo na 4000 K. Tirjatve, zavarovane po dolžnih pismih 460 K. Obilgačje-papirne rente vinkulirane kot kavcija mestne hranilnice 20.000 K, katere donajajo letno 808 K. Naloženo je na hranilnih knjižicah 21.018 K 31 h, kar donaja letno 840 K 72 h. Delnice dolejske železnice 28.000 K, kar donaja 560 K. Skupna vrednost mestne imovine znaša po cenitvi poslopij in drugih premičnin ter naloženega kapitala 480.598 K 31 h. Do-hodkov od te svote pa donaja letno 18.544 K 76 h. Mestni občinski dolgovi se glase na 357.000 K. Po amortizaciji se je ta svota ali dolg znižal in sedaj obstaja še v resnici za 336.820 K 83 h. V letu 1908 se zniža vsled amortizacije za 2350 K manj. Za obrestovanje in amortizacijo se bode porabilo prihodnje leto 15.342 K, kateri znesek je že upoštevan pri izdatkih, ki se glase skupno, kakor že navedeno, na 52.005 K.

Proti temu proračunu ni bilo nikakega ugovora, pač pa je hotel gospod dr. Defrančesi imeti pojasnilo glede gozdnih dohodkov, kateri so vzeti za prihodnje leto 4500 K, in to dokaj nižji, nego so bili pretekla leta. Poročevalec gospod pl. Sladovič je prišel v nekako zadrego, iz katere se je zvil na ta način: Mestna hosta je v resnici donajala večje doneske za pretekla leta, a on kot veččak z drugimi vred so cenili hosto nad 100.000 K. Če se vzame v proračun 4500 K, je to dovolj za obrestovanje in znak dobrega gospodarstva. Interpelant je bil s tem zadovoljen. (Op. poročevalca: Res se je vzela ta svota 4500 K 792 K, kar znači, da se po cenitvi veččakov slabo obrestuje!)

Konečno oglejmo si razne zaklade in ustanove, s katerimi razpolaga občinski odbor novomeški, povzeto od novembra 1907. Zaklad za stavbo dekleške šole 4914 K 9 h, od katerih bode nastalo obresti za prihodnje leto 196 K 56 h. Ustanova Arkova (papirna renta) 5600 K. Ustanova Dilanceva (papirna renta) 2000 K, razven tega naloženo na hranilni knjižici št. 3828 mestne hranilnice 5177 57 h. Te ustanove znašajo skupaj 7177 K 57 h in donajajo letno 291 K 10 h.

Ubožni zaklad obstoja iz več točk, ki naj se označi skupno in se glasi 62.214 K 60 h in donaja letno 2511 K 36 h. Zaklad bolnišnice za silo: Obstoji v cenilni vrednosti hiše št. 206, v papirni renti in obrestonosno naloženo v

skupnem znesku 13.048 K 96 h, kar donaja letno 268 K 75 h.

Iz navedenega proračuna in točnih pojasnil glede imovine in raznih zakladov ter na amortizacijo občinskih dolgov se ravno ne more očitati, da bi bilo novomeško gospodarstvo v slabem stanju. Resnica je, da ima mesto dolgove, kateri se pa bodo sčasoma potomo amortizacije uničili. Ima pa Novo mesto dokaj humanitarnih ustanov in zakladov, ki so dobro in varno naloženi.

Znanost in umetnost.

*** Kobzar** (»Leposlovne knjižnice« V. zvezek). Izbrane pesmi Tarasa Sevcenka z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. Prevel Jos. Abram. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani, 1907. (Cena K 3-60 vezane knjige.) Leposlovna knjižnica napreduje od dne do dne. Dozdaj nam je podala že štiri prevode znamenitih del slovanskih pisateljev, ravnokar pa je izšel v njenem V. zvezku prevod Kobzarja, izbranih pesmi največjega maloruskega pesnika Tarasa Sevcenka, katerega podoba diči tudi knjigo. Lahko rečemo, da je izmed vseh zvezkov »Leposlovne knjižnice«, kolikor jih je dozdaj izšlo, ta najskrbnejše sestavljen. Pa ni čudno, kajti prevod Sevcenkovih pesni je preskrbel najboljši poznavavec ukrajinskega slovstva med Slovenci, Jos. Abram, ki je knjigo poklonil dr. J. E. Kreku. Tako smo dobili Slovenci prevod pesmi pesnika, ki ga poznavaajo že v dobrih prevodih Velikorusi, Poljaki, Čehi, Hrvati, Srbi, Bolgari, Francozi, Nemci in celo Angleži. Kar pa tej knjigi daje prav posebno vrednost, je to, da jo je sestavil strokovnjak, ki je razun prevoda spisal 104 strani kulturno- in literarno-zgodovinskega materiala za umevanje Sevcenkovih poezij. Najprej je zemljevid Ukrajine, potem pa nje zgodovina. Posebne važnosti sta socialnokulturni razpravi o »panščini« in kozaštvi ter o sedanjih kulturnih razmerah Ukrajine. Ne samo jezik ukrajinski, ki je Slovencem poleg jugoslovanskih najsorodnejši, tudi žalostna zgodovina in primitivne razmere tega naroda spominjajo na usodo slovenskega naroda. Za tem sledi 53 strani življenjepisa Tarasa Sevcenka, kritično sestavljen po najboljših virih, zlasti po »Zgodovini ruske literature« od dr. Omeljana Ogorevskega (Lvov 1889). Tu zremo pred seboj Tarasa Sevcenka, kako je rojen 1814. v Morincih v kijevski guberniji od navadnega tlačana, komaj enajst let star okuševal že vse bridkosti življenja sirote, kako se je od deda učil narodnih povesti o kozakih ter o krutih hajdamakih in panih, pozneje pa cerkvenih pesmi pri cerkvenem pevcu Bugarskem. Pozneje je bil tlačan, kakor vsi njegovi dedi, lakaj na panskem dvorcu. Tu se je v svojih prostih urah naučil poljščine in bral Mickiewicza. Po mnogih križpotih usode je postal prost in se lotil slikarstva v akademiji Brjulova v Peterburgu. Tu so leta 1840. izšle njegove prve ukrajinske pesmi pod naslovom »Kobzar« (goslar). Pozneje je šel na Ukrajino med narod in pane, ond veseljačil in popeval. Kmalu pa se je začelo zanj v službi za kulturno osvoboje tlačenega ukrajinskega naroda resnejše delo in življenje. Poprijel se je z vso dušo gibanja, zanetega med Ukrajinci od profesorja Kostomarovja z društvom »Sv. Cirila in Metoda«. To ga je privedlo v zapor, pozneje pa je bil od ruske vlade pregnan v Orenburg, kjer so ga vtaknili med vojake prostake. Na odgovorno listo je car Nikolaj I. lastnoročno zapisal besede: »pod najostreje nadzorstvo, za-branivši mu pisati in risati«. No, Sevcenko je vendarle pesnil in zvezek svojih pesnitev skrival v svoje škornje. Zato je bil pregnan v Novopetrovsko v Sibirijo. L. 1857 je bil po desetletnem mučnem pregnanstvu osvobojen od Aleksandra III. Osvoboditelja. Nato je šel v priljubljeno Ukrajino, kjer je kmetiško oblečen živel in pel med preprostim ljudstvom. Umrl je leta 1861., objokan in slavljen od cele Ukrajine. Po pravici pravi o njem prevajavec v posebnem oddelku, da je bil »nedvojbeno izmed največjih slovanskih pesnikov« — v nekem oziru pa prekaša vse druge. Kakor že omenjeno, se ni noben drug slovanski pesnik tako poglobil v narodno dušo kakor Sevcenko. Noben drug si ni v tako popolni meri prisvojil duha narodnih pesni kot on, in noben drug ni umel tako spojit lepote narodnih pesmi z uemtnim pesnjenjem kot Sevcenko, ki je tudi zelo točno označil krščanski značaj človekoljubja v pesmih Sevcenkovih ter njega versko in domoljubno naziranje. Izmed pesmi je J. Abram izbral res najlepše in je mojster-sko prevel, tesno naslanjajoč se na izvirnik in je zadel kolorit originala. Prevodu so dodane zelo vestne opombe in pojasnila. Prepričani smo, da bodo Slovenci z veseljem segli po tej knjigi, ki nas približe seznanja s slovanskim pesnikom, ki nam je dozdaj več ali manj tuj.

*** Splošni katalog slovanskih knjig.** »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena 60 vinarjev. V Ljubljani 1907. Izdala in založila »Katoliška Bukvarna«. Prav razveselili smo se, ko smo zagledali ta katalog, kajti z njim je temeljito ustrezno dolgoletni želji slovanskih književnikov. To je prvi katalog slovanskih knjig v tolikem obsegu. Izšel je v založbi »Katoliške Bukvarne«, ki je to delo tem lažje izvršila, ker je svoje prostore popolnoma preuredila, knjigarno razširila in praktično opremila. Tako obsežni in popolni imenik slovanskih knjig je bil zlasti zato potreben, ker je bilo treba 1. fiksirati, koliko slovanskih knjig je sploh na književnem trgu, 2. koliko jih je še dobiti, 3. katere knjige so primerne za ljudstvo in mladino, izobraževalna in podobna društva, ljudske in zasebne rodbinske knjižnice, za katere je dozdaj naše ljudstvo imelo

še premalo smisla itd., 4. katere knjige so bolj primerne izobraženstvu in strokovnjakom, literatom in drugim. Kako vsem tem zahtevam zadostiti, je bilo vprašanje, ki se je obravnavalo zlasti na tretjem katoliškem shodu, kjer se je tudi sestavil odbor večjih mož za presojo knjig, namenjenih ljudstvu in mladini. Obenem se je pa »Katoliški Bukvarni« naročilo, naj sestavi vsestransko popolni imenik vseh slovanskih knjig, kar jih je sploh na književnem trgu. To delo je zdaj dovršeno in sicer temeljito. Katalog, ki je tudi kar se zunanje oblike tiče, jako lično opremljen, obsega dva dela. V prvem delu (Katal. za ljud. knjižnice) je razpredelba sledeča: 1. Pripovedni in zabavni spisi za ljudstvo, ob koncu oddelka »Knjige z barvanimi slikami, otrokom za nazorni nauk«; 2. Poučni spisi za obrtnike, gospodarje, gospodinje in razne potrebe; 3. Životopisi, zemljepis, svetna in cerkvena zgodovina, naravoslovje; 4. Jezikoslovje, kritične razprave, metodično in šolsko slovstvo ter spisi v porabo raznim stanovom; 5. Socialno in juridično slovstvo. Drugi del obsega: 1. Poezije; 2. Prozo; 3. Dramatiko (Slov. Talija) ter 4. Do-datek (dela v drugih jezikih, tičoča se slovenske književnosti ali zgodovine). — Poleg tega kataloga je izdala »Katoliška Bukvarna« še poseben seznam mladinskih spisov s temeljitimi ocenami, v kratkem pa izideta še posebej »Imenik slovanskih glasbenih del« in imenik slovanskih molitvenikov. — »Imenik slovanskih knjig« je temeljito in skrbno delo; ker so pa razne knjige našega slovenskega slovstva preveč raztresene med posameznimi samozaložniki, ki svojih proizvodov ne znajo spraviti v promet, je mogoče, da je odšla očem sestavljalčevim še katera uporabna slovenska knjiga in leži še morda pozabljena v shrambi kakega samozaložnika. Na dan s takimi knjigami! »Katoliška Bukvarna« jih prav rada sprejme v razprodajo in jih bo postavila v dopolnivi katalog, kateri izide, kakor hitro se nabere nekaj materiala. S tem katalogom pa je dana tudi podlaga za ustanovitev rodbinskih zasebnih knjižnic, ki naj bi v slovenski hiši postale dragocen zaklad, katerega dedujejo otroci po starih. Kar se »Katoliške Bukvarne« same tiče, je omeniti, da se v imeniku nahajajoče knjige, katerim je vsem brez izjeme dostavljena tudi cena, v bukvarni dobe takoj in marsikatera izključno le v »Katoliški Bukvarni«. Kdor se je količkal za naše slovstvo zanima, bo segel po tem seznamu, ki mu povč, katere slovenske knjige je sploh še dobiti na književnem trgu, kulturnega zgodovinarja pa bo zanimalo, katero snov in v koliki meri jo je obdelala slovenska književnost.

*** »Čas«.** Znanstvena revija. Izdaja »Leonova družba«. Uredniki: Dr. E. Grivec, profesor Evg. Jarc, dr. A. Ušeničnik. — Vsebinska F. zvezka: Seksualno vprašanje. (Fr. Terseglav.) — Ivan Grozni in Rim. (Dr. Fr. Grivec.) — Matija Naglič in njegova rokopisna ostalina. Prispevki za slovensko slovstveno zgodovino leta 1680 do 1830. (Fr. Rebó.) — Moderna etika. (Dr. A. Ušeničnik.) Prihodnost rokodelskega stanu. (G. Rožman.) — Dva titana. V. Svetličič.) — Postanek iznajdeb. (F. Cilenšek.) — Nove knjige. Dr. P. H. Holzapfel: Franciskuslegenden. (F. G.) — E. Wasmann: Der Kampf um das Entwicklungsproblem in Berlin. (A. U.) — Listek. Svobodna veda in vera. — Sobor pravoslavne ruske cerkve. — Geometrija žuželk. — Boj zoper trgovino z dekleti. — Časopisje in zločini. — Zavod sv. Nikolaja v Trstu. — »Čas« izhaja po desetkrat na leto. Naročnina: 5 K, za dijake 3 K. Za člane »Leonove družbe« je naročnina plačana z letnino. (Letnina rednih članov 10 K; letnina podpornih članov 6 K.) Naročnino sprejema: »Leonova družba« v Ljubljani.

*** Dve zanimivi knjigi.** J. Giontini v Ljubljani je izdal »Viljem Hanfiove pravljice za mladino«. 169 strani obsežno knjigo krasi več lepih slik. Cena vezani knjigi 1 K 20 vin., s pošto 1 K 30 vin. V isti založbi je izšla knjižica »Avstrijska ekspedicija v Severnem ledenem morju. Cena 40 vin., po pošti 45 vin.

MOHORJANI!

Spominjajte se „Narodne šole“ v Št. Jakobu v Rožu!

Darove sprejema upravnišvo „Slovenca“

Ustanovljeno 1862. Telefon šte. 584.

DUNAJ (WIEN), VII., KAISERSTRASSE 71 na vogalu Burggasse.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih ognjišč za vsako porabo od navadne do najfinejše in najlepše izpeljave, v vseh velikostih, črne ali bogato emailirane.

Peči za trajno kurjavo za premog.

Okrogle peči za regulirati od 15 K višje.

Sušilnice, plinovne peči, kamini.

Železne peči s pečnicami za 2 ali 3 sobe.

Vse vrste peči tudi s trajnim gorenjem.

Patent-vložki za glinaste peči.

1881 18—13

ZAHTEV POŠTNIH USLUŽBENCEV.

Deputacija »Državnega društva poštinih in državnih uslužbencev« je prosila trgovinskega ministra Fiedlerja, da naj deluje na zvišanje začetne in končne plače poštinih uslužbencev, kakor tudi, da naj se podeli za tekoče leto draginjska doklada 120 kron. Minister je naglašal, da je že 21. m. m. obljubil neki deputaciji poštinih in brzojavnih uslužbencev, da se skrajša provizorij, da se izplača diferenca poštinih uslužbencev, ki postanejo definitivni, da se zvišajo postranski dohodki in uvede 35letna službena doba. Finančni minister je pa izjavil da so mu zahteve simpatične, a da bi potreboval za to tri milijone kron. Obljubiti pa ne more ničesar, ker hoče zbornica znižati sladkorni davek za 56 milijonov na leto.

Minister Gessmann za preosnovo državno-zborskega poslovnika.

Minister Gessmann je naglašal na shodu volivcev v Meidlingu, da se izboljšajo razmere v zbornici šele potem, če preosnuje zbornica poslovnik tako, da bodo omogočene v državnem zboru razprave, kar mora biti ena glavnih dolžnosti zbornice po Božiču.

ŽELEZNIŠKI DRŽAVNI SVET.

V seji državnega železniškega sveta dne 6. decembra se je zahvaljeval dr. Derschatta članom sveta za njihovo sodelovanje pri pogajanjih o pogodbi z Ogrsko.

NAMERAVANI NAPAD NA AVSTRIJSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

O nameravanem anarhističnem napadu na avstrijskega prestolonaslednika se poroča, da so res došla naznanila o nameravanem napadu. Izkazalo se pa je, da se je šlo zgolj zato, da bi se izsilil denar.

RAZPUST NIŽJEAVSTRIJSKEGA DEŽ. ZBORA.

Dunajski podžupan je izjavil na shodu, da nameravajo nižjeavstrijski deželni zbor razpustiti in razpisati nove volitve že spomladi, dasi mu poteče poslovna doba šele jeseni.

PROTI DRAGINJI ŽIVIL.

V Kolinu so priredili soc. demokrati 5. t. m. shod z ozirom na draginjo. Po shodu so izročili okrajnemu glavarju in županu petico z ozirom na draginjo.

PROTEST ČEŠKIH KATOLIČANOV PROTI MASARYKU.

»Čech« poroča, da hoče »Zveza čeških katoličanov« protestirati proti Masaryku, ker je izjavil o katoličanih, da so inferiorni.

DR. FIEDLER V DALMACIJI.

Trgovinski minister dr. Fiedler namerava o Božiču potovati v Dalmacijo, da se informira o vseh delih, ki se morajo izvršiti prihodnje leto v Dalmaciji. Potovanje bo imelo uradni značaj in potuje minister v Dalmacijo čez Trst, kjer ostane dva dni.

TATVINA AKTOV V HRVAŠKEM MINISTRSTVU.

Listi so razširili vest, da je zmanjkalo v hrvaškem ministrstvu več aktov, ki naj bi jih imel Supilo. Uradno se poroča, da so bile govorice o ukradenih aktih v hrvaškem ministrstvu neresnične.

HRVAŠKA KRIZA.

Hrvaški ban Rakodczay je došel včeraj v Budimpešto, kjer se je vršil v njegovi navzočnosti ministrski svet, ki je razpravljalo o pripravah za bodoče deželnozbornske volitve. Ban je rekel, da so izmišljena vsa poročila o njegovem odstopu. Vlada predloži hrvaškemu saboru proračun in začetni proračun. Če pride do izjave, da se namerava nasprotovati začasnemu proračunu ali če se vložijo nezaupnica, se takoj prečita drugi kraljevi dopis. Drugi kraljevi dopis bo obsegal najbrže razpust hrvaškega sabora

REVOLVERJI V BOSNI.

Bosarska vlada je odredila, da doslej oni, ki nosijo brez pravice revolverje, ne bo več kaznovala politična, marveč vojaška oblast. Razložek je ta, da bo neopravičeno last revolverja kaznovala vojaška oblast s strogo ječo.

ŠKOF DEBBEOFFY UMRL.

Budimpešta, 6. decembra. Tu je po dolgi boleznini umrl škof Debboeffy.

LES IZ DRŽAVNIH GOZDOV.

Mešani odsek članov industrijskega in poljedelskega sveta je sklenil resolucijo, ki pozivlja vlado, naj se pri prodaji lesa iz državnih gozdov ozirajo predvsem na domačo industrijo.

IZSELJEVANJE IZ AMERIKE.

Odrin, 6. decembra. V včerajšnji noči so se tu ponovili škandalozni prizori ameriških izseljencev. Tekom dneva je dospelo 3900 izseljencev, katere so mogli le polagoma spraviti v železniške voze. Več kot polovica jih je bilo prisiljenih prenočiti na prostem pri temperaturi — 2 stopinji C. Bilo je mnogo kričečih slučajev. Žandarmerija je morala posredovati, da je napravila mir. Pri vladi se je uvedlo v tem oziru posredovanje.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Stranke v vladnem bloku so sklenile, da ustanove izvrševalni odbor, ki bo določal taktiko v posameznih slučajih.

DOGODKI V RUSIJI. — OJAČENA REVOLUCIJA.

Carjeva rodbina je glede na pomnožitev napadov sklenila, da se ne preseli v zimsko

palačo. Vedno večje število napadov dokazuje, da se je zopet ojačila skrajna revolucionarna stranka. Ponoči 6. t. m. je bilo v Peterburgu mirno, a zaprlo se jako veliko oseb. Po tvernicah se ne dela, le visoke šole je zasedlo vojaštvo. Na vseučiliščih se predava. — V Odesi so policisti ponoči preiskovali neko hišo. Sprejeti so bili s strelji z revolverjev. Ranjenih je več policistov. Med preiskovanjem je eksplodirala neka spravljena bomba, ki je razrušila del poslopja. — V mnogih poljskih cerkvah so odredili molitve proti pruski policijski predlogi.

PRIPRAVE ZA REVOLUCIJO NA PORTUGALSKEM.

Antwerpski listi poročajo, da so vkrcali 500.000 pušk za Portugalsko po naročilu republikancev. Iz Hamburga so pa že na potu druge velike pošiljave orožja za Portugalsko.

ZAROKA BOLGARSKEGA KNEZA.

Zaročil se je bolgarski knez Ferdinand s princezino Eleonoro Reuss-Köstritz.

PREOSNOVA ŠVICARSKÉ USTAVE.

Švicarski zvezni svet je sklenil, da se preosnuje ustava tako, da nadzoruje zvezni svet uporabo vodnih moči.

BOJI V MAROKU.

Napada na Arbal se je udeležilo 500 francoskih vojakov. Arbal je branilo veliko Maročanov, ki jih je uničila francoska artiljerija. Francozi imajo dva ranjenca. Ko so zažgali Francozi hišo Kaid Mokdarja, so se povrnili v svoje taborišče. Beni Suasi so pri povratku napadli Francoze, ki so jih vrgli nazaj. Boj je trajal od jutra do popoldneva. Iz Lalla Marina dohajajo vznemirajoče vesti. Maročani, proti katerim koraka general Liautey, dobivajo vedno nova ojačenja in jih je že zbranih nad 12.000 mož. Muley Hafid je zopet zasedel Masagan in koraka proti Casablanci, kjer vlada vsled tega poročila panika.

NEVARNOST VOJSKE MED JAPONSKO IN ZJEDINJENIMI DRŽAVAMI.

Svet vznemirjajo zopet poročila, da izbruhne vojska med Japonsko in Zedinjenimi državami. O načinu, kako naj se postopa, ako nastane ameriško-japonska vojska, so se baje že pečale vlade v Londonu, Parizu, Berlinu in v Peterburgu. Vznemirjajoča poročila niso posebno verjetna, ker sedanje finančno stanje ni prav nič ugodno za vojsko.

ROOSEVELTOV DOPIS AMERIŠKI ZBORNICI.

V dopisu, ki ga je poslal predsednik Roosevelt senatu in reprezentančni zbornici, naglašja med drugim, da hoče poostri postaviti proti trustom. Prisiliti jih hoče, da objavijo svoje račune in predložijo knjige in listine. Nadalje se naj ustanovi jamstvena postava in vpelje osemurni delavni čas. Potrebno je, da se ustanavljajo industrijske šole za mesta in poljedeljske za deželo. Nadalje naglašja, da se morajo izrabiti vode in da ne smejo priti velike zemeljske količine v roke posameznikov. Končno pa se peča Roosevelt v vprašanjem o armadi in naglašja, da ni imel še nikdar kak velik narod tako majhno armado, kakršno imajo Zedinjene države. Naglašja, da mora biti redna armada močna dovolj za vsak slučaj. Naglašja, da bi ne bilo pametno, ako bi prenehali z izpopolnitvijo mornarice.

Dnevne novice.

Kaj bo, kaj bo? Ali bo obstruiral »Jugoslovanski klub« belokranjsko železnico, ali ne? Bog ve. Tudi z vsemi sredstvi višje matematike ni mogoče izračunati tega rezultata iz tako različnih izjav, ki jih dan na dan čujemo. Ravno takrat, ko so zagrebška glasila resolucionaška z vso gotovostjo trdila, da so se Slovenci pridružili radikalnim elementom kluba in bodo kot en mož obstruirali nagodbo in železnico, je pa »Narod« poročal iz državnega zbora dne 3. dec.: »Koncem seje je posl. Roblek podal izjavi, da se Slovenci in Hrvatje združeni v »Jugoslovanski zvezi« ne udeležujejo obstrukcije«. Ta izjava je bila čudna, ker jih je bila cela vrsta že vpisana kot obstrukcijskih govornikov. Dne 5. decembra v Zadru izišli »Narodni list« piše: »Klub Južnih Slovanov je sklenil, da glasuje proti nujnosti predloga o nagodbi. Dr. Ivčeviću in Hribarju je puščeno prosto, da glasujeta kakor hočeta.« V »Pokretu« z dne 6. decembra čitamo: »Kar je bilo neverjetno po zdravem in poštenem razumu, postaja istina. In to dr. Ivčević še triumfatorsko svetu naznanja. V »Ag. Zeitung« je izjava dr. Ivčevića, ki pravi, da so popolnoma izmišljene vse vesti, da on namerava odložiti načelstvo Zveze in iz nje izstopiti. On i nadalje izvršuje funkcije v Zvezi in ne misli ostaviti svojega mesta. Včeraj je Zveza — pravi dr. Ivčević — imela posvetovanje in tu se je končno sklenilo, da se opusti obstrukcija in eksodus in da se Zveza zadovolji enostavno s tem, da nagodbo odkloni. Oni poslanci, ki so proti temu glasovali, ne bodo navzoči v zbornici pri glasovanju o nagodbi.« »Pokret« k temu pristavlja: Ta izjava je upravičeno čudovita: Neče obstrukcije, pa tudi najradikalnejšim ne pusti, da bi sodelovali v zbornici pri razpravljanju o nagodbi. Če je vse to istina, bi radi vprašali one, ki so ta sklep izsilili, in one, ki so se mu pokorili, v kako svrhu in korist se je to zgodilo? Kateri inte-

resi in obziri so tu vmes? Ako so tu narodni obziri, ako so se dobile kake obljube, ima javnost pravico zahtevati, da se ti uspehi pokažejo in da se te garancije navedejo. Če igrajo vmes osebnih obzir, je dolžnost onih članov, ki so bili protivni temu sklepu, da izstopijo iz Zveze. Ako tudi tega ne store, so dolžni povedati, kateri so ti »višji razlogi«, ki opravičujejo še nadaljni obstoj take zveze in pasivnost radikalcev? Ako se je storil tak sklep iz indolencije in malodušnosti, če se sploh ni nič dobilo, ampak če so zadovoljni, da le to izvrši, kar je že davno obljubljeno, je to pravi škandal. Vsekakor prej, nego zaključimo svojo sodbo in obsodbo, pričakujemo pojasnjenja? Mi mislimo, da je izjava predsednika zveze avtentična. Kdo, kakor načelnik, pa more najbolje vedeti, kaj se je sklenilo? Če pravi načelnik, da bo klub glasoval proti nagodbi, kdor tega neče storiti pa pojde iz zbornice, mislimo, da je to dovolj jasno povedano. Pa ne! Včerajšnji »Narod« je prinesel z debelimi črkami brzojavko: »Dunaj, 6. decembra. O jugoslovanskem klubu se širijo najrazličnejše vesti, ki ne odgovarjajo resnici. Zveza Južnih Slovanov še ni precizirala svojega stališča napram nagodbi, ker še niso končana pogajanja z vlado.« — Zdaj pa nam ne preostane nič drugega, kakor da gremo gledat v sanjske bukve!

+ Zahvala Poljakov. Dr. Krek je dobil nadalje sledeče brzojavke: V a r š a v a, 4. dec. Prosimo velečastitega gospoda, da prejme izraze hvaležnosti do Slovenskega kluba za obrambo poznanijskih Poljakov. Pridobitno in hranilno društvo varšavskih delavcev.

— K o n y e z y n e e, 4. dec. Občinski zastop koniyczynski je sklenil soglasno, da zahtevali dr. Kreka in ves Slovenski klub za brambo naroda poljskega in se pridružuje protestu proti pruskemu nasilstvu. Manastirski, župan. — V a r š a v a, 2. decembra. Za Vaš nastop v obrambo zatiranih hvaležnost in srčno: Bog povrni! Dr. Godleski, predsednik krščanskih delavskih društev.

+ O Slovenija! V Hribarjevem »glasilu« čitamo: »Hribar je bil prvi, ki je sprožil idejo, da se zgradi Belokranjska železnica, kakor je bil Plantan prvi, ki jo je izkušal realizovati...« To je hud tok. Kmalu bomo čitali v »Sloveniji«: Hribar je bil prvi, ki je sprožil misel splošne in enake volivne pravice, delavskega varstva, javnega zavarovanja, Röntgenovih žarkov in Zepelinovega zrakovplova. Da boste videli, da bodo liberalci verjeli!

+ Hribar in Belokranjska železnica. Hribarjevo glasilo »Slovenija« prinaša izjavo Rybačevu, ki obsoja nagodbo kot škodljivo in pravi o Belokranjski železnici: »Železnice se zidajo in se bodo zidale tudi še naprej, toda narod, ki se ga je enkrat uničilo, ne vstane več... Mi, gospoda, zaradi one železnice ne izdamo svojih bratov... Postopali bomo le tako, kakor se bomo sporazumeli s svojimi brati v Budimpešti.«

+ Dr. Krekov govor v državnem zboru je bil pravi dogodek, ki je zgibal vse časopise, da je moralo o njem poročati. Navedli smo včeraj razne sodbe iz sicer sovražnih nam listov, ki vse, kar je slovenskega, prezirajo in zaničujejo. Pa dr. Krekov nastop je vsem brez izjeme imponiral, in tudi načelni nasprotniki ne morejo odrekati dr. Kreku globoke učenosti in izrednega parlamentarnega takta. Zdaj pa pogledimo še v »Slov. Naroda«, ki je včeraj prinesel cel uvodni članek o dr. Kreku! Glasilo liberalne stranke očita dr. Kreku »duševno omejenost in tesnosrčnost, blazni verski fanatizem«, on je »najintrinsejnejši« zastopnik najbolj zakrnega ortodoksnega klerikalizma, ki bi imel najraje, da bi mogočno gorle in plamtele grmade, na katerih bi se sežigali vsi tisti itd... Krek hodi doma okoli »naguj bos, kuštrav in kosmat, oborožen z debelo gorjačo«, na Dunaju pa ima »salonsko suknjo, glave — rokavice, si zakrije kosmate prsi s pestro moderno vesto, posadi na glavo eleganten cilindar, pa je gotov kavalir, gentleman... kakšen fanatik, kakšen rovtar je Janez Evangelist Krek v svoji ljubi deželi Kranjski! S smodnikom in dinamitom bi poglal v zrak vse nasprotnike, z gorjačo lopne vsakega... kakor zbesneli derviš... Tako polemizira proti izjavljanju dr. Kreka — glasilo tiste stranke, ki se imenuje — inteligentna! Dr. Masaryk naj prečita ta članek in naj potem poroča zbornici o visokosti liberalnega svetovnega naziranja!

+ Gostinčarjev govor. »Slovenski Narod« trdi, da je Gostinčar njegov govor napisal dr. Krek in da je nekako vlada zapovedala nujnost predloga umakniti. Kar zadene prvo, naj bodo pri »Narodu« le brez skrbi, da bi bilo kateremukoli poslancu »Slovenskega kluba« potreba hoditi prašati v Pešto ako naj glasuje, kakor se to godi s Hribarjem. Gostinčar si je govor sestavil sam brez vsake tuje pomoči in če »Narod« trdi drugače, potem samo laže — kar itak ni nič novega. Kolikor se pa tiče vmaknjenja je pa le pametno, da se je tako naredilo, ker je predlog in z njem zadeva državnih uslužbencev prišla v tek, kar bi se po Hribarjevem »plusku v vodo« o tej zadevi še ne bilo nič začelo. Da bodo liberalci o Gostinčarju tako pisali in govorili, je bilo naprej vedeti. To pa nič ne de. Gostinčarju je le prav, če je mogoče kaj doseči za državne uslužbenke. Hribar naj pa gleda, da bodo mogli mestni delavci, uradni sluge in pa policaji človeško živeti. Hribar je župan in bi lahko kaj storil za mestne uslužbenke, pa ne stori nič. Seveda njega družine nič ne brigajo. Obsejni govor Gostinčarjev pa bomo v kratkem priobčili, da

bodo tudi liberalci videli, iz kako resnih stvari se norčujejo njihovi plitvi voditelji!

+ Na c. kr. učiteljski pripravnici v Celovcu je razpisano do 8. grudnia 1907 učiteljsko mesto. Glavni predmet: Nemščina. Prosilci morajo imeti izpit iz geografije in zgodovine. Prosnje na c. kr. deželni šolski svet v Celovcu. Zahteve na uračunanje službenih let, se morajo v prošnji naznaniti. (Celovčanka od dne 27. novembra 1907 št. 275.) Slovenski profesorji, oglasite se takoj!

+ Ze zopet rokovnjaški vlom v Kranju. V noči od 5. na 6. t. m., torej, ko je Miklavž nosil pridnim otrokom, se je neki tatinski grдавz pritihtopil v poslopje tukajšnje gimnazije, vlomil vrata do ravnateljske pisarne ter ondi — misleč, da najde bogvekoliko denarja — s silo odprl predalnik pisalnika. Odsel je le 7 kron denarja. Zjutraj ob 8. uri je g. ravnatelj zapazil vlom ter obvestil žandarmerijo. Doslej se ni sledu o zločincu. Čudno, kako se ponavljajo tatvine in vloni v našem mestu.

— Dr. Žitnikov dopis v »Slovencu« minulega tedna je imel ta uspeh, da glavarstvo v Postojni in najbrže tudi druga glavarstva z mrzlično naglico tirjajo od županstva natančne podatke o škodi, provzročeni po raznih nesrečah. To je vse v redu, a zahteva se tako natančen odgovor, da najbrž ni župana na Kranjskem, ki bi mogel izpolniti vse predelke poslanega obrazca. Župani odgovarjajo kakor morejo in znajo. Zato prosimo še naprej okrajna glavarstva, oziroma c. kr. deželno vlado, naj v svojem poročilu na državni zbor ne bo tesnosrčna, če županstva pri najboljši volji ne morejo izpolniti vseh formalnosti. Zlasti vipavski kmet je veliko bolj prizadet, nego se je prvotno mislilo. Seno mu je vzela suša, otavo pa moča, in sedaj se ozira po praznih shrambah in odprodaja rep za repom. Ni čudno, da se je začel že tudi Vipavec napravljati na pot v Ameriko.

— V St. Jakobu ob Savi je 5. t. m. zvečer naša vrla učiteljica gdčna. Minka Odlasek priredila svojim učencem v stari šoli prav lepega »Miklavža«, kar je obilno obdarovano šolsko mladino, kakor tudi nas stariše zelo razveselilo in zadovoljilo. Hvala ji za obili truda in požrtvovalnost.

— Novice iz Istre. — Ubil se je ali zmrznil v noči od 3. na 4. t. m. na poti med Sapanjami in Rupo, občina Jelšane, v Kastavščini dobro poznati »Jugo«. Pil je rad alkohol, ki mu je vpihnil luč življenja. Bog mu bodi milostljiv! — Danes je pobelil sneg naše višje hribe, med tem ko v nižini dež pada. Mraz je občuten. — Voznikom iz Kranjskega v Reko dobro znano gostilno »na Šrangi« v Rupi je prevzel s 1. t. m. gospod Ivan Koler, dozaj gostilničar na Juščih.

— Iz Velikih Lašč. Pri nas se godi, kakor v Monte Carlu. Morda se nikier na Kranjskem ne igra toliko in za tako visoke svote kot pri nas. Zato je potrebno, da opozorimo na te razmere. Pri nas ni nič nenavadnega, če leži na kegljišču več stotakov za stavo na tleh. Ne dolgo, kar je en kmet izgubil na kegljišču malenkostno svoto 700 kron. Te dni je pa izgubil pri kartah en slovenski posestnik v par urah 3000 kron, reci tri tisoč kron! Koliko časa bodo trajale še te razmere?

— Shod delegatov zaveze okrajnih bolniških blagajen v okrožju delavske zavarovalnice proti neizpolnjenosti za Trst, Primorje, Kranjsko in Dalmacijo v Trstu se vrši dne 15. decembra t. l., ob 11. uri predpoldne v dvorani delavske zavarovalnice v Trstu, via Valdirivo št. 40, v II. nadstropju.

— Predstavo priredi slovensko katoliško izobraževalno društvo v Ribnici na praznik Brezmadežne, dne 8. decembra 1907 v društveni dvorani s sodelovanjem deklishe Marijine kongregacije. Vspored: Sv. Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. 2. A. Förster: »Domovina«, poje društveni mešani zbor. 3. Silvina Sardenko: »Nevestica«, deklamirata g. * in Marica Pustova. 4. F. Ferjančič: »Naš prapor«, poje društveni moški zbor. 5. Sedem poglavitnih grehov. Dramatični prizori v enem dejanju. Med presledki udarjajo društveni tamburaši. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži 1. vrste 1 K, 2. vrste 60 v., stojišča 30 vin. — K obilni udeležbi vlnjudo vabi — odbor.

— Prijet vojaški begun. V Beršlinu pri Novem mestu so prijeli vojaškega begunca Jožefa Seršeta, ki je pobegnil od 17. pešpolka v Celovcu.

— Cena mleku se je na Dunaju zvišala za 2 vin, pri litru, ker so jo tudi kmetovalci zvišali prodajalcem. Cena je zdaj 24 do 26 v za en liter. V Budapešti so zvišali ceno za 4 v.

— Premogokopska družba, katere se je ustanovila v Trnovem, kople in išče premog blizu Jelšani. Prišli so že globoko kakih 60 metrov. Dobili so že veliko dobrih žil, ki vse v eno smer drže. Do glavne žile, katero sledijo od ene strani, je baje že kakih 100 metrov.

— Mlekarkstvo. Kakor se iz gotovega vira čuje, se mislijo vsi trgovci z mlekom v Reki združiti v društvo v svrhu jednotne prodaje mleka. Ob enem mislijo isti stopiti v zvezo z več mlekarnami na Kranjskem.

— Šola za odrasle. V sredi tega meseca se otvori v slov. ljudski šoli v svetem Ivanu večerna šola za odrasle (nad 18 let). Podučeval se bo 3 ure na teden slovenski jezik in računstvo za analifete; tri ure slovenski jezik in računstvo za one, ki znajo čitati in pisati. Istočasno se otvorijo v ljudskih slovenskih šolah na Opčinah in v Bazovici nedeljski tečaj za odrasle. V teh šolah se bode poučevalo vsako nedeljo od 10. do 12. ure slovenski jezik in računstvo za analifete in one, ki znajo čitati in pisati.

— **Nesreča** bi se bila kmalu dogodila na železniški progi St. Peter-Reka med postaja-ma Kilovče-Trnovo blizu Merečij. Zlomila se je »šina« in tako bi lahko ušel brzovlak, ki je imel vsak čas priti, iz tira. K sreči je šel železniški delovodja Anton Sluga s svojimi delavci mimo omenjenega mesta, zapazil poskodbo ter jo naglo za silo popravil.

— **Cena mleku** se je na Dunaju zvišala za 2 vinarja pri litru, ker so jo tudi kmetovalci zvišali prodajalcem. Cena je zdaj 24 do 26 vin.

— **Za vinske trgovce.** Iz Sovinjak pri Buzetu: Žalostna istina je, da je v naši fari polovico vasij uničila toča; kar pa ni vzela toča, vzela je suša. Vendar hvala Bogu, polovica fare je ostala nedotaknjena od toče in ta polovica sovinjske fare ima letos mnogo in dobrega vina. Sovinjska župa že od nekdaj slovi, da ima najboljša vina v Istri in druga leta so ga Sovinjeci prodali prvi. Letos so pa razupili našo župo, da je vsa uničena od toče in naravná posledica je, da so se dozdaj nas ogibali trgovci. A to ni istina, nego istina je, da ima ena polovica sovinjske fare letos za prodati še 350—400 hektolitrov dobrega belega in črnega vina. Zato gg. trgovci, pridite k nam, ako želite dobiti zdravo, dobro, pošteno vino in po solidni ceni. — Sovinjak, dne 3. decembra 1907.

— **Slovenske novice iz Amerike.** Iz Jolietu poročajo: Umrl je v bolnišnici sv. Jožefa za jetiko rojak Frank Kozjak, star okoli 38 let, doma iz Podbrezja. Pokojnik je bil v Ameriki kaci 15 let, ki jih je prebil večinoma v Jolietu. — Umrl je v bolnišnici sv. Jožefa rojak Geo. Kapele, doma iz Dolenc pri Adlešičih. Bolan je bil že par mesecev na pljučnici. Tu v Jolietu zapuša dva brata, a v stari domovini starše in dva brata. — Rojaku Jos. Seringerju na North Tamaracku je umrla 3 leta stara hčerka Frančiška. Njena starejša sestra Annie je nesla posodo vrele vode po hiši, da bi očistila pod. Nasproti prileti mala sestra in se zadene v kotliček. Voda se je razlila po nesrečni deklici, ki je umrla za opeklinami takoj drugi dan.

— **Osmina** po umrlem gospodu župniku Ivanu Hladnik bo v torek ob deveti uri.

— **Seja občinskega odbora v Novem mestu**, dne 28. nov. Iz Novega mesta se nam tozadevno poroča: Po prečitjanju zadnjega sejnega zapisnika z dne 18. oktobra 1907 se voli namesto odstopivšega g. Karola Rozmana prvi občinski svetovalec. Župan pl. Sladovič predlaga g. Vinka Umeka, ki se nato tudi enoglasno izvoli. Nato poroča g. Bruner o oddaji mestnih voženj za leto 1908. Ker sta oba reflektanta gg. Ferlič in Mogolič tudi občinska odbornika in obadva navzoča, se morata odstraniti iz dvorane. Župan pa sedaj konstatuje, da odbor ni več sklepčen in predlaga, da se preloži ta točka za prihodnjo sejo. Oba zunaj čakajoča odbornika se pokličeta nazaj. Župan naznani zopetno sklepčnost in otvori nadaljnjo sejo. O prošnji na ločenski cesti bivajočih posestnikov za napravo razsvetljave in flosa za pranje poroča gosp. dr. DeFranceschi. Gospod poročevalec v imenu policijskega odseka predlaga zavrnitev te prošnje za nekaj časa, ker se ima tako drugo leto napraviti več svetilk in se naj tudi takrat na ločenski cesti postavijo. Svetovalec gosp. Bruner se protivi temu in predlaga, da se takoj postavijo vsaj dve svetilki. Ta predlog utemeljuje s tem, da so se tam radi nezadostne razsvetljave že večkrat dogajali karamboli z vozovi. Odbornik g. prof. Maselj je tudi mnenja, da so tam potrebne svetilke in vpraša župana, če se ni že enkrat prosilo za razsvetljavo te ceste. G. župan mu odgovori, da so se ravno takrat menili o električni luči in da prošnja ni mogla priti v poštev. G. svetovalec Ogoreutz in odbornik g. Hočevnar predlagata tudi, da se takoj napravijo luči, in se ta predlog tudi sprejme, prošnja radi flosa pa zavrne. Župan odstopi nato predsedstvo svetovalcu g. Brunerju in poroča o proračunu za l. 1908. V daljšem govoru pojasnjuje vse točke proračuna in razjasni denarno stanje mestne občine. Občinstvo na galeriji je glasno odobraval zares dobro sestavljen proračun, ki se nato enoglasno v vseh točkah od občinskega odbora potrdi. Odbornik g. dr. DeFranceschi pravi, da je sam prav natančno pregledal knjige in proračun in iziavi, da je našel knjige v krasnem stanju in da dela proračun čast gosp. županu. Pri slučajnostih prosi dr. DeFranceschi v imenu zdravstvenega okrožja, da se prepusti pot pod »šancam« novi ženski bolnici, ker bode tam blizu pavilion za infekcijske bolezni in mrtvašnica. Brez debate sprejeto. Nato se na predlog odbornika g. Ferliča še sklene, da se začasno zapre cesta za pokopališčem in ker se nobeden več ne oglasi k besedi, zaključijo župan sejo.

— **Davek na žganje** je sklenil naložiti občinski odbor v St. Rupertu. Bilo je kakor pred silno nevihto. Znano je namreč, da so se pri letošnjih državnozbornskih, še bolj pa pri občinskih volitvah skoraj vsi krčmarji zavzeli za to, da se kar mogoče največ popije. Potočili so največ ob občinskih volitvah — in bilo je zato v odbor izvoljenih izmed 24 kar 11 odbornikov krčmarjev. Že lani je bil predložen ta davek pod prejšnjim županom — ali padel je in s tem je bila občina oškodovana gotovo čez 1000 glđ., kar je posebno obžalovati, ker bi bil ta denar prišel večinoma od tujih delavcev pri železnici in jako majhen del od domačinov. V seji dne 1. decembra letos pa je župan Brcar dal zopet ta predlog na glasovanje in bil je kljub divjanju nekaterih krčmarjev sprejet. Čast za to gre posebno županu Brcarju in g. grofu Barbotu, ki je nalašč prihitel iz Ljubljane. Priznati se mora, da je s tem storjen prvi korak in sicer pošten korak zoper moralno in gmotno pogubo, ki jo doprinaša žganje. Povdarjati moramo na tem mestu, kar »Narod« vedno golči, da nismo

nikdar zoper osebe, ampak zoper načela. Častno je zato, da so se tu v tem vprašanju znašli dosedaj načelni nasprotniki in spoznali, kaj je prav in dobro za občni blagor. Žal nam je pri tem samo to, da ta ali oni mož — krčmar, ne izprevidi še splošne koristi. Seve! Žganje nese! Na Mirni so imeli letos davek na žganje — pa je bilo menda boljše in cenejše nego v St. Rupertu brez davka. To se nekaj pravi! Da bi pač v potrebnih in za ljudstvo koristnih stvareh vedno odločeval razum, ne pa svojevlastnost in politična prenapetost — potem bi bilo tudi več moštva in miru ponoči in podnevu, več koristi tudi za občino.

Godovi prihodnjega tedna: Nedelja 8. decembra: Brezmadežno spočetje Marije Device; ponedeljek 9. decembra: Valerija, Peter For., Sirij; torek 10.: Loretanska M. B., Evlija, Melhijad; sredo 11.: Damaz; četrtek 12.: Sinezij, Epimah, Agnel; petek 13.: Lucija, Ottilija; sobota 14.: Spiridijon, Nikazij.

+ **Tiskarski škrt** nam je zanesel v nekaterih današnjih številkah odstavke: Nadaljni časniški glasovi o dr. Krekovem govoru proti Masaryku v našem poročilu o državnem zboru med odstavke »Sladkorni davek.« Navedeni odstavek spada pred »Sladkorni davek«, katerega prvi odstavek v tretjem oddelku strani se veže s predzadnjim odstavkom navedenega sestavka.

Štajerske novice.

š **Duhovske vesti.** Definitivna sta postala provizorična profesorja na kn. šk. bogoslovnici v Mariboru č. g. Avguštin Stegenšek za cerkveno pravo in zgodovino in č. g. dr. Jožef Hohnjec za dogmatiko. — Provizor v Pilštanju je postal č. g. Jožef Panič, kaplan istotam; nanovo sta nameščena kot kaplana č. g. Janez Vedečnik pri Sv. Martinu na Pohorju in č. g. Andrej Brdnik, dozda minorit pri Sv. Vidu nižje Ptuj, v Starem trgu.

š **S. K. S. Z.** Na občenem zboru v Ptuj se je posebno povdarjala nujna potreba poučnih shodov. In ravno zimski čas je tako primeren za take prireditve. Na nogo tedaj, na delo junaško! Izobraževalna društva so v prvi vrsti poklicana, da prirejujejo take shode. Naj bi pač ne bilo na Spodnjem Štajerskem ne ene župnije, v kateri se ne bi priredil vsaj eden poučni shod! To bodi skrb dekanjskih odborov. Obširno polje za poučna predavanja nam ponuja pred vsem zgodovina našega slovenskega ljudstva in krajevna zgodovina; treba je samo preiskati domače arhive in spominske knjige in marsikaj lepega se bode našlo; zbudila se bo narodna zavest, širilo zanimanje za težnje našega ljudstva. Žraven tega se naj skrb za strokovno izobražbo kmečkega ljudstva; govornikov ne bo manjkalo, saj imamo med našimi kmeti dovolj izobraženih, izkušenih mož, ki so zmožni svojim sosedom v poljudni besedi iz svoje skušnje govoriti, kako izboljšamo svoj stan, svoje gmotne razmere. Živo besedo naj podpirajo dobre knjige in dobri časopisi — in tako ne bo lahko najti vprašanja, ki bi ne moglo priti na dnevni red! Ako govornika ali veččaka za to ni v domači župnji, posodimo si ga iz sosedne župnije. Le dobre volje je treba. Na delo tedaj, na delo!

š **Imenovanja.** Dekanom kozjanske dekanije je imenovan č. g. duh. svet. Marko Tomažič, župnik v Kozjem; dekanom videmske dekanije č. g. Henrik Verk, župnik na Vidmu.

š **Ogenj.** Dne 4. t. m. je ob pol 6. uri zjut. je začelo goreti pri posestni. Toplaku na Grajeni pri Ptuj. Zgorelo je gospodarsko poslopje. Ogenj je nastal vsled neprevidnega ravnanja s svetilk.

š **Na deželni gimnaziji v Ptuj** se je pojavila škrlatica. Vsled tega je ptujski »Studentenheim« kontumaciran.

š **Volitve v Ptuj v civilno komisijo za osebni dohodninski davek** so bile precej živahne. Za ptujski okraj so izvoljeni v 1. razredu veleposestnika Hintze in Klamer, v 2. razredu Maks Strasschill, v 3. razredu Alojzij Šuta.

š **Vojaška prisega** pionirjev-novincev v Ptuj vršila se je letos povodom začetka jubilejnega leta Nj. Veličanstva v ponedeljek dne 2. t. m. Ob 10. uri je bila sv. maša pod milim nebom, nato prisega in vojaška parada. Med letošnjimi novinci je tudi mož, že 40 let star; ob času vojaške dolžnosti je bil dezertiral in mora zdaj do služiti vojaška leta.

š **Razmere na mariborskem učiteljsku v naučnem ministrstvu.** Dne 6. t. m. so se v naučnem ministrstvu posvetovali o razmerah na mariborskem učiteljsku. Udeležili so se posvetovanja naučni minister Marchet, štajerski namestnik grof Clary, sekčni načelnik Kanera in poslanca Hoffmann Wellenhof pa Marckhl. Posvetovali so se temeljito. Upajo, da odpravijo težkoče. V dvehurnem posvetovanju so razpravljali tudi o drugih štajerskih šolskih zadevah.

š **V Šošanju** je notar Vinko Kolšek zopet nastopil svoje mesto.

š **Imenovan** je za poštarja v Žalcu poštni ekspeditor g. Karol Križan.

š **Nepreviđna dekla.** 17-letna dekla Schreiber v Šmarjeti na Rabi se je pri pospravljanju sobe igrala z revolverjem. Revolver se je sprožil in kroglja je šla dekletu v trebuh. Dekle je umrla.

š **Nova parna opekarna.** V Križevcih pri Ljutomeru se ustanovi »Križevska opekarna«, društvo z omejeno zavezo s sedežem v Križevcih. Izdelovalo in prodajalo bo opeko in druge ilovnate izdelke v velikem slogu z modernimi stroji. Temeljna glavica bo znašala 300.000 kron. Najmanjši deleži znašajo 500 K. Društvo nakupi že obstoječo Pentekovo (?) tovarno v Križevcih z vsemi zemljišči vred.

š **Cene živine v Gradcu.** 5. decembra. Prigianih je bilo na seim 1150 glav. Plačevalo se je za kilogram žive teže: pitani voli 74—82 vinarjev, napol pitani voli 64—72 vinarjev,

suhi voli 54—62 vinarjev, pitane krave 52—62 vinarjev, napol pitane krave 44—50 vinarjev, suhe krave 32—42 vinarjev, biki 48—68 vin. Cene stalno padajo.

Ljubljanske novice.

lj **Sestri Černiljecki** ste imeli v sredo v Trstu v »Schillervereinu« velikanskih uspeh. Tržaška kritika slovanska, nemška in italijanska jih slavi kot izredno veliki umetnici. V Ljubljani pa bodeta imeli najbrž slabo obiskan koncert, kajti do danes je prav malo vstopnic prodanih. Prav lepe razmere v ljubljanskem slovenskem občinstvu! Jutri v koncert slovenskih umetnic, kdor slovensko čuti!

lj **O ženskem vprašanju.** Od 26. do 31. decembra bo redemptorist P. Avg. Rössler v veliki dvorani »Uniona« imel šest govorov za ljubljanske gospe in gospodične, katerekoli narodnosti in kateregakoli verskega naziranja. Točen program se objavi prihodnji teden.

lj **Koncert v »Unionovi« kleti.** Ljubljanski sekstet na lok igra jutri v nedeljo v vinski kleti »Uniona«. Začetek ob osmi uri. Vstop prost.

lj **Osebná vest.** V IX. činovni razred je pomaknien učitelj telovadbe na drž. višji realki v Ljubljani g. profesor Franc Brunet.

lj **Umrl** je 26 let stari grof Franc Lichtenberg.

lj **Voz za ekspresno blago** se je sinoči na Mestnem trgu pred glavno trafikó zvrnil. V vozu je bil nek Ranzingerjev uslužbenec, ki se mu pa ni nič hudega pripetilo in je srečno prilezel iz voza pri na kvišku molečih vratih.

lj **Pogreb** tobačnega delovodje gospoda Habbeta bo jutri ob pol drugi uri iz bolnice.

lj **Skupščina „Zveze slovenskih pevskih društev“** se vrši kakor je bilo vže naznanjeno v Ljubljani v nedeljo, dne 29. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani »Glasbene Matice«.

lj **Bogoslužba na ljubljanskem gradu.** Mestna občina ljubljanska je dala v zadnjem času zgodovinsko kapelico sv. Jurija na Gradu vsestransko prenoviti in osnažiti. Ker je tudi preskrbljeno za potrebno cerkveno in mašno opravilo, je prirejena kapelica tako, da more zopet služiti svojemu namenu. Vsled tega se bo z dovoljenjem knezoškofijskega ordinarijata po dvanajstletnem premoru prihodnji ponedeljek zopet pričelo redno maševati v tej kapelici.

Vsled naliva je Barje zopet pod vodo. Sava je pri Tacnu tako narasla, da si danes zjutraj brodniki ni upal voziti čez, in so mlekariče morale preko Tacna v Ljubljano.

Ponesrečena na štepanjskem mostu so našli ondi, kjer se stekata obe Ljubljanici. Pokopan je bil v četrtek na štepanjskem pokopališču. — Zadnje poročilo popravljamo v toliko, da je ponesrečenec delal tudi pri mostu. Zvečer so menda »za likof« nekaj pili »Pri Florijanu«, Bezlaj se je pa na potu iz gostilne pri mostu ponesrečil. — Pred dvema leti je njegov stric ravno tako utonil v Ljubljani, in našli so ga tudi tam, kjer sedaj Martina.

lj **Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo** priredi na Štefanov dan, t. j. 26. t. m., običajno božičnico na korist bolniški blagajni tega društva. Da bode uspeh božičnice tem ugodnejši, dovolili si bodo prihodnje dni nekateri člani znane p. n. dobrotnike društva obiskati ter se že danes prav toplo priporočajo njihovi blagonaklonjenosti.

Meteorološki mesečni pregled. Minoli mesec listopad je bil suh in mil. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 2°2', ob dveh popoldne 7°3', ob devetih zvečer 4°6', tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 4°7', za 1°1' nad normalom; največ 15°0' dne 10., najmanj 4°5' dne 26. zjutraj. Opazovanja na tlakomeru dajo 738.9 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 2.9 mm nad normalom; najvišje 745.5 dne 7. zjutraj, najnižje 730.3 mm dne 13. opoldne. — Mokrih dni je bilo 7; padavica, dež in betvica snega, znaša 45.2 mm, največ 24.2 mm dne 9. — Nevihito smo imeli dne 13. ob polnoči, meglo ob 10 dnevih. — Med vetrovi se je severovzhodni najčesče oglašal. — Dasi so bili tedaj mnogi dnevi megleni in je slana zjutraj večkrat pobelila, vendar nam je neglede na majhno betvico, prizanesel sneg, tako da smemo biti zadovoljni s tem mesecem, ki je drugače rad neprijazen. — Tekočega meseca grudna pride luna dne 6. popoldan v zemljino obližje.

Izpred sodišča.

Opravičeni strah. Železniški delavec Jože Obreza v Čepnem je v Valencičevi gostilni dne 15. septembra t. l. zvečer nadlegoval goste in iz hudobije dva vrčka v steno vrgel. Umevno je, da ni bilo to gostilničarju všeč, zato ga je oštel. Obreza, ves razjaren, je stekel v sosedno prodajalno, pograbil dolg nož za sir rezati ter se tako oborožen vrnil v gostilno. Tu je z eno roko pograbil gostilničarja za prsa, z drugo je vihtel nož nad njim s krikom: »še danes te bom zaklal!« V sobi navzoči fantje so urno priskočili na pomoč in mu odvzeli nož. Valencič se je tega napada tako prestrašil, da se je na celem životu tresel in da še sedaj ne more spati. Obdolženec, ki se je brezuspešno s pijanostjo zagovarjal, je bil na štiri mesece težke ječe obsojen.

Tatinski delavec. Adolf Krenčberger in Barbara Iglič imata v Količevem vsak svoj mlin, v katerih se pa že deli časa ne melje in so bila vrata zaklenjena. To priliko je porabil že večkrat kaznovani Viktor Judež, delavec na

Viru. Iz Igličevega mlina je izmaknil transmijski jermen, vreden 20 K, Krenčbergerju je pa vzel troje jermenov in nekaj orodja. Pokoriti se bo moral za to 8 mesecev v težki ječi.

Denar poneveril je Anton Leskovec, hlapec v Postojni pri Burgarju. Za prodano sodavico in ogljeno kislino je od strank pobral 123 kron, denar pa zapil. To dejanje Leskovec odkrito priznava. Za kazen je dobil 6 tednov ječe.

Spor zaradi srajce. Zvečer na 9. oktobra t. l. so se pred Rhovnikovo gostilno v Zalogu zaradi neke srajce prepirale Antonija in Ivana Mejač na eni in Frančiška Vrhovnik na drugi strani. V ta prepir se je vmešaval nekoliko pijani France Bučar, ter je prve dve domu podil. To pa Francetu Dolničarju kovaskemu pomočniku v Zalogu ni bilo všeč, zahteval je naj dekleta pusti v miru. Bučar mu je s krepko kletvino odgovoril s pristavkom, da če ne bo tiho, bo pa še nje. V tem ga je pa že Dolničar udaril z neko bukovno vejo tako po glavi, da se je Bučar takoj zgrudil na tla. To vse Dolničar prizna, sedel bo za to 3 mesece v težki ječi.

Pohujljivo vedenje pri procesiji. Pri letošnji Velikonočni procesiji z Najsvetejšim, pri Devici Mariji v Polju, je stal Janez Tomšič, strojar v Logu, med tem ko so drugi okoli njega poklekovali, s klobukom na glavi in cigareto v ustih. Na cerkovnikovo pripombo naj se odkrije, odgovoril je ta: »Še nikoli se nisem in se tudi danes ne bom. Cerkovnik mu je na to klobuk z glave zbil, a Tomšič je skočil v njega in ga zgrabil. Očividno je, da se je zbrana množica nad takim obnašanjem spodtikala. Tomšič je tudi v gostilni pri »Jamie« vzel Francetu Zabajaku 4 krone vreden dežnik in ga prodal. Sodišče ga je obsodilo na en mesec ostrega zapore.

Razne stvari.

Navidežno mrtev. V draždansko mrtvašnico so prinesli te dni nekega masarskega pomočnika, ker so mislili, da je umrl. Ponoči se je pa mož prebudil iz krča in se stegnil, ker je mislil, da leži v svoji postelji. Zadel je pa na lice nekega mrliča in se nato popolnoma zavedel. Prišel je razgrajati in je priklisal nadzornika mrtvašnice, ki ga je odpeljal v bolnišnico, kjer je pa umrl vsled strahu.

Biseri kraljice Henriete. Sukskripcija v korist belgijske princesinje Luize, da reši zastavljene bisere rajne svoje matere kraljice Henriete, je donesla 2000 frankov. Dvomijo, da se pravočasno nabere potrebnih 40.000 frankov.

Dar ruskega carja za Schönbrunn. Ruski car je daroval menažeriji v Schönbrunnu krasnega divjega bika. Ta bik je tembolj dragocen, ker je te vrste živali izumrla skoro po celi Evropi.

Tatvine otrok. Mesto Meksiko je sedaj zelo v strahu radi pogostih tatvin otrok. V dveh mescih je bilo ukradenih 37 otrok, med temi 22 dečkov. O zločincih ni nobenega sledu.

sl **Kubelik**, slavni goslar, se je vrnil iz Amerike v Evropo. V Ameriki je imel 110 koncertov in dobil 1.250.000 dolarjev ter mnogo darov. Na parobrodu je rabil za darove pet sob.

Povest o briljantnem nakitu. Te dni se je pojavil na zagoneten način na Dunaju briljanten nakit vreden 200.000 kron, ki je bil že leta 1905. ukraden sultanovemu dvornemu založniku Izaku Habibu v Parizu. Vsi tedanji poizkusi, da bi se našel nakit, so ostali brez uspeha; tudi nagrada 20.000 frankov ni nič izdala. Tako je preteklo dvainpol leta, ko je bil naenkrat oni kit ponuden v prodajo dunajskemu trgovcu Menassu, ki ga je spoznal kot Habibovo lastnino. Menass je agenta pridržal ter ga prisilil, da je šel z njim k lastniku nakita. Agent se je hotel na vsak način izogniti direktnemu odgovoru ter je konečno pristal v to, da hoče nakit izročiti, ako se njegovo ime zamolči ter se stvar ne naznani policiji. Habib je ves srečen takoj odšel nagrado 20.000 frankov trgovcu Menassu.

— **V zadnji minuti rešen.** V Dortmundu na Nemškem je bil rudar Kurzscht obdolžen umora svojega delavskega nadzornika, s katerim sta se prepirala o plači. Bil je spoznan krivim in obsojen, da bo obglavljen. Obsojenca so peljali na morišče, duhovniki so ga bili pripravili na smrt in krvnik je svojim pomagacem zaukazal, da moža obglavijo. Položili so mu glavo na kaznilno klado in že so zavihlteli sekiro nad njegovim vratom, ko pridirja na morišče poslanec z brzovojom na jetniškega vodja. Takoj so odložili izvršitev obsodbe in ko je vodja prebral brzovoj, je naznanil, da se počaka s kaznijo, dokler se ne preišče duševno stanje obsojenca. Mož bo imel priliko vnovič se zagovarjati.

Sinagoga — záloga utihotapljenih reči. Iz Stanislava poročajo, da so v tamošnji sinagogi našli skrit iz Rusije utihotapljen tobak in druge reči. Nadaljne preiskave so dognale, da so bile utihotapljene stvari skrite tudi v zaprtih pisalnih mizah občinskih odbornikov. Sluge sinagoge so zaprli.

Kedo so delavski voditelji? Med 130 socialnodemokratskimi poslanci, kateri od leta 1867 sem pripadajo nemškemu državnemu zboru, je samo 16 pravih delavcev. Pravi njih voditelji, v katerega rokah je celo Bebel igrača, je milijonar in bivši tvorničar Pavel Singer. Kako je bil ta mož vnet za delavce, se spozna iz sledeče sodnijske sodbe, katera je bila svoj čas izdana: Delavci tvrdke Singer niso bili za njo nič drugega kakor stroji, kateri so delali za tvrdko, kolikor so se pač po razmerah pustili izrabiti ali se morali pustiti. Da so bili tudi ljudje, za to se tvrdka ni brigala. Nekoč se je Singer sam izrazil: »Ne pride mi na misel, da bi za delavca pekel po-

sebeno klobaso. Zakaj, če mu dam boljše stanovanje, je zadovoljen, če je pa zadovoljen, tedaj ni več za naše namene. — Toliko menda zadostuje.

Triletni otrok v železni blagajni. Triletna hčerka nekega berlinskega notarja je bila v preteklih dneh v veliki nevarnosti. Dekla je grozila otroku v šali, da ga bo zaprla v blagajno. Ko je deklica res zlezla notri, je dekla zaloputnila vrata. Vsi poskusi vrata odpreti, so bili zaman. Knjigovodja, ki je imel ključ, pa je bil odsoten. Šele čez eno uro se je posrečilo odpreti blagajno. Preje pa je požarna bramba navrtala luknje v omaro, da se je dovedel otroku zrak. Triletni otrok je dogodek prav srečno preživel in je zopet vesel in dobre volje, vendar ga ne miče več v »temno izbo«. Brez dovoda kisika, bi otrok ne bil več živ. Poleg glavne knjige v omaro je čepela celo uro in ostala popolnoma pri zavesti in se je le čudila, zakaj so jo pustili toliko časa znotraj.

Kraljična obljublja zakon. Kraljična L' Ilinokalani iz havajskih otokov, ki živi jako vzgledno v Ameriki, odkar je izgubila prestol, je obljubila zakon princu Pala Salmon iz Tahiti. Nekaj časa po svečani zaroki med rujavima knežjima otrokoma je postala kraljična drugih misli ter se odpovedala princu prijateljstvo. Ta pa se je že toliko priučil od evropske civilizacije, da je sporočil nevesti, da se brez primerne odškodnine ne odreče svoji srčni dami. Po daljšem prekanjanju, so se pravni zastopniki obeh strank zedinili, da plača nekdanja havajska kraljična princu 1760 dolarjev, da je zopet prosta.

Tovarna igralnih kart za — golfuje. V znanem kopališču Bartsa na Ogrskem je pred nekaj meseci dobil tiskarsko koncesijo Chaim Horovic. Policiji se je pa že deli časa sumljivo zdelo, da je Horovic zelo potratno živl, čeprav njegova tiskarna ni imela dosti dela, in da se je delalo večinoma le ponoči. Te dni pa je policija vdrla v tiskarno in presenetila Horovica pri delu zaznamovanih kart. Dognalo se je, da je bil Horovic v zvezi z velikim številom goljufov pri kartanju in da je zanje izdeloval zaznamovane karte. Tiskarno so zaprli in vpeljali poizvedovanje po odjemalcih teh kart. Proti Horovicu se je uvedlo kazensko postopanje.

Skandal v pariškem gledališču. Velik skandal se je zgodil pretečeni petek v gledališču de Capucines. Predstavljal so neko igro, v kateri pisatelj ostro obrekuje grofico Mathieu. Njen soprog je pisatelju vpričo občinstva priložil več klofut. Oba gospoda, spremljana od mnogoštevilne množice, so potem spravili na komisarijat.

Napačni pobiralec davkov. V Budimpešti je mestna policija aretirala diurnista pri davčni oblasti Eperiesija, ki je s pomočjo ponarejenih pobotnic vzdignil večje in manjše svote od dolžnikov na davkih. Kot skrivca so prijeli tudi davčnega eksekutorja Arpada Sansija.

Snega so dobili toliko v vzhodni Galiciji, da je na železnici Tarnopol-Zabrzez ustavljen ves promet.

Živa zgorela. Enajstletna hčerka pobočnika nemškega cesarja, Schlekriker, je prevrnila prižgano petrolejko, nakar je ta eksplodirala. Ves goreč petrolej se je razlil po deklici, katera je bila naenkrat vsa v plamenu. Dobila je grozne opekline in je kmalu nato umrla v velikih bolečinah.

Gaponova zapuščina. Premoženje znane ruskega duhovnika Gapon se je cenilo na 25.000 rubljev; obstoji pa iz posestva v Poltavi in v gotovnem denarju, kateri je naložen na ime Rybnicki, pod katerim imenom je Gapon bival v Peterburgu. Poleg tega pa so našli v nekem kovčegu par kurtov, v enem izmed njih je bilo 14.500 rubljev, kateri znesek je last organizacije, v drugem pa 14.000 rubljev, kateri so lastnina Gaponova. Sodnija v Poltavi je priznala Gaponovega mladoletnega sina Alekseja za dediča.

Svojega pastorka umoril. Dne 2. t. mes. je vsled nekega prepira ustrelil kmet Janez Zelic iz Slivnice pri Šmarju z lovsko puško svojega sina v trebuh. Morilec se je sam zglasil pri sodišču. Svojega dejanja prav nič ne obžaluje, pač pa je še zadovoljen, da se mu je umor posrečil.

Tri osebe oparjene. V Hamburgu se je dogodila velika nesreča. Trije delavci so imeli posel s popraviljem parnih cevi na parobrodu »Tucumaru«. Naenkrat je bila v te cevi spuščena para. Slišali so se klici: »Na pomoč!« Ko so prihiteli drugi mornarji, so našli te tri oparjene. Eden je vsled tega umrl. Sumi se, da je nesrečo nekdo povzročil iz osvete.

Na pogrebce streljal. Na Dunaju je bil pogreb neke deklice, s katero je imel kočijaž Klement ljubimsko razmerje. Med pogrebom je potegnil Klement samokres in je večkrat ustrelil med pogrebce. K sreči ni bil nihče ranjen.

Požar v predilnici. V Rosenbergu na Ogrskem je v predilnici iz doslej neznanih vzrokov nastal ogenj, kateri je napravil obilo škode.

Ponarejevalec bankovcev. Policija je zaprla v Klausenburg 30-letnega litografa Viktorja Fenyvssi. V njegovem stanovanju so našli klišee in desetkronske bankovce v znesku 28.000 K.

Oproščena morilka. V Londonu so porotniki po štiridesetih obravnavi oprostili gospo Bradley, katera je, kakor je sama priznala, umorila senatorja Browna, očeta dveh svojih nezakonskih otrok. Brown ji je obljubil zakon, popreje je pa hotel poročiti drugo. Ko je Bradley to slišala, da je ustrelila.

Ženska — zagovornica. Dne 3. t. m. je pred vojnim sodiščem prvič nastopila ženska kot zagovornica, in sicer odvetnica Marija Verone. Njena klijenta-vojaka sta bila obsojena radi tatvine.

Poboj v Makedoniji. V bližini Linčera so našli več Bolgarov ubitih, katere so pobili grški razbojniki. Po turški uradni statistiki je bilo meseca novembra v Makedoniji 208 umorov, 48 oseb je bilo ranjenih ter 203 hiše zažgane.

Proslava obletnice. Preteklo nedelo je slavilo hrvaško akademsko društvo »Domagoj« v Zagrebu v hrvaškem »Katoliškem domu« svojo prvo obletnico.

Visoka starost. V Loznici pri šibenski Rogoznici je umrla Beža vdova Ercegovič-Gakk. Stara je bila 102 leti in 7 mesecev. Do svoje smrti je bila popolnoma zdrava. Šivala je in tkala. Osem dni pred svojo smrtjo je prosila, da jo oblečejo v nevestino obleko. Pred smrtjo je še pila in jedla. Čudna smrt!

Židovsko pokopališče izginilo. V Varšavi se nahaja med judi posebna sekta »Karajiti«, ki sestoji iz približno 70 članov. Ta sekta je imela tudi svoje pokopališče. Kar jih tako malo pripada tej sekti, se le redko dogodi, da kdo umre. Zadnji »Karajit« je umrl pred 13 leti. Te dni je zopet eden umrl. Ko so pa prišli na pokopališče, ga niso našli. Mrtvega »Karajita« so pokopali potem na judovskem pokopališču.

Nemirovič - Dančenko v Budimpešti. V Budimpešti se nahaja ruski pisatelj Nemirovič-Dančenko, ki se je v parlamentu seznanil s hrvaškimi poslanci ter se pri njih natančno informiral o njihovi borbi in akciji.

Taft v Moskvi. Iz Moskve poročajo, da je tja prispel začetkom decembra ameriški delavski tajnik Taft.

Nesreča ali samoumor? V Gradiški so našli te dni računskega podčastnika Emanuela Modrickega in njegovo ljubico v sobi nezvestna ležati. V sobi je bilo goreče ogelje. Podčastnik je umrl, ljubico se je po posrečilo spraviti k zavesti. Dosedaj še ni dognano, če se je zgodila nesreča ali izvršil samoumor.

Aretovali so v Parizu nekega moža z imenom Pavel Leblanc, ker ga sumijo, da se je udeležil roparskega napada na tuluški ekspresni vlak.

Prebivalstvo Francije. Francija ima 39.252.267 prebivalcev. V zadnjih petih letih se je prebivalstvo pomnožilo za 290.320 oseb. Pariz ima 2.763.393 prebivalcev, Marzela 517.498, Lyon 472.114, Bordeaux 251.947 in otok Korzika 291.160 prebivalcev.

Bankir pobegnil. Z Dunaja je pobegnil lastnik borzne pisarne in banke Siegfried Rotter, ko je poneveril 150.000 kron.

Samoumor. V sodniškem gozdu na Nemškem so našli ustreljenega nekega avstrijskega delavca. Preiskave so dognale, da je izvršil samoumor. Delavec, strasten igralec, je pri kvartanju izgubil celo mesečno mzdo. Vsled te izgube je šel v gozd in si pogнал v glavo kroglo.

Morski roparji. Dve angleški križarici in 6 torpedovk je odposlanih iz Honkonga v Rikashikjang v varstvo angleške trgovine proti morskim roparjem.

Adamova kazen. Katehet je vprašal v šoli nekega dečka: »Kako je Adam grešil v paradizu?« — Odgovor: »S tem, da je jedel od Boga prepovedan sad.« — Vprašanje: »Kdo je Adama zapeljal k temu grehu?« — Odgovor: »Eva. Eva pravzaprav ne, pač ne, temuž kača.« — In kako je Bog kaznoval Adama?« — Odgovor: »Bog je Adama kaznoval s tem, da...« — dalje ni deček znal. Tedaj pa vzdigne roko osemletna deklica. — Katehet: »No, pa nam ti povej, kakšno kazen je izrekel pravični Bog nad neposlušnim Adamom?« — »Evo je moral vzeti za ženo,« je bil odgovor.

Najdaljša vožnja z zrakoplovom. Francoski vojaški zrakoplov »Patrie« je v nedeljo napravil najdaljšo vožnjo, katero je dosedaj sploh kak zrakoplov dosegel. Vozil je namreč iz Calais do Verdun-a, 350 kilometrov daljave. Rabil je za to pot sedem ur 50 minut.

Mednarodni Marijski kongres bo zboroval od 24. do 30. septembra leta 1908 v Saragossi na Španskem pod protektoratom nadškofa saragoškega in škofa madridskega. Španski odbor se je sestavil in obstoji iz 35 gospodov in iz odbora pod predsedstvom infantinje Izabelle Bourbonske in vojvodinje Tarifa. V odboru gospa je med drugimi šest vojvodinj in dvajset grofinj.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZMEŠNJAVE V »JUGOSLOVANSKI ZVEZI«.

Dunaj, 7. decembra. Potrjuje se, da je »Jugoslovanska zveza« sklenila, da ne bo obstruirala nagodbe. Radikalno krilo Tresič-Ploj je podleglo. Sicer pa je »Jugoslovanska zveza« sploh preslabotna, da bi obstruirala sedaj, ko je z nujnim predlogom Chiari, Lueger, Šusteršič in tovarišev onemogočena obstrukcija z ulaganjem nujnih predlogov. Obstrukcija z imenskimi glasovanji je pa nemogoča, ker »Jugoslovanska zveza« s češkimi radikali vred ne razpolaga s 50 glasovi. V »Zvezi« so sicer sklenili, da glasujejo proti nagodbi, vendar je že danes dognano, da ta klub ne bo nastopil enotno. Že danes se ve, da bo dr. Ivčević, ki je skozinskozi resen, trezen, nesebičen in realen politik, glasoval za nagodbo kot en mož, ki ve, kaj da ugaja Dalmaciji, glasoval pa bo za nagodbo tudi ljubljanski poslanec Hribar, prisiljen po pristisku javnega mnjenja na Kranjskem in pa po sklepu izvrševalnega odbora svoje stranke, ki se boji, da ne bi liberalna stranka popolnoma izginila s površja, ako Hribar ne stori tega koraka. To Hribarjevo zadržanje vzbuja mučno pozornost tako v krogih radikalnih Hrvatov, kakor tudi radikalnih Čehov, pri kojih je Hribar prej vzbujal duh najskrajnejše opozicije, ker je prej celo v Pešto hodil po radikalna navodila, medtem, ko je sedaj prvi, ki iz strahu pred javnim mnenjem in osobito pred

preklicanimi »klerikalci« leze pod klop. Po mnenju radikalnih Hrvatov in Čehov bi Hribar sploh ne smel prevzeti referata o dalmatinski železnici. Čimdalje bolj se kaže, kako izvrstna poteza je bila izvoliti Hribarja za poročevalca. Njegova situacija je vsled tega postala naravnost smešna.

CESARJEV JUBILEJ.

Dunaj, 7. decembra. Povodom cesarjevega vladarskega jubileja dobe vse osebe, ki so pri vojaštvu, dalje dvorni in državni uradniki jubilejne spominske svetinje iz bron slične vojaškim zaslužnim križcem!

FINANČNI MINISTER V PRORAČUNSKEM ODSEKU.

Dunaj, 7. decembra. Večina poslancev se je v proračunskem odseku izrekla za znižanje sladkornega davka za 8 K. Finančni minister Korytowsky je apeliral na poslance, naj to vprašanje proučijo in rešijo z resnobo, socialno demokratski predlog glede na znižanje sladkornega davka pa vlada nikakor ne more sprejeti, ker bi to pomenilo za državo izgubo 65 milijonov kron. Če se pa davek zniža za 8 K, izgubi država 28 milijonov kron. Minister je zastopal vladni predlog in opozarjal na velike stroške za državno upravo.

VEČ STO RUDARJEV MRTVIH.

Fairmont, 7. decembra. (Zapadna Virginija.) V tukajšnjem premogovniku je bilo vsled eksplozije plinov zasutih več sto rudarjev. Mrtvih je baje 426 rudarjev. Več mrtličev so že izvlekli iz jame.

Kolin, 7. decembra. »Kölnische Zeitung« poroča, da se je v Fairmontu od 5000 rudarjev ponesrečilo 400. Rudnik gori. Upanja na rešitev ni nobenega.

ZA PONESREČENCE V ITALIJI.

Rim, 7. decembra. Ministrstvo za javne zgradbe je dovolilo ponesrečencem vsled uim, povodnji in potresov po vsej Italiji 26.200.000 lir podpore.

ITALIJANSKO VSEUČILIŠKO VPRAŠANJE.

Rim, 7. decembra. »Tribuna« poroča iz Dunaja, da se bo vlada pečala z italijanskim vseučiliškim vprašanjem, ko bosta dokončana nagodba in proračun, torej januarja meseca. Tako, da se je sklenilo predvčerajšnjem v ministrskem svetu. — »Piccolo« se zdi to prepočasno.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 6. decembra,	
Pšenica za april	13 28
Pšenica za oktober	11 38
Rž za april	12 43
Koruza za maj	7 59
Oves za april	5 63
Efektiv: nesprem.	

Za postno kuhinjo. V novejšem času se rabi kokosove orehe pri pripravi rib in močnatih jedi. V to je »Ceres-jedilna mast« edino najboljša, ker se izpreša v Ustju v lastnem zavodu iz svežih, na solcu posušenih kokosovih orehov in je obvarovana pred vsako živalsko mastjo. Priporočamo vsem prijateljem postnih jedil fino »Ceres-jedilno mast«. Krofi s »Ceres-jedilno mast« so imenitno okusni in najlažje prebavljivi.

Srečkanje XXXVIII. državne loterije za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice bo 19. decembra 1907. Ta bogato opremljena denarna loterija nudi svojim odjemalcem največjo ugodnost. Med 18.389 dobitki v skupnem znesku 512.980 kron so glavni dobitki po 200.000, 40.000, 20.000 kron itd., kateri bodo v gotovini izplačani. Čisti dohodek je namenjen za civilne dobrodelne zavode tostranske državne polovice. Srečke po 4 K se dobivajo po loterijah, trafikah, menjalnicah, pri davkarijah, poštah itd.

Proti kašlju. Opozarjamo naše cenjene bralce na Herbabny-jev podfosfornokisli apnenno-železni sirup, kateri je že 8 let od številnih zdravnikov preizkušen in priporočen. Prsni sirup odstranjuje slez in pomirjuje kašelj, pospešuje prebavo in reditev. Radi njegove vsebine na železu in fosfor-apnenno-soljo je za tvoritev krvi in kosti zelo potreben. Herbabny-jev apnenno-železni-sirup je zavoljo dobrega okusa zelo priljubljen in celo nežni otroci ga lahko vživajo. Izdeluje se le v Dr. Hellmann-ovi lekarni »zur Barmherzigkeit«. Dobiva se tudi v vseh večjih lekarnah.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglaš o Thymomel scillae, t. j. preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

FRANC JOŽEFOVA grenka voda.

Poslano!

Ker se mojemu sinu Adolfu Wagenpfeil pred dvema letoma ni posrečilo opustiti trgovine, ker ni dobil kupca za ostalo blago, vseeno pa hoče ostaviti Ljubljano, sem jaz prevzel vso njegovo zalogo in bom trgovino popolnoma likvidoval.

Da bom pa čim najmanj blaga moral prepeljati v svojo celovško trgovino, bom od danes do 1. februarja 1908 prodajal vse predmete globoko pod nakupno ceno in prosim, da se p. n. občinstvo prepriča o izredni nizki ceni. Tudi vse novosti, ki so bile povodom bilžnje božične dobe naročene pri raznih tovar-

narih, se bodo prodale po izredno nizki ceni, na kar si usojam še posebej opozarjati.

Vsakomur se torej nudi prilika, da si za mal denar nakupi pri nas soliden, pristen okrask, ali pa si preskrbi potrebni žile, namiznega orodja in vseh mogočih drugih porabnih predmetov pristno srebrnih ali iz kina srebra.

Proda se tudi trgovinska oprava z blagajno vred.

Slavno p. n. občinstvo vabim najvjudneje, da čim največ porabi to redko priliko, ter bilježim velespoštovanjem

Jurij Wagenpfeil, juvelir,
Celovec, Kramergasse 11.

Poslano.

Ker mi je gospod Jurij Wagenpfeil poveril likvidacijo, si usojam Vas iznova opozoriti na koristi, ki Vam jih nudi gorenje pismo in katerih se pri tej priliki lahko poslužite, in Vas prosim, da se v lastnem interesu prepričate o izredni ceni. Kupiti si morete v resnici le dobro in solidno blago pod zelo ugodnimi pogoji. Pripominjam, da sprejemem do 1. februarja 1908 vsako novo delo, kakor tudi vsa po-pravila in gravure, ter bilježim, pričakujoč cenjenih naročil.

velespoštovanjem

Adolf Wagenpfeil, juvelir, Ljubljana.

2753

Viktor grof in Frančiška grofica Lichtenberg naznanjata v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok Ottilije, Ane, Petronele, Ide, Karla in Viktorija ter vseh ostalih sorodnikov pretužno vest o smrti svojega iskreno ljubljenega sina, brata, strica in svaka, preblagorodnega gospoda

Fr. V. E. grofa Lichtenberg

ki je dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer po dolgem in mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. zakramentov za umirajoče v 26. letu svoje starosti blaženo zaspal v Gospodu.

Zemljski ostanki dragega pokojnika se bodo dne 8. t. m. ob pol 4. uri popoldne blagoslovili v mrtvašnici pri Sv. Krištofu ter nato položili k večnemu počitku na pokopališču pri svetem Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v mnogih cerkvah.

Ljubljana, dne 6. decembra 1907.

Najboljša prilika

za

božični nakup

po globoko znižani ceni

priporoča konfekcijska trgovina za gospode, dame, dečke in deklice.

A. Lukić

Pred škofijo štev. 19.

2397 21

Stanovanje

Rimska cesta št. 3, I. nadstr.

3 sobe (1 soba s posebnim vhodom) kuhinja, prostoren hodnik, se zaradi premeščenja takoj ali pa s 1. februarjem odda.

2732 3—2

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj A. REPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2319

Gostilna

„pri Finfarju“ v Škofji Loki

se dá v najem. — Vprašanja na naslov: Ant. Gaber, Škofja Loka. 2699 3—3

Kri tvorijo in krepijo
 železnate kroglice s čokolado prevlečene,
 atar v vrstu in kašelj odpravijo slad-
 korčki Mentholovi in ribje olje, naj-
 boljše medicinsko, a K 1'50 iz 2723 8-1
 lekarne pri „zlatem orlu“,
Mr. Ph. Mardetschläger, kemik
 v Ljubljani, Jurčičev trg
 :: nasproti čevlarskemu mostu. ::
 Tudi po pošti se naroči.

Kašelj!
 2360 Kdor 24-6
 ljubi svoje zdravje, ga odstrani. 8845 not.
 potr spričev. dokazuje o izbornem učinku
— Kaiser-jevih —
 karamel za prsa
 s trami folkami.
 Zdravniško preizkušene in priporočene proti
 kašlju, hripavosti, kataru, slezi, kataru v
 grlu, oslovskemu in dušljivemu kašlju.
 Zavoj 20 in 40 vin., šestljica 80 vin. dobivajo se
 v Ljubljani: Lekarne pri „Orlu“ pri želez. mostu, de-
 želna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, E. Leustek; Ubald
 pl. Trnkoszy, Jos. Mayer, pri „Kroni“ A. Bohinc, vogal
 Rimske in Bleiweisove ceste; Ivan Gjurčić v Metliki,
 Karol Andrijašič v Novemestu, Karol Šavnik v Kranju
 in Josip Močnik, lekarna pri „Sv. Trojici“ v Kamniku.

Sedem novih
zajčjih hlevov
 narejenih iz močnih desk, katerih vrata so
 gosto prepletena s pocinkano žico, se
 proda za dve tretjini pod nabavno ceno.
 Tudi je na prodaj nad 3000 kg
 najboljših vrste modrega in belega
krompirja.
 Več se poizve v **Spodnji Šiški**
 št. 117 v hiši gosp. Burgerja v pritličju
 na levo. 2743 3-1

Spreten vrtnar
 dobi takoj **stalno službo.** 2738 2-1
 Kje, pove iz prijaznosti upravištvo
 „Slovenca“.

GISSHÜBLER
 ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim
 uspehom rabi pri boleznih:

motenem prebavljenju,
 elodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slast
 do jedi, zgagi t.l., ter
katarih v sapilih,
 zastizenju, kašlju in hripavosti.

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn,
 tolez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih vr-
 Prospekti zastoj in franko.
 V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, vodji
 peoerijekih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami iz
 vnam.
 Zaloga pri Mihail Kantner-ju in Peter Lazenik-u
 Ljubljani 114 52-5
 Da se izognejo prevaram, naj zahtevajo
 p. n. konsumentje, da se jim Giesshüblerjeve ste-
 klenice odpro ob njih navzočnosti, da morejo opa-
 ziti vsig na zamašku.

Lepo stanovanje
 v Prečnih ulicah št. 2, I. nadstr.,
 obstoječe iz 3 sob, 1 predsobe, 1 kuhinje,
 1 jedilne shrambe, terase in podstrešja ter
 2 kleti, se odda **takoj v najem** ali
zamenja z manjšim stanovanjem.
 Proda se tudi več **pohištva.** —
 Vprašati istotam! 2714 3-3

Ena ali dve
gospodičini
 se sprejmeta na **stanovanje** event. tudi
 s hrano. 2721 3-2
 Kje, pove uprava tega lista.

Na prodaj 2747 1
 je 14 lepih močnih
divjih kostanjev
3 lipova drevesa.
 Več se izve in vidi se pri **Ivanu Knezu**
 v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 3.

Božična priložnostna prodaja.

Izredno znižane cene!

Nad 1000 komadov na novo došlih **ovrat-
 nikov** za dame, gospode, deklice in dečke
 1761 12-1 od 3 gld. višje.

Najbogatejša zaloga najfinejših damskih pale-
 totov, zimskih ranglansov, stisnjenih in glad-
 kih sielpeluche-jopic in kožuhov. koljerov. —

Največja izbira najfinejših oblek za gospode,
 zimskih sukenj, double paletotov, kožuhov. sako
 od 10 gld. višje, kožuhov za mesto in poto-
 vanje. — **Krasna božična darila!**

Angleško skladišče oblek, O. Bernatović
 Ljubljana, Mestni trg 5.

Ugoden nakup
ostankov
40 metrov
 cefira, barhenta flanele, volnenih in
 drugih, perilnega blaga, lepih vzorcev
 v dolžini od 1 do 8 metrov pošilja po
 povzetju franko za 8 gld. 50 kr.
 slovita uvozna trdka 2731 10-1
V. J. Havliček
 v Podčbradih, Češko.

Cerkovnik,

z dobrimi spričevali, **želi službo iz-
 premeniti,** bodisi v kakem samostanu
 ali na večji fari. Razume se tudi na kmetij-
 stvo in vinogradništvo. 2718 3-3

Knjigarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani

priporoča naslednje slovenske knjige:

Novosti 1907.

Achleitner Artl., Med plazovi. Povest
 tirolskega gorskega župnika. Vez. K 2'60.
Andrejčkov Jože, Žalost in veselje. Po-
 vest. K — 90.
Cooper I. F., Vohun. Br. K 1'60.
**Dostojevskij F. M., Ponižani in razža-
 ljeni.** Roman v štirih delih in z epilogom.
 Poslovenil Vladimir Levstik. Br. K 3'—,
 vez. K 4'20.
Dostojevskij F. M., Zločin in kazn. Po-
 slov. Vlad. Levstik. (V tisku.)
Doyle Conan, Znamenje štirih. Lon-
 donska povest. Vez. K 1'80.
Kette Dragotin, Poezije. Druga izdaja. Br.
 K. 4'— vez. K 5'50.
Lah Ivan, Vaška kronika. Br. K 1'70.
Medved Anton, Za pravdo in sroce.
 Vez. K 3'50.
Prus Boleslav, Straža. Povest. Br. K 2'40,
 vez. K 3'50.
Sardenko Silvij, Roma. Poezije. Br. K 2'—,
 vez. K 3'20.
Šašel Ivan, Bisernice iz belokranjskega
 narodnega zaklada. I. Br. K 2'—.
Šenoa, Zadnja kmečka vojska. Zgodo-
 vinska povest iz leta 1573. Broš. K 1'60,
 vez. K 2'60.
Sienkiewicz Henr., Jernač Zmagovač.
 Povest poslov. Fr. Virant. Vez. K 1'40.
Tolstoj Leo, Tri povesti. K — 80.
Turgenjev, Stepni kralj Lear. Povest.
 (Hiša ob Volgi). Br. K 1'20, vez. K 2'20.

Lastna zaloga.

Baumbach R., Zlatorog. Planin. pravljica.
 Poslovenil A. Funtek. Vez. K 4'—.
Bedenek Jakob, Od pluga do krone.
 Zgodovinski roman iz minulega stoletja,
 ki nam opisuje mladost, solanje, življenje
 in smrt našega slavnega rojaka Jurija Vega.
 270 str. Br. K 2'—, vez. K 3'—.
Brezovnik Ant., Šaljivi Slovenec. Zbirka
 najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.
 Druga povsem predelana in za polovico
 pomnožena izdaja. 380 str. K 1'50.
 — **Zvončeki.** Zbirka pesmi, lirskih in
 pripovednih, za šolo in dom. Vez. K 1'50.
Campe, Odkritje Amerike. Poslovenil
 H. Majar. I. del: Kolumbus, II. del: Kortes.
 III. del: Pizaro. — Ta znamenita, istotako
 zabavna kakor poučna knjiga slovečega
 pedagoga kaže, kako naj se vzorno zdru-
 žuje stvarni pouk z moralnim. Vsi trije
 zvezki trdo vezani K 2'—.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne

kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo
 pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito
 se priporočajo — pri zaprtju in nerednem
 odvajanju — pehanju, — kongestiji — po-
 manjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sred-
 stvo za uzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren.
 Cena je za 12 steklenic (1 dvanaajsto-
 rica) 5 K franko na vsako pošto po
 povzetju ali če se pošlje denar naprej.
 Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Pro-
 simo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja
 v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Dimnik Jakob, Avstrijski junaki.

Zgodo-
 vinske slike S 17 podobami. Br. K 1'50,
 v elegantni vezbi K 1'80.
Funtek A., Godec. Epska pesem poleg na-
 rodne pravljice o Vrbskem jezeru. 100 str.
 Vez. K 2'50.
Gregorič Simon, Poezije. I. zvezek. Druga
 pomnožena izdaja. 160 strani. Br. K 2'—,
 vez. K 2'50.
Haymerle Fran, dr. vitez, Životopisni
obrazji iz vsega obrta, umetnosti
in industrije. Preložil Anton Funtek.
 Posebno primerno berilo za učence roko-
 delskih in nadaljevalnih šol. Vez. K 1'—.
Kosi Anton, Zlate jagode. Zbirka basni
 za slovensko mladino in za preprosto
 ljudstvo. Posebno primerna za šolske in
 ljudske knjižnice, pa tudi za priročno
 knjigo učitelju, vez. K 1'—.
Levec Janez, Lepopisne vaje. Navodilo
 za pisanje brez lineature. K 2'—.
Levstikovi zbrani spisi. Uredil Fran
 Levec. 5 zvezkov. Broš. K 21'—, v platno
 vez. K 27'—, v polfrancoski vezbi K 29'—,
 v najfinejši vezbi K 31'—.
Meško Ks., Mir božji. Enajst povesti in
 ertic. Br. K 2'50, vez. K 3'50.
 — **Ob tihih večerih.** 291 strani. Broš.
 K 3'50, vez. K 5'—.
Prešeren France, dr., Poezije. Priredil prof.
 Luka Pintar. Ljudska izdaja. Br. K 1'—,
 vez. K 1'40.
Prešeren France, dr., Poezije. Druga ilu-
 strirana izdaja. Ta lepi spomenik našemu
 pesniku prvaku se s svojimi krasnimi ilu-
 stracijami vredno vrsti z najlepšimi izda-
 jami prvih pesnikov drugih narodov. 40.
 Br. K 5'—, v platno vezane K 6'40, ele-
 gantno vezane K 6'40, elegantno v usnje
 vezane K 9'—.
Scheinigg J., Narodne pesmi koroških
Slovencev. 160, 463 strani. Br. K 2'—,
 vez. K 3'50.
Sienkiewicz Henr., Mali vitez. Roman iz
 poljske zgodovine (z mnogimi lepimi po-
 dobami). 3 zvezki, br. K 7'—, lično vez.
 K 9'50.
 — **Rodbina Polaneških.** Roman (z
 mnogimi lepimi podobami). Trije zvezki.
 Br. 10 K, lično vez. 16 K, skupaj vez. 13 K.
**Starovasinik Rud., Novi domovinski za-
 kon s postavnimi določili.** 60 v.
Stritar Josip, Zbrani spisi. Sedem zvezkov
 poezij, pripovednih, estetičnih in kritičnih
 spisov. Prvi zvezek razprodan. Br. K 30'—,
 v platno vez. K 38'60, v polfrancoski vezbi
 K 43'40. 2754 5-1

Panorama international
 2740 **Pod Trančo 2.** 1 1
 Razstavljeno od nedelje 8. dec.
 do všt. sobote 14. decembra:
Francos. Riviera.
 Nica, Monte Carlo, Carmes.

Pristen le tedaj, če je
 trioglasta steklenica za-
 prta s spodnjim pasom
 (rdeč in črn tisk na
 rumenem papirju). ::
Doslej
nedosežen!!

W. MAAGER-ja
 :: pristno čisto ::

DORSCH ribje
olje

(v zakonito zajamčeni
 opravi)
 rnmno, steklenica K 2'—
 belo, „ „ 3'—
 pri 2348 12-5
Viljemu Maager-ju
na Dunaju.
 Od 1869 uvedeno splošno
 v avstr.-ogrski monarhiji.
 Gospodje zdravniki in pro-
 fesorji ga radi zapisujejo.
 Dobi se skoro v vseh le-
 karnah in drogerijah.
 Glavna zaloga in razpo-
 šiljalnica za avstro-ogrsko
 monarhijo:
W. Maager, Dunaj,
III/3, Heumarkt 3.

Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

Panorama Kosmorama
 v Ljubljani
 Dvorni trg št. 3,
 pod „Narodno kavarne“.
 Električna razsvetljava.

Razstavljeno od 8. dec do všt. 14. dec.:

Romunija.
 Same znamenitosti.

2692 **Več vagonov**
različnega fižola
in lepih namiznih jabolk

se dobi pri **Franju Cerar** v Stobu. pošta
 Domžale. Za dobro blago se jamči, cene
 primerne, postrežba točna. Jabolka se po-
 šiljajo tudi v poštnih pošiljkih od 5 kg višje.

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi,
 katero izvršujem že 25 let,
 se mi je posrečilo, sčasoma
 iznajti sredstvo za **rast**
brk in las, proti izpa-
 danju las in za **odstra-**
pljaj (luskin) na gla-
 vi, to je **Kapilor št. 1.**
 Cena (franko na vsako
 pošto): 1 lončič 3 K 60 v.
 2 lončka 5 K. Prosim, da
 se naroči samo od mene.
 Naslov je: **P. Jurišić, lekarnar v Pakracu**
št. 65 (Slavonija). Denar se pošlje naprej
 ali s poštnim povzetjem.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4° in 1/4 % upravne pristojbine. Finančiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4° bankovnih obligacij, katere uživajo popularno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kave.

Max Böhnel, Dunaj IV. Margaretenstr. 27.
sounljsko zaprlseženi strokonvvnjak in ooenjevalec.
Zahtevajte cenik s 5000 podobami zastoj in franko.

Postavno kavarojavano. Vsako ponarejanje kazni vo.

Edino pristen je

Thierryjev balzam

z zelene znamko "red-vcnica".

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika fipcialna steklenica s patent. zamaikom K 5— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo

proti vsem se tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 3 loncka K 3-60 se podije le proti povzetju ali dena naprej. — Ose domaci sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljše. Naredila se nasledujoje na:

Lekarnar A Thierry v Pregrad pri Rogaški Slatini.

Brofura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh vedjih lekarnah in medicinskih drogerijah. 86 53

Steckenpferd- lilijskomlečno milo

Bergmanna & Co. Draždani in Tečlin n. L.

Je in ostane glasom vsak dan došlih pri-
znanic naj u s p e š n e j š e vseh medicinal-
nih mil proti mazuljem kakor tudi v dosego
in ohranitev nežne, mehke kože in rožnate
polti. — Dobiva se po 80 vin. komad v vseh
lekarnah, drožerijah, parfumerijah, trgovinah
mila in brivnicah. 434 50 - 36

Ivan Terdan

pleskarstvo

Ljubljana, Vegove ulice št. 8

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v izvršitev vseh v **ple-skarsko obrt** spadajočih **del**, kakor tudi **slikarskih**, **napisnih** in **dekoracijskih del**.

Posebno se še priporoča za cenjena naročila za **stavbeno** in **pohištveno pleskarstvo**.

2467 52-4

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopčev za pleskarje, stikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja ltd.

Priglašuje se tudi sl. občinstvu za vna v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane rečno in fino po najnižjih cenah.

765 52--20

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva

XXXVIII. c. kr. državna loterija
za skupne civilne dobrodelne namene tostranske polovice.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena vsebuje **8.389 dobitkov v gotovini**
v skupnem znesku **512.890 kron** 24 1 10—8

Glavni dobiček znaša 200 000 kron v gotovini.

Srečkanje nepreklicno 19. decembra 1907. — Ena srečka stane 4 Kr:

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7.
v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštah, br. ojavnih in železn. uradih, v menjalnicah
itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljskva. (Oddelek za drž. loterije).

Pozor! Pozor!

Ivan Savnik

„pri Besenčanu“ v Kranju

na Glavnem trgu.

Priporoča svojo **veliko zalogo sukna, modnega in platnenega blaga,** lepih **porhantov,** kakor tudi vsakovrstno **podlogo, ogrinjavke, pletene rute, zgornih jop** (Überjack) ter nepremočljivih **pelerin** za ženske in moške.

Posebno pa opozarjam gg. neveste in ženske, da si pred nakupom ogledajo mojo veliko zalogo, katero sem zopet povečal ter bodem gledal, da vsakemu dobro in pošteno postrežem. — Vzorci brezplačno in poštnine prosto. 2506 8-5

Za gg. šivilje in krojače posebni popust.

Na drobno in debelo!

Istotam se prodaja iz lastnih vinogradov **pristno Bizeljsko rudeče in belo vino od 56 L. naprej.**

Važno za trgovce in žganjetoče.

Opozarjam p. n. trgovce, žganjetoče, kakor tudi gostilničarje na svojo veliko zalogo **esenc, rumove kompozicije, raznovrstnih čajev, konjakov, malage, Lacrimae Christi, finega jamajskega ruma, pristne slivovke, brinjevca, tropinovca** in pa **vseh vrst likerjev.**

Ugodno je za vsakega odjemalca, ker razpošiljam vsako množino po isti ceni, kakor tvevde iz nemških krajev ter jamčim za najboljši usp. h vsake esence po priloženem navodilu. Neugajajoče blago sprejemam na svoje stroške nazaj.

2495 26-6

Za obila naročila se priporočam s spoštovanjem

Avgust Benigar

I. kranjska trgovina s čajem, rumom in esenci,
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3.

Lepa božična in novoletna darila

Velika bogata zaloga!

Vsled velike **konkurence** prodajam po **najnižjih cenah**, tako, da morem vsakega zadovoljiti.

Vljudno vabim na ogled, se priporočam za obilen obisk, ter beležim z velespoštovanjem

FR. ČUDEN, urar in trgovec Ljubljana
nasproti frančišk. samostanu.

Cenike s koledarjem zastoni in pošt. prosto.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
Brata Eberl, Ljubljana
 Prodajalna in komptoir: Telefon 154. Delavnica:
 Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Najboljše
 božično darilo
6 kom. rjuh
 najfin., brez šiva, 150 cm
 šir., 200 cm dolg. **K14-50.**
 Tkalnica za platno in bombaževino
Bratje Krejcar,
Dobruška, Čaško.
 Vzorci o platnini in bom-
 baževini franco. —
 Tudi volnene
 blage za dam-
 obleke.

Največji izbor.

Najnižje cene.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Pri nakupovanju
 suknenega
 in manufakturnega
 blaga
 se opozarja na trdke

HUGO IHL

v Ljubljani
 Špitalske ulice šte. 4.
 811 88-29
 Velika zaloga
 suknenih ostankov.

Udanovljene 1. 1842.

Slikarja napisov
Stavh. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarja.
Električni obrat.

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. (Tehniške ocene in načrti **zastonj**, ko se poveri :: :: :: :: gradba) :: :: :: ::

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik

Ljubljana

2457 10

Beethovnovе ulice 4.

Brzjavil: Lachnik, Ljubljana.

Zelo trpežno opeko

kakor strešno, zarezno in navadno, za oboke in zidovje
priporoča v poljubni množini

A. KORI, BOROVNICA.

Ivan Demšar

podkovski kovač in izdelovatelj vozov v Ljubljani
:: Marije Terezije cesta št. 6 ::
priporoča svojo veliko zalogo **VOZOV** kritih in nekritih, lično in trpežno izdelanih, po jako nizki ceni.
Sprejme se v pouk tudi več učencev.

Leposlovni mesečnik

„Dom in Svet“

stane za celo leto 9 K. — Naroča se v Ljubljani.

Osební kredit za uradnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji za hranilnico in predjume uradniških društev dajejo po najzmernejših pogojih tudi proti daljšim odplačili posojila na osebni kredit. Potovanci izključno. Naslovi konzorcijev se povedo brezpl. pri osrednjem vodstvu uradn. društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25. 2438 1

Dr. Kovacs-evo mazilo za roke.

V rabi nedosežno, povzročuje nežnost in belino rok v 3 dneh. — **Lonček 1 K 20 v.**
„International“ odstranj. mahu naglo in gotovo odstrani nepotrebne kocine v obrazu in po rokah. — **Steklenica 6 K.**
Razpošilja po povzetju lekarna pri **Mariji Pomagaj, Budapest. Liszt Ferencz-tér 20.** 2307 18-1

ŽAGA IN MLIN

z 9. tečaji in 3. stopami se prodasta za 30.000 K. Polovica ostane lahke vknjižena. Naslov pove uprava lista.

Razglas.

Mestno županstvo v Rudolfovem razpisuje

službo občinskega tajnika

z letno plačo 1800 K ter tremi petletnicami po 200 K. — Po zadovoljivem enoletnem začasnem službovanju se potrdi tajnik stalno v službi.
Službo bo nastopiti najkasneje 1. januarja 1908.
Slovenskemu in nemškemu jeziku v govoru in pisavi popolnoma zmožni prosilci naj vložijo svoje z dokazili usposobljenosti in spričevali dosedanjega službovanja opremljene prošnje

do 15. decembra letos

podpisanemu županstvu

V Rudolfovem, dne 21. novembra 1907.

S. pl. Sladovič,
mestni župan.

2659 3-3

: Pisalne, potne in kadilne potrebščine. :

Razstava.

Največja izbira za

Miklavževa, božična in novoletna darila

priporoča po najnižjih cenah

trgovina z galanterijskim, nürnbergskim blagom in igračami

Pred škofijo 2, **F. M. SCHMITT** Pred škofijo 2.

Mila, parfumi, glavniki, krtače, galoše, rokavice, :: :: :: plošče in valjci za gramofone. :: :: ::

Denarnice, listine, potne, tržne in damske torbice.

Potni, papirni, ovetilni, ročni in pletilni jermastki.

Prav dobro vpeljana trgovina likerjev in žganja

ki ima okolu 1000 odjemalcev in dokazano veliko nese, se proda z januarjem 1908. -- --

Ponudbe naj se pošiljajo pod „R. C. 1000“ na upravo tega lista. 2741 2-1

J. Grobelnik v Ljubljani

prodaja vse manufakturno blago

od ponedeljka 2. decembra do Božiča po iznenadno znižanih cenah.

Kdor še ni nakupil zimskih potrebščin, dobi posebno sukno za moška oblačila in damsko blago **zadnje novosti**, Radi prevelike zaloge po brezkonkurenčnih cenah. Po resnično priložnostnih cenah priporočam tudi **praktična božična darila**, kakor **preproge, zagrinjala, garniture, angleške plede, krasne šerpe in rute, odeje volnene in štepene, belo blago** (platno, Schrollovi šifoni). **Namizno perilo in robci.**

Nihče naj ne zamudi res ugodne prilike!

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica: 11 K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča **promese** na kreditne srečke . . . à K 18.—, žreb. 2. jan., glavni dobitok K 300.000
„ „ srečke reg. Donave à K 10.— „ 2. jan., „ „ K 140.000
„ „ zem. kred. srečke à K 5.50 „ 7. jan., „ „ K 100.000
Vse tri promese skupaj samo 32 kron.
Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2%, vloge na tekoči račun proti 30dnevni odpovedi po 5%.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: 11 K 200.000.

Nove muzikalije

::: Ign. Hladnika :::

Božična Slavospe-
va op. 53. za solo, mešan
zbor in orglje. Cena 1 K.

Requiem v spomin + P.
A. Hribarja, op. 52, za en
glas z orgljami. Cena 1 K.
Čisti dohodek za + P. A. H.
spomenik.

Petero Božičnih pe-
smi, mešan zbor, solo in
orglje op. 44., drugi natis.
Cena 1 K 20 h.

Čvetero Božičnih
pesmi op. 18. četrti natis.
Cena 80 h.

V Katoliški Bukvarni in pri
Schwentnerju v Ljubljani ter
pri skladatelju v Nov. mestu.

Zivinorejci!

POZOR!

2736 2-1

Krmo iz različnih žitnih snovij, **jako dobro za**
pitanje, v vrečah po 50 kilogramov za K 8-50,
prodaja in jo pošilja

Pavel Sedej, valjčni mlin
Javornik.

Praščorejci!

Pozor!

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje naznaniti, da pro-
dajam odslej svoje priznane izborni 2542 3-3

gorenjsko sukno

vsako sredo ter soboto

vse druge dni pa

na Vodnikovem trgu

na Poljanskem nasipu št. 8

in ne več na Marijinem trgu. Velespoštovanjem

JOSIP REICH, tovarnar v Ljubljani.

Pozor!

Lesene in železne

sanke (Roddel)
prodaja trdka

2713 3-2

J. Korenčan, Ljubljana.

Hiša

se prostovoljno
proda na prostem
blizu dveh tovarn. V pri-
tičju je 5 stanovanj,
ravnotako v podstrešju,
dalje 10 drvarnic, pralna kuhinja, vodnjak, 1100 do
1200 sež. jev zemlje okoli hiše. — Več se izve pri
lastniku **Ivanu Brudar, Zelena jama 26,**
Ljubljana. 2716 5-2
Za odgovor naj se priloži tovarnarska znamka.

Organist in = = cerkvenik

dobi službo z novim letom 1908
v Javorju pri Litiji.

2725 3-2

V najem se odda na Viru št. 3. pri Domžalah

hiša,

ki je pripravna za **gostilniško obrt**
in za **trgovino**. — Več se izve istotam
ali pa pri **FR. STUPICA, trgovcu v**
Ljubljani, Mar. Terezije cesta 1.
2444 7

Sprejem takoj spretno, v manu-
fakturi izvežbano

prodajalko.

Štefan Štekar, trgovec
v Ajdovščini.

2707 3-3

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI, Pred škofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo. 2401

Radi odpotovanja se pod ugodnimi pogoji takoj da v najem

hotel Štemarje v Škofji Loki

12 mebliranih sob, kuhinje, hlevi, kleti. Prav ugoden prostor za vino- in
lesotrštvo. Eventuelno se po primerni ceni proda celo pose-
stvo. Vprašanja naj se pošiljajo lastnici **R. DANEN istotam.** 2726

Potrošno obrtno gospodarsko = društvo v Buzetu (Istra) =

ima na prodaj

2724 2-1

več sto hektolitrov dobrega
belega in črnega **vina.**

Kupci naj se obrnejo naravnost pismeno
- ali ustno do imenovanega društva. -

Pristna vina!

Zmerne cene!

Seb. Unterhuber

Ustanovljeno 1870.

lastnik **Fr. Benque**

tovarna cementa v Weissenbachu, tovarna cementnih izdelkov in umetnih kamnov,
podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov

Telefon št. 237

priporoča se

Telefon št. 237.

v izvršitev vseh kamnoseških del in umetnega kamenja (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za
fasade, balkone; grobne spomenike itd.; stopnice po naročilu narejene z železno sestavo cementne cevi
(rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov itd.; plošče iz cementa (Metallique), preproste in z različnimi vzorci za
tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. — Prevzete betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta.
Portlandcement in Romancement iz Weissenbacha — Proračuni zastoj in poštne prosto. 1179 30-9

Le najfinejše, posušene kokosove orehe

brez drugih primesi uporabljajo
„Ceres“ tovarne za izdelovanje
znane „Ceres“ masti, katero pri-
pravljajo v čistih aparatih.

Ceres mast

se rabi za praženje, kuhanje in pecivo,

Izvolite pisati po vzorce!

Barhenti

in flanele modernih vzorcev, platno,
damasti, namizni prti, brisače, srajce,
kakor tudi vse platneno in bombaže-
vinasto blago, modno blago za obleko
za dame in gospode, zajamčeno dobro,
2082 priporoča 13-6

V. J. Havliček

izvozna trdka lanenega in modnega
blaga v Podébradech.

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici com.

Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller

je spletno priznana kot izvrstno bol blažilec in
odvodno mazilo pri prehladu itd.; cena 80 v.
K 1-40 in K 3 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povod priljubljenega domačega
sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z
nodo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel
originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pol „slovenske levi“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dobro razpoložljiva.
2265 (40-1)

Velika priložnostna prodaja

v Angleškem skladišču oblek
Ljubljana, Mestni trg 5

radi izredno velike zaloge **konfek-**
oije za dame, gospode, deklice in dečke.
Vsi predmeti se prodajo za vsako ceno.

2898 12-9

O. Bernatovič.

Zahtevajte brezplačno dopisil'atev mojega ilustr.
cenika z nad 1000 slikami. —
Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame
nazaj za popolni znesek.

Slika 1/2 nav. velikosti. 611 37

- St. 365
srebrna dam-
skaremont. gl 3-50
- St. 322
srebrna meška
remont. 3-50
- St. 337.
srebrna s sidro
15 kamnov
dvojni plašč 6-50
- St. 341, srebrna s sidro
dvojniplašč 15 kam-
nov, posebno
močna 7-9-50

Anton Kliffmann,

največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Izvoz v vse dežele. **Maribor L5., stajersko.**

Po zelo ugodni ceni se prodaja hiša

v dobrem stanu. V hiši ste dve manjši prodaj-
alni, eno večje lepo stanovanje, kakor
tudi dve manjši z vsemi pritliklinami, lepim
vrtom in dvoriščem.

2679 4-3

Naslov pove upravništvo našega lista.

Vinske sode

po 300, 400, 600, 700 in 1600 litrov do
4000 litrov, iz hrastovega lesa, prav dobro
ohranjene, oddaja po prav nizkih cenah
trdka

M. Rosner in drug
zraven Koslerjeve pivovarne,
Ljubljana.

2133 6-2

Herbabny-jev podfosfornokisli apneno-železni sirup.

Ta je že 38 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“**, DUNAJ, VII., Kaiserstr. 73-75.

V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovecu in Volšperku.

Herbabny-jeva aromatiška esenca.

Že 38 let uvedeno in najbolj preizkušeno, bolila jesa-joče mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi ner-vozne bolezni.

Cena steklenici 2 K, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2649 b

Ure-budilnice s cifernico, ki sveti.

Z 1 zvoncec nav. K 2.40
Z 2 zvoncec . . . 3.-
S cifernico, ki sveti . . . 3.20
Marka J. Prima . . . 4.-
Železniška budiln. . . 5.-
Budilnica s stolp-
zvon (Schlagw.) . . . 6.-
Budilnica z muziko . . . 10.-
3 leta pism. garancije. Denar nazaj, ako ne dopade.
Pošlje po povzetju
MAX BÖHNEL
Dunaj IV., Margaretenstr. 27
Zahtevajte moj cenik z nad-
5000 podobami zastoj in
2364 franko. 10-1

Božič 1907.

New-York in London nista priznala niti evrop-ski celini ter je velika tovarna srebrnine prisljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu pla-tilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

- gld. 6-90 in sicer:
- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klanjo;
 - 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada.
 - 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žilic;
 - 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žilic;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za juho;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za mleko;
 - 6 kom. ang. Viktorija čašice za puding;
 - 2 kom. efektivnih namiznih svečnikov;
 - 1 kom. cedilnik za čaj;
 - 1 kom. najfin. sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-90.

Vseh teh 42 predmetov je popraj stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-90. Američansko pat. srebro je znano, je skoz in skoz bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dekaz da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in najnikor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot pre-krasno

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši amer. pat. srebrnega blaga

na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L.

Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti pov-
zetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).

Izvelec iz pohvalnih pism:

Bil sem s pošiljativjo krasne garniture jako za-
dovoljen. Ljubljana.

Oton Bartsch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaz Rožanec, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako kor-
istna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen.

Mihail Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov drž. pri vladi

v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904.

KAŠLJUJOČIM

otrokom in odraslim osebam

pripišujejo zdravniki zelo uspešno

THYMOMEL SCILLAE

kot sredstvo, ki odtrga sluz, jo odvaža, ki blaži in potolazuje krčeviti kašelj in ki od-
stranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov
so se že imenitno izrekli o hitrem učinko-
vanju tega sredstva. Thymomel scillae, pri
oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.

Vprašajte, prosimo zdravnika!

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco proti
pošiljativji 2-90 K; 3 steklenice pri pošiljativji
7 K. 10 steklenic pri pošiljativji 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-Ja

2430 c. kr. dvorn. zalagatelj 24-1

Praga III., št. 203

Dobiva se skoraj v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva,

izdelovalca in na var-

stveno znamko.

!!! Za božič !!!

Velika izbira

daril za božič

kakor tudi raznih

predmetov za okrašenje božičnih drevesc

finega domačega in tvorniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfinejših tort in
vsakovrstnega okusnega peciva. — V zalogi imam različnih desertnih in
čokoladnih bonbonov ter postrezam tudi s finimi desertnimi vini in raz-
nimi likerji.

Finu turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medeno, orehove in rozinove potice, šartelj. pince in
drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

V kavarni

vsak čas črna in fina bela kava ter izborni čaj.

JAK. ZALAZNIK

:: :: slaščičarna, kavarna in pekarija. :: ::

Stari trg štev. 21.

2678 5-3

Sv. Petra cesta 26.

Mestni trg št. 6.

Registiran vzorec. Bajna iluzija! Oblastveno varovano.

1974 Najlepši kras božičnega drevesca 15-1

ki bi ga ne smela pogrešati nobena krščanska družina, je moje izboljšano

briljantno angel. zvonilo za božično drevo št. 1

popolnoma iz kovine s 6 pozlač. angelci 30 cm vis. Garantira se za funkcijoniranje.

Prilži se lahko takoj na največje ali najmanjše drevo s preprostim nasajenjem. Postavljene na mizo se

lahko tudi za namizno zvonilo. Postavljeno na toplo peč funkcijonira tudi brez prižganih sveč.

Gorki zrak treh prižganih sveč vrti gonilno

kolo, nanje pritrjeni izboljšani jekleni be-
tički pa udarjajo na troje zvoncev in blago-
zvončno, srebrnočisto zvonjenje zadoni,
mlado in staro prestavljajo v božično
blazenost. Kos stane v kartoncu in na-
vodilom vred K 1-50.

Št. 2. Ravnotisto angleško zvonilo za bo-
žično drevesce, izvršeno velelegantno in
posebno fino ponikljano, s sukanimi ste-
berci za zvonce in tremi prekrasno žare-
čimi srebr. lametastimi rožami, ki potem,
ko so prižgane sveče, prekrasno odse-
vajo, kos s kart. in navod. vred K 2-

3 kosi . . . K 4-25 9 kosov . . . K 12-
4 . . . " 5-50 12 . . . " 15-
6 kosov . . . " 8- 24 . . . " 29-

36 kosov . . . K 43-50
50 . . . " 58-
100 . . . " 112-

Št. 2. Ravnotisto angleško zvonilo za bo-
žično drevesce, izvršeno velelegantno in
posebno fino ponikljano, s sukanimi ste-
berci za zvonce in tremi prekrasno žare-
čimi srebr. lametastimi rožami, ki potem,
ko so prižgane sveče, prekrasno odse-
vajo, kos s kart. in navod. vred K 2-

3 kosi . . . K 5-50 9 kosov . . . K 15-50
4 . . . " 7-25 12 . . . " 20-25
6 kosov . . . " 10-50 24 . . . " 39-50

36 kosov . . . K 57-50
50 . . . " 77-50
100 . . . " 150-

Najnovejši

stekl. nakit za božično drevesce

12 kos. sortiranih, skrbno zaviti v kartonu, po velikosti
in izvršitvi po K -40, -60, -70, -80, 1-
120, 1-50. 2-6 kos. kartonu, po velikosti in izvršitvi
po K -75, -90, 1-20. Lametast. angeli
lasci, srebrni ali zlati, kuvert K -10, žica za orehe
100 kosov K -20, veržice iz steklenih kroglic, 1 in
pol do 2 metra dolge, po velikosti kroglic K -90
-95, 1-20, 1-40. Srečice 24 kosov v kartonu K -50,
večje 15 kosov v kartonu K -58, držajci za sveče,
tucat K -50.

Prosimo zahtevajte katalog.

Božična nagrada.

Vsak p. n. kupec, ki od 1. sept. do 30. nov. pisмено nasenkrat naroči
za božično nagrado alarmno budilko št. 4343 s po noči svetlečim se kazalnikom in pa koledar za l. 1908.

Zamena dovoljena ali denar nazaj, torej brez rizikal

Pošilja se po povzetju ali denar nazaj. Najpripravnije se naroča na odrezka postne nakaznice. Neobhodno je potrebno, da se pri na-
ročitvi opomni, ali naj se pošlje blago po povzetju ali če je denar odposlan po nakaznici. Tudi je v korist vsakemu naročitelju, da
naroči, čim la mogoče, blago še pred 15. decembrom, ker pošta po 15. decembru zaradi hudoga navala ne more dostavljati tako
hitro, kakor ob navadnem času. Naslavljajte naročbe zatorej pravočasno na naslov:

tvornica ur v Mostu

JAN KONRAD

ces. in kralj. dvorni dobavitelj v Mostu

Št. 1940 na Češkem

Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog s 3000 slikami, ki vam ga takoj pošijem zastoj in poštne prosto.

2678 5-3

Sv. Petra cesta 26.

Mestni trg št. 6.

Registiran vzorec. Bajna iluzija! Oblastveno varovano.

1974 Najlepši kras božičnega drevesca 15-1

ki bi ga ne smela pogrešati nobena krščanska družina, je moje izboljšano

briljantno angel. zvonilo za božično drevo št. 1

popolnoma iz kovine s 6 pozlač. angelci 30 cm vis. Garantira se za funkcijoniranje.

Prilži se lahko takoj na največje ali najmanjše drevo s preprostim nasajenjem. Postavljene na mizo se

lahko tudi za namizno zvonilo. Postavljeno na toplo peč funkcijonira tudi brez prižganih sveč.

Gorki zrak treh prižganih sveč vrti gonilno

kolo, nanje pritrjeni izboljšani jekleni be-
tički pa udarjajo na troje zvoncev in blago-
zvončno, srebrnočisto zvonjenje zadoni,
mlado in staro prestavljajo v božično
blazenost. Kos stane v kartoncu in na-
vodilom vred K 1-50.

Št. 2. Ravnotisto angleško zvonilo za bo-
žično drevesce, izvršeno velelegantno in
posebno fino ponikljano, s sukanimi ste-
berci za zvonce in tremi prekrasno žare-
čimi srebr. lametastimi rožami, ki potem,
ko so prižgane sveče, prekrasno odse-
vajo, kos s kart. in navod. vred K 2-

3 kosi . . . K 4-25 9 kosov . . . K 12-
4 . . . " 5-50 12 . . . " 15-
6 kosov . . . " 8- 24 . . . " 29-

36 kosov . . . K 43-50
50 . . . " 58-
100 . . . " 112-

Št. 2. Ravnotisto angleško zvonilo za bo-
žično drevesce, izvršeno velelegantno in
posebno fino ponikljano, s sukanimi ste-
berci za zvonce in tremi prekrasno žare-
čimi srebr. lametastimi rožami, ki potem,
ko so prižgane sveče, prekrasno odse-
vajo, kos s kart. in navod. vred K 2-

3 kosi . . . K 5-50 9 kosov . . . K 15-50
4 . . . " 7-25 12 . . . " 20-25
6 kosov . . . " 10-50 24 . . . " 39-50

36 kosov . . . K 57-50
50 . . . " 77-50
100 . . . " 150-

Najnovejši

stekl. nakit za božično drevesce

12 kos. sortiranih, skrbno zaviti v kartonu, po velikosti
in izvršitvi po K -40, -60, -70, -80, 1-
120, 1-50. 2-6 kos. kartonu, po velikosti in izvršitvi
po K -75, -90, 1-20. Lametast. angeli
lasci, srebrni ali zlati, kuvert K -10, žica za orehe
100 kosov K -20, veržice iz steklenih kroglic, 1 in
pol do 2 metra dolge, po velikosti kroglic K -90
-95, 1-20, 1-40. Srečice 24 kosov v kartonu K -50,
večje 15 kosov v kartonu K -58, držajci za sveče,
tucat K -50.

Prosimo zahtevajte katalog.

Božična nagrada.

Vsak p. n. kupec, ki od 1. sept. do 30. nov. pisмено nasenkrat naroči
za božično nagrado alarmno budilko št. 4343 s po noči svetlečim se kazalnikom in pa koledar za l. 1908.

Zamena dovoljena ali denar nazaj, torej brez rizikal

Pošilja se po povzetju ali denar nazaj. Najpripravnije se naroča na odrezka postne nakaznice. Neobhodno je potrebno, da se pri na-
ročitvi opomni, ali naj se pošlje blago po povzetju ali če je denar odposlan po nakaznici. Tudi je v korist vsakemu naročitelju, da
naroči, čim la mogoče, blago še pred 15. decembrom, ker pošta po 15. decembru zaradi hudoga navala ne more dostavljati tako
hitro, kakor ob navadnem času. Naslavljajte naročbe zatorej pravočasno na naslov:

tvornica ur v Mostu

JAN KONRAD

ces. in kralj. dvorni dobavitelj v Mostu

Št. 1940 na Češkem

Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog s 3000 slikami, ki vam ga takoj pošijem zastoj in poštne prosto.

2678 5-3

Ohranitev zdravega

želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v
uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadleš-
nega saprtja. Preizkušeno iz izbranih najbolj-
ših in uspešnih zdravilnih sili skrbno na-
pravljen, tek zbujačoče in prebavljanje po-
spešujoče in lahko odvajajoče domače zdra-
vilo, ki ublaži in odstrani znane posledice ne-
zmernosti, slabe diete, prehlajenja, in zopnega
saprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne
tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balsam za
želodce iz lekarn B. FRAGNERJA v PRAGI.

SVARILLO

Vai deli embalaže imajo

postavno deponovano var-

stveno znamko.

Glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-Ja v PRAGI

c. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K.

Proti vpošiljavi K 1-50 se pošlje mala steklenica in za

K 2-89 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za

K 8-4 velike steklenice, za K 22-14 velikih steklenic

poštne prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani

se dobiva pri go. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trn-

kóczy, M. Mardetschlager, J. Mayr. 2173

2678 5-3

Sv. Petra cesta 26.

Mestni trg št. 6.

Registiran vzorec. Bajna iluzija! Oblastveno varovano.

1974 Najlepši kras božičnega drevesca 15-1

ki bi ga ne smela pogrešati nobena krščanska družina, je moje izboljšano

briljantno angel. zvonilo za božično drevo št. 1

popolnoma iz kovine s 6 pozlač. angelci 30 cm vis. Garantira se za funkcijoniranje.

Prilži se lahko takoj na največje ali najmanjše drevo s preprostim nasajenjem. Postavljene na mizo se

lahko tudi za namizno zvonilo. Postavljeno na toplo peč funkcijonira tudi brez prižganih sveč.

Gorki zrak treh prižganih sveč vrti gonilno

kolo, nanje pritrjeni izboljšani jekleni be-
tički pa udarjajo na troje zvoncev in blago-
zvončno, srebrnočisto zvonjenje zadoni,
mlado in staro prestavljajo v božično
blazenost. Kos stane v kartoncu in na-
vodilom vred K 1-50.

Št. 2. Ravnotisto angleško zvonilo za bo-
žično drevesce, izvršeno velelegantno in
posebno fino ponikljano, s sukanimi ste-
berci za zvonce in tremi prekrasno žare-
čimi srebr. lametastimi rožami, ki potem,
ko so prižgane sveče, prekrasno odse-
vajo, kos s kart. in navod. vred K 2-

3 kosi . . . K 4-25 9 kosov . . . K 12-
4 . . . " 5-50 12 . . . " 15-
6 kosov . . . " 8- 24 . . . " 29-

36 kosov . . . K 43-50
50 . . . " 58-
100 . . . " 112-

Št. 2. Ravnotisto angleško zvonilo za bo-
žično drevesce, izvršeno velelegantno in
posebno fino ponikljano, s sukanimi ste-
berci za zvonce in tremi prekrasno žare-
čimi srebr. lametastimi rožami, ki potem,
ko so prižgane sveče, prekrasno odse-
vajo, kos s kart. in navod. vred K 2-

3 kosi . . . K 5-50 9 kosov . . . K 15-50
4 . . . " 7-25 12 . . . " 20-25
6 kosov . . . " 10-50 24 . . . " 39-50

36 kosov . . . K 57-50
50 . . . " 77-50
100 . . . " 150-

Najnovejši

stekl. nakit za božično drevesce

Predstave se vršijo
v delavnikih od 5.
do 9. ure popoldne,
ob nedeljah in praz-
nikih od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3.
do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

!! Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“. !!

☛ Danes v soboto nov spored. ☛

2124

Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni. !!

Stalno delo za 50 let!

Rojaki, Slovenci, pozor!

The Cleveland-Cliffs Pioneer Iron Com-
pany, Marquette, Michigan, North America,
potrebuje mnogo **drvarjev**. Plača po
K 5.75 od sežnja, ki obsega 2 metra dol-
žine in 45 palcev višočine. Družba ima
stalno delo za mnogo let ter izplačuje v
gotovini vsakega desetega v mesecu. Cep-
ljenje drv ne povzroča nobenega posebnega
truda ter se da prav dobro zaslužiti. Kdor
želi natančnejših pojasnil, naj piše enemu
izmed spodaj podpisanih, ki mu pojasni
vse potrebno in tudi pove, kako naj potuje,
da dospe v omenjeni kraj. 2387 8-8

John Knave, Alger Ca. Limestone P.
O. Michigan, North America.

Jacob Levstik, Coalwood P. O. Mi-
chigan, North America.

Frank Debelak, Rumely P. O. Mi-
chigan, North America.

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. SKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvirne
ceniki in strokovni
svet brezplačno.
Škrat odlikovan s prvim daril!

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani
kupi proti gotovini

hrastove dila

I laško colo debele in od 5 col
naprej široke, ter plačuje iste **po**
14 vinarjev I laško colo, po-
stavljene franko Ljubljana državni
kolodvor Šiška. 2157

Kupi tudi hrastove
hlode in frize.

Najbogatejšo zalogo in najrazno-
2005 52-2 vrstnejšo izbiro

klavirjev in harmonijev ima
Alojzij Kracmer
izdelovalec klavirjev in sodno za-
prizeženi zvedeneo

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 4.

Vedno so v za-
logi preigrani pa
brezhibni klavirji.
Pravzamen ubira-
nje in popravljanje
vseh sistemov.
Glavno zastop-
stvo dvornih firm
L. Bösendorfer na
Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, August Förster
v Lübeu, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri
meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja
cena izposojevalnina. — Delna plačila.

Stavbena, umetna in konstruk-
cijska ključavničarstvo.

Hydraulične vidre in sesalke

Josip Weibl
J. Spreitzer-ja nasl.
LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

prilporeča se slavnemu občinstvu in prečastim duhovščin v izdelovanju vseh v te stroke spa-
dajočih predmetov: žične omrežje na stroj, obhajilne misle, ograje na miredvora
obmojne omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štečilnike, strele-
vođe, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjčasti zastori in solnčne plahte po najnovjšem sistemu s samodejnimi
operami brez vijakov. 1509 52-59

Ia. rujavski premog

Novo otvorenega premočgovnika Šemnik
pri Zagorju ob Savi dostavlja vedno na dom prodaja premoga
v Kolodvorskih ulicah šte. 35 v Ljubljani

Pri naročilih celih vagonov naj se blagohotno obrača naravnost
na premočgovnik v Mediji-Izlake. 2643 12-4

Hamburg-Amerika
Linie

Vožnja traja
dni **6** dni
izvrstna prilika za potovanje
je in ostane

Z najnovjšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki
„Amerika“ 24,000 ton
„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25,000 ton
toraj še enkrat večji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12,000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:
Fr. Seunig,
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

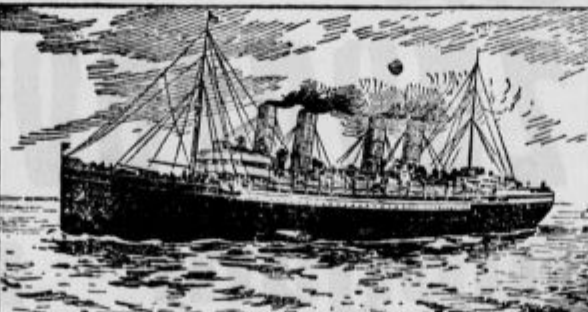
Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna
za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

71 52-49

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Istrska :: vina

beli moškat, belo vino, ru-
deče, teran, ter vinsko žga-
nje se dobiva pri vinogradniku
Antoniju Ferlan di Giorgio,
v Rovinju, Istra.

2421 24-14

C. kr. oblastveno potrjeno 20 104 86

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobi se tudi kraj po životni meri. ●

dežnike in solnčnike

Najcenejšo

domačega izdelka

prilporeča po najnižji ceni in najboljši
kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

— v Ljubljani —

Pred škofijo šte. 19. — Stari trg št. 4.

Prešernove ulice šte. 4. 200 20-22

— Popravila točno in ceno. —

Prodajalka

zmožna slovenščine in nemščine, v
starosti 22 do 28 let, ki ume čevlje
zlepiti in prešivati, **se sprejme**
za neko čevljarno v provinci-
jalnem mestu. Nastopi se takoj.

Vpraš naj se za naslov pri upravnistvu lista
2711 „Slovenca“. 3-2

Krasne **kravate**, moderne **ovrat-**
nike, **srajce**, **boa** za dame in
otroke, fine **bluze**, **krila**, lepe **ka-**
pice in **čepice**, **rokavice** in
nogavice itd. se dobe

2237 3 **najcenejše pri**

A. VIVOD-MOZETIČ

Ljubljana, Stari trg 21.

Zastonj

zahtevajte moj ilustrirani
cenik o urah, zlatnini, sre-
brnini itd. 2554 3

Drag. Heger
urar, juvelir in graver.
Osiek I. Kapucinska ul. 4. (Slavon.)

Podružnice:

Praga s menjalnicami: Oradeu 25, Mala stran, Most. ulica 17, Buda, Brno,
Opatka Lipa, Opatka Kamenica, Moravski Humberg, Nidling, Novi Jilin, Pisea,
Svitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzelle 18, II. Taborskestrasse 4, III. Ungarstrasse 77 (vegal Rennweg), III. La-
wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbachstrasse 50 a,
VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse
152, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 60, XVII. Währingerstrasse 92,
XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 24.

Menjalnična delniška družba 45 150-150

„MERCUR“

Dunaj, L. Wollzelle 10.

Ako. kapital K 20,000.000. Reser. zaklad K 5,500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, sreč,
deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
izrebranih zastavnih in obligacij, sreč in kuponov.

Szantnerjevi črevlji edini v kakovosti, lepi obliki in fini izvršitvi!

Največja zaloga zimskih črevljev za gospode, gospe in otroke.
Dokolenic (kamašen) za lovce in gozdarje.
Črevljev za dom v izvrstnih oblikah po smernih cenah.
 Moški čevlji od K 8.— naprej. Ženski čevlji, nizki, od K 4'80 naprej. Ženski čevlji, visoki, od K 8'60 naprej.
 Trgovci dobijo primeren popust.

Prva in največja zaloga črevljev na Kranjskem
= F. SZANTNER =
 Ljubljana, Šelenburgove ulice 4, Ljubljana.
 Ceniki zastoj in poštne prosto. Zunanja naročila proti povzetju.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York
 je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
 v Ljubljani,

Koroševske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 320 14-40

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1791 52-11

Marisi in proračuni na zahtevo zastoj.

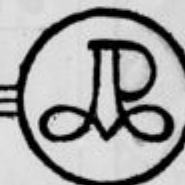
Spričevala mnogih dovršenih del se na razpolago p. n. edincem v ogled.

FRAN ŠEVČIK
 puškar v Ljubljani,
 Židovske ulice 7.

Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih, najbolj fino narejenih pušk, posebno lahke trocevke in puške za šibre z jeklenimi cevi (Böhlerstahl). Tudi velika zaloga samokresov, lovskih potrebščin in nabojev po najnižji ceni. — Popravki se izvršujejo točno, zanesljivo in ceno. Ceniki na zahtevo zastoj.

Leta 1777
 Ustanovitev torčke
Ant. Bischoff
 Trst

Vina
 Žganja
 Likerji
 Brezalkoholne pijače
 Čaji
 Cenik zastoj

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta št. 19.

v Ljubljani

Medjatova hiša.

zavaruje

1. Proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke.
2. proti prelomu zvonove in
3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

Edina domača slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!